

Franc Šetinc v Brežicah

Sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS Franc Šetinc je v torek dopoldne obiskal Tehnično-remontni zavod Bregana, tovarno povišča, novi predelovalni obrat Slovin in Agrario v Brežicah. Popoldne so ga povabili na sejo medobčinskega sveta ZKS Posavje v Krškem.

V Bregani si je ogledal tovarno ter v razgovoru z vod-

stvom poudaril pomen vzpostavljanja dobrih sosedskih odnosov ob meji. V Tovarni povišča so ga pričakali predstavniki družbeno-političnih organizacij, samoupravnih organov in vodstvo podjetja. Tovariš Šetinc je bil navdušen nad napredkom. Zanimal se je za vključevanje delegatskega sistema ter izjavil, da morajo biti sestanki krajši, zato pa bolje pripravljene. Ker imajo v tovarni 90 odstotkov nekvalificiranih delavcev, ga je zanimalo, kako skrbijo za dopolnilno izobraževanje in krepitev samoupravne rasti zaposlenih.

V. P.

PONIKVE: VIADUKT POPRAVLJEN

Minuli teden so cestni delavci končali dela pri popravilu viadukta pri Ponikvah na avtomobilski cesti. Dela so opravili v roku, ker pa je tekel preusmerjeni promet skozi Trebnje brez večjih težav, prometa niso takoj preusmerili čez viadukt, to bodo storili jutri. Promet skozi mesto bo slednjič spet mirnejši.

DOPIŠNIŠTVO DELA V POSAVJU

CZP Delo ustanavlja z novim letom dopisništvo za Posavje. Pobuda medobčinskega sveta ZKS SZDL je torej naletela na ugoden odmev. V Delu bo poslej več zapisano iz družbeno-političnega in kulturnega življenja v posavskih občinah. Sedež dopisništva bo v Brežicah.

Danes so Dolenjskemu listu spet priloženi Dolenjski razgledi. Med bralce prihajajo v novi obleki in z novo vsebino. 24 strani je s svojimi pesniškimi, proznimi in drugimi prispevki napolnilo več kot 20 sodelavcev iz sedmih dolenskih, posavskih in belokranjskih občin. Iz tega je tudi razviden namen Razgledov: „pokriti“ ves ta prostor, ki ne premore posebne tovrstne publikacije.

Izid pričujoče številke Razgledov, ki hkrati zaključuje tako imenovani 2. snopič, so omogočila podjetja: Dana Mirna, Gorjanci Straža in ČZP Dolenjski list. Nadaljnje izhajanje je v rokah kulturnih skupnosti, ki naj bi naposled moralni podpori primaknile tudi sredstva. Splošna želja je, naj bi Razgledi v letu 1975 redneje izhajali – enkrat mesečno.

Upamo, da se bo to v resnici zgodilo. Tedaj bodo Dolenjski razgledi prihajali bralcem na dom vsebinsko še bogatejši in zanimivejši. Ustrezen koncept se že rojeva.

Armada in ljudstvo sta eno – v miru graditelja socializma in samoupravnih odnosov, v (morebitni) vojni branitelja domovine in pridobitev narodnoosvobodilnega boja. Za pomoč in sodelovanje pri številnih delih v novomeški občini ter zlasti za pomoč pri elementarnih nesrečah je občinska skupščina Novo mesto letos prisodila plaketo Novega mesta tudi JLA. V novomeški garniziji je bil ob podelitvi plakete praznik, s tem pa so vojaki počastili tudi 22. december – dan JLA. Slavja se je udeležil tudi komandant ljubljanskega armadnega področja Franc Tavčar-Rok, ki ga na posnetku vidimo, kako si skupaj s komandantom novomeške garnizije podpolkovnikom Radetom Petrovičem ogleduje plaketo – visoko priznanje. (Foto: Ivan Zoran)

Ob 22. decembru, dnevu JLA, čestitamo vojakom in starešinam, branilcem naše svobode!

Oktoberko nagrado - zamejcem

DPD bratov Milavcev iz Brežic je namenilo 6000 dinarjev za pomoč pobratnemu društvu v Proseku - Kontovelu na Tržaškem

Delavsko prosvetno društvo Svoboda bratov Milavcev iz Brežic že pet let uspešno sodeluje z zamejskimi Slovenci na Tržaškem. S prosvetnim društvom iz Proseka-Kontovela se člani vsa ta leta srečujejo, izmenjujejo

PARTIZANSKI UČITELJI

Letos mineva trideset let, kar so v Dobličah v Beli krajini priredili prvi tečaj za šolanje mladih partizanskih učiteljev. Obiskovalo ga je 34 tečajnikov, od tega največ dekleta.

USTANOVILI KULTURNI KLUB

V Kočevju so 11. decembra ustanovili Kulturni klub. Na ustanovnem občnem zboru so sprejeli pravila kluba in sklenili, da bodo izdajali svojo kulturno revijo „Kočevski razgledi“. Prva številka naj bi izšla že za 8. februar, na kulturni praznik. Klub bo deloval pod okriljem Zveze kulturno-prosvetnih organizacij občine Kočevje, ki bo imenovala tudi uredniški odbor revije.

dramske predstave, nastope pevskih zborov, letos pa sta se pobratili še kapelska in kontovelska pihalna godba.

Sedemnajstega novembra letos je društvo čez noč ostalo brez svojih prostorov. Požar jim je skoraj v celoti uničil kulturni dom. Ko so v Brežicah zvedeli za nesrečo, ki je doletela prijatelje na Tržaškem, so v društvu takoj začeli akcijo za zbiranje pomoči.

Dogovorili so se, da jim bodo v celoti nakazali znesek 6000 dinarjev, ki so ga prejeli za oktoberko nagrado. Podelila jim jo je občinska skupščina Brežice za dve desetletji plodnega dela. Vsak član društva bo razen tega prispeval še po sto dinarjev prispevka iz svojega žepa. Tako bodo zbrali enajst tisočakov. Enak

ZDRAVNIKI ZBORUJEJO

Novomeška podružnica Slovenskega zdravniškega društva bo občni zbor opravila jutri popoldne v garni hotelu na Otočcu. Po poročilih bodo izvolili novo vodstvo. Udeležencem bo dr. Marija Presetnik predavala o diferencialni diagnostiki sklepnih obolenj. Po zboru bodo zavrteli strokovni film o eglonju, ki ga je pripravilo skopsko podjetje Alkaloid.

znesek je obljubila brežiška temeljna kulturna skupnost.

Vodstvo delavsko-prosvetnega društva bratov Milavcev bo zaprosilo za pomoč delovne in druge organizacije v občini. Prizadevni amaterji so prepričani, da solidarnost ne bo odpovedala. Občinstvo pozna igralce, pevce in godbenike s Tržaškega, saj jim je že nekajkrat zaploskalo. Ljudje cenijo predvsem njihovo ljubezen do slovenske pesmi in besede, ki ju tako vneto gojijo vsa povojna desetletja.

V. P.

Obetov - veliko preveč

Vračanje zdomcev bomo spodbujali z večjimi naložbami v nerazvite kraje

— Resolucija o družbeno-ekonomski politiki in razvoju Slovenije v prihodnjem letu je preveč načelna. V njej pogrešamo konkretne naloge in ukrepe za uresničenje danih napovedi, — so opozarjali predstavniki Posavja na nedavnem posvetovanju, ki sta ga sklicala v Krškem medobčinski svet SZDL in medobčinski svet Zveze sindikatov.

Za 1975. leto je na primer predvidena 23-odstotna inflacija, torej manjša od letošnje, resolucija pa ne predvideva ukrepov, ki bi to zagotavljali. Dvomi so torej upravičeni. Skokovita inflacija podira tudi programe varčevanja. Pred nami je torej težko leto.

Postavljeno je bilo vprašanje, če za tri odstotke povečana zaposlenost vključuje tudi vračanje zdomcev, kot je to predvideno. Če zdomci v tem odstotku niso upoštevani, potem ga je treba spremeniti. Republika naj bi, kot predlagajo, sprejela ukrepe, s katerimi bo omogočila vlaganje prihrankov zdomcev na tistih območjih, od koder so ti ljudje doma. Razen tega bi morali bolj spodbujati naložbe v nerazvite predele. Posavje se zavzema za spremembo obstoječega zakona o nerazvitih občinah tako, da bo ta upošteval tudi nerazvita območja zunaj do sedaj priznanih meja.

Razpravo lahko stnemo v enotno ugotovitev, da bi veliko napovedi in resolucije lahko preimenovali v dolgoročne naloge. To pomeni, da vsebuje resolucija preveč obetov, ki jih ne bo mogoče uresničiti.

J. TEPPEY

Tudi na osnovni šoli Katje Rupene v Novem mestu je teden solidarnosti jugoslovanskih pionirjev z otroki Vietnama potekal zelo delavno. Kot na drugih šolah so pionirji zbirali papir, pionirski dinar in pripravili druge akcije. (Foto: Bojan Frantar.)

DBH
NOVO MESTO
JE VAŠA BANKA

STAR PAPIR ZA VIETNAM

V tednu solidarnosti z Vietnamom so učenci osnovne šole v brežiški občini pisali spise o boju proti vojni, en dan pa so posvetili zbiranju starega papirja. Denar, ki so ga prejeli, so namenili Vietnamskim otrokom.

Kakšno banko v širši regiji

Informacijo o nadaljnji organiziranosti Dolenjske banke in hranilnice, ki jo je pripravil izvršilni odbor te ustanove, je v torek popoldne obnavnal občinski komitej ZK v Novem mestu. Komitej je pritrdil ocenam, ki govorijo o dosedanjem uspešnem delovanju in prizadevnosti DBH pri gospodarskem razvoju Dolenjske. Prav tako se je strinjal, da bo morala bančna organiziranost slediti integracijskim povezavam v širšem prostoru.

Gradivo za razpravo ponuja trije različni možni rešitve za DBH: da ostane le-ta tudi v prihodnje to, kar je ali da zajame širše območje in ustrezno s tem razširi samoupravni sporazum z Ljubljansko banko ali da se DBH kot enotna banka združi z Ljubljansko banko ter deluje kot regijska banka s poslovnimi enotami kot skupnost TOZD (s sedeži TOZD v Novem mestu, Črnomlju in Posavju).

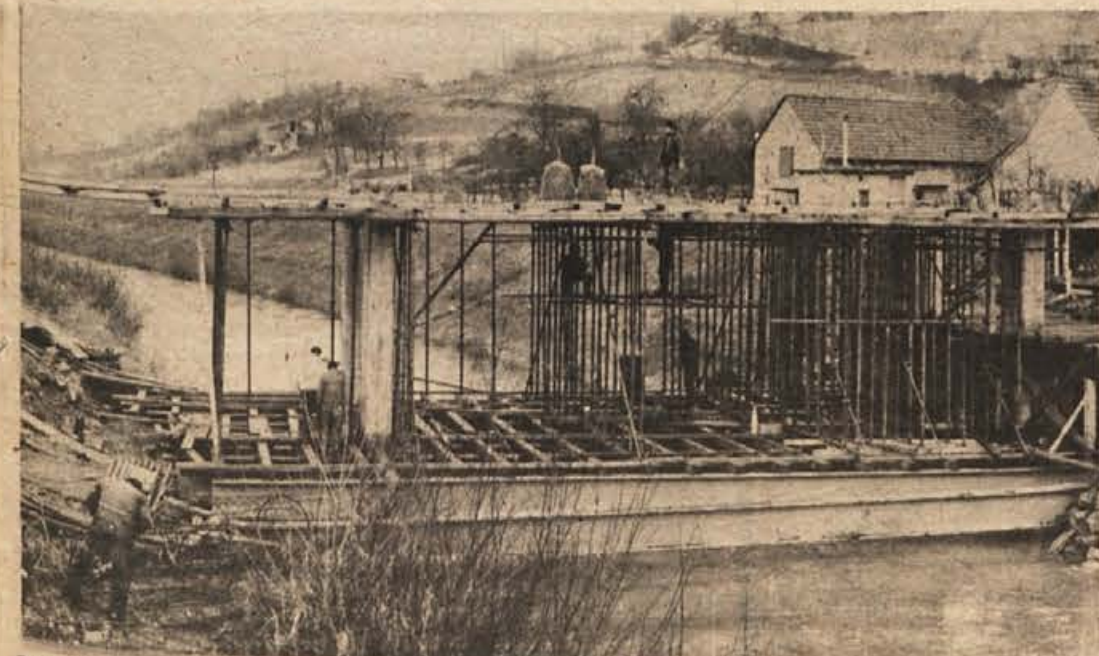
Stališče komiteja je bilo v torek jasno povedano: nobena organiziranost bančništva ne sme iti na pot razdruževanja, marveč po poti usta-

navljanja enot in povezovanja le-teh na ravni regije.

I. Z.

Do konca tedna večjega poslabšanja vremena se ne pričakujemo. Tako bo deloma jasno z občasnimi pooblačitvami, ponoči se bodo temperature znižale.

Pionirjevi gradbinci TOZD gradbeni sektor Novo mesto gradijo nov zelezobetonski most čez Sotlo pri Dobovi. Veljal bo nekaj nad 2 milijona dinarjev, denar pa sta prispevali hrvaška in slovenska skupnost za ceste. Most povezuje sosednji republiko in bo nared pred 1. majem prihodnjega leta. (Foto: M. Vesel)

Koruza kroji stroške

Živinorejci v stiski plačajo vsako ceno

Živinorejci in mešalnice krmil zamažujejo koruzo. V Vojvodini enako kot pri nas. Nasveti, naj živinorejci redijo živino predvsem z lastno krmo, dobivajo vse večjo veljavo. Tudi pridelovanje koruze postaja vse pomembnejše. Kdor bo hotel rediti živino, bo mora sejati tudi koruzo.

Zaradi pomanjkanja koruze so hudo zaskrbljeni živinorejci in mešalnice krmil celo v Vojvodini. Pridelali so je veliko in vzlic deževni jeseni tudi veliko večino že pospravili. Poljedelci pa je nočejo prodati živinorejcem niti po 2,50 din za kg, čeprav so povezani v istem kombinatu ali poslovnem združenju. Živinorejci sicer tudi ne morejo plačati toliko, saj je bila lani za polovico cenejša, cena živine pa od takrat ni porasla. Iščejo le manjše količine koruze, da bi jo imeli za živino od danes do jutri.

Koruza nam je spet pokazala, kako težko se kmetovalci usmerjajo in specializirajo za živinorejo, če se odločajo preveč ozko. Lastnik večje kmetije je lani, ko si je uredil sodoben hlev, dejal, da se lahko zaposli v tovarni, ker pri živini ni veliko dela. Krmili jo je nameraval s kupljenimi krmili. Letos pa se je znašel na razpotju. Ali bo tudi zemljo vestno obdeloval in pridelal veliko krme ali pa bo zaprl in seveda izpraznil hlev in bo le delavec?

Enako se sprašujejo še mnogi kmetje. Pri odgovoru je treba pretehtati več stvari. Odločilna ne more biti le trenutna cena živine in tudi ne le koruze. Pridelovanja krme ne gre ocenjevati le po tem, koliko je zraslo v preteklih letih in s kako muko jo je bilo treba pospravljati. Vse gospodarstvo se razvija in se mora tudi na kmetiji. Enako kot je moč narediti sodoben hlev, v katerem ni veliko dela, čeprav je v njem precej živine, je treba urediti tudi pridelovanje krme. Več pridelati z

MARTINIQUE — Tukaj se je končalo prvo srečanje ameriškega predsednika Geralda Forda s francoskim predsednikom Valeryjem Giscardom d'Estaingom. Domenila sta se, da bosta delovala za sklicanje velike konference predstavnikov proizvajalcev in porabnikov nafte. Njun sestanek je bil sploh bolj v znamenju ekonomskih kot političnih tem, pa čeprav sta tudi tem posvetila nekaj pozornosti — slednje predvsem kar zadeva ameriško-francoske in ameriško-evropske odnose. Pri tem pa Francija kot kaže ni popustila v svojem precej neodvisnem stališču. Še vedno meni, da mora biti Evropa enakovreden in enakopraven partner ZDA, ne pa zgolj nekakšen privesek. Na sliki: ameriški in francoski predsednik med razgovori. (Telefoto: UPI)

TELEGRAMI
NIKOZIJA — Ciprski predsednik Makarios je sprejel jugoslovanskega veleposlanika v Nikoziji Nikolo Mandiča. Ob tej priložnosti mu je jugoslovanski veleposlanik izročil želje predsednika Tita, da bi Makariosova prizadevanja za rešitev ciprskih težav tudi uspela.
STOCKHOLM — V Stockholmu so uradno sporočili, da je Švedska sklenila podaljšati mandat svojemu oddelku, vključenemu v mirovne sile OZN na Cipru, do 15. junja. Švedski bataljon šteje 600 oficirjev in vojakov.

Ze takoj po uboju senatorja Roberta Kennedyja so nekateri govorili, da morilec ni Sirhan Sirhan, brezposelni Jordanec, marveč, da so bili v uboj vmešani tudi nekateri drugi. Sedaj, šest let kasneje, so se začeli v Združenih državah Amerike zopet širiti glasovi, da Kennedy ni umrl samo pod krogami jordanskega strelca. Ta teden se je v Los Angelesu začela nova neuradna razprava o tej zadevi. Glavni „junak“ je neki strokovnjak za balistiko, ki dokazuje, da krogla, izstreljena iz Sirhanovega revolverja, nikakor ni mogla zadeti Kennedyja v zadnji del glave, ker da je bil povsem drugače obrnjen. Morilec naj bi bil torej nekdo drug, ne pa Sirhan. Če je to res ali ne, bo treba šele dokazati, pri čemer pa nekateri menijo, da bo to nemogoče...

Miru pa ni tudi v Franciji, kjer si na vse načine prizadevajo odpraviti zakon, ki prepoveduje splave. Po dolgih letih zakulisnih ovinkarenj je sedaj razprava v francoskem parlamentu menda prešla tudi zadnje oviro in pričakujejo, da bo prihodnje leto parlament napovedal odpravil prepoved splavov v prvih desetih tednih nosečnosti...

Medtem pa je prišla iz Združenih držav Amerike žalostna novica, da je umrl slovitni časnikar in publicist Walter Lippmann. Bil je star 85 let. V svoji več kot šestdesetletni novinarski karieri je napisal več kot 4000 komentarjev in izdal 25 knjig. Dobil je dve Pulitzerjevi nagradi (najvišje priznanje za novinarske dosežke v ZDA) in nešteto drugih. Vsi ameriški predsedniki so se v zadnjih petdesetih letih posvetovali z njim, ko je umrl, pa je ameriški predsednik Gerald Ford dejal, da je to „velika izguba za Ameriko“.

Tačas pa so v Avstraliji uprizorili velik lov na nudiste. Policija jih je samo v eni akciji zaprla več deset, ko so z vseh strani obkolili skrito obalo, nato pa planili na uboge in nič hudega sluteče nagce iz helikopterjev, motornih colnov, avtomobilov in motornih koles. Pri tem so nekateri časopisi zlobno pripomnili, da bi bilo bolje, če bi se tako vneto lotili kriminalcev... ampak nudiste je lažje ujeti...

(Iz zadnjega „PAVLIHE“)

OGLAS PO NOVIH PODRAŽITVAH

A collection of handwritten numbers and a small diagram of a cross with a box labeled 'PLAČA' below it. The numbers are arranged in several columns and rows, some with checkmarks or other markings. The diagram shows a cross with a box at its base containing the word 'PLAČA'.

tedenski zunanjepolitični pregled

Za širšo javnost nekoliko ne-pričakovano, za poznavalce pa skoraj nič, je prišlo iz Kaira svaro predsednika Anvarja Al Sadata, da se utegne Bližnji vzhod znova znajti v ognju vojne. Tako se je pozornost z drugih žarišč napetosti (denimo Etiopije ali Cipra) znova vrnila na Bližnji vzhod. Nobenega dvoma ni, da je to egiptovski predsednik tudi želel, saj nikakor ne more biti zadovoljen s sedanjim razvojem položaja, ki po marsičem spominja na stanje pred četrto izraelsko-arabsko vojno, ki je bilo znano pod imenom „niti vojna, niti mir.“

Dejstvo je namreč, da se bližnjevzhodni zaplet ni prav nič približal rešitvi, čeprav je pred nekaj tedni kazalo, da bo Kissingerjevo posredovanje vendarle rodilo nekaj sadov. Za zdaj veljata glede reševanja krize dva pristopa. Eden, ki ima močno podporo Sovjetske zveze, se zavzema za enkratno rešitev (v „paketu“ bi lahko rekli) vseh neurejenih vprašanj. Drugi, katerega avtorji so Američani (in bolj podrobno: dr. Henry Kissinger), pa zagovarja posamičen pristop. Se pravi ne skupne pogovore vseh o vsem, marveč posamični — najprej Izraelci in Egipčani, nato Izraelci in Sirci in tako naprej.

Američani so takoj po nedavnem sestanku v Rabatu, na katerem so sprejeli sklep, da bo Jaser Arafat predstavnik vseh Palestincev, izjavili, da so rabatski sklepi podrli vsa njihova upanja. To je zvenelo skorajda malo-dušno in zato je s svojo izjavo Sadat očitno hotel vzpodbuditi vse prizadete, naj se zganijo in poprijetu za delo, da bi vendarle nekaj premaknili pri razgovorih. Egiptovski predsednik se za zdaj sicer ni jasneje opredelil za katero izmed obeh inčic — sovjetsko ali ameriško — vendar pa je dal vedeti, da bo v primeru, če mu Kissinger ne bo mogel zagotoviti potrebne podpore, znova prosil Sovjetsko zvezo za obilnejšo politično pomoč in vpliv. Te prikrite grožnje je podkreplil še z izjavo, da ima po vsej verjetnosti Izrael že atomsko bombo in da si bo zaradi tega tudi Egipt moral začeti prizadevati, da jo bo dobil. Dejaj pa je, da jo Egipt ne bo prvi uporabil. Mimogrede povedano, je isto povedal nekaj dni kasneje v intervjuju za neki zahodnonemški časopis tudi izraelski premier Rabin.

Eno k drugemu: temperatura na Bližnjem vzhodu se je znova zvišala in to ne obeta nič dobrega, saj bi peta izraelsko-arabska vojna po vseh znamenjih sodeč bila daleč bolj krvava kot vse

MNOŽIČEN ODHOD NA DEŽELO

Medtem pa se v Etiopiji položaj še nadalje počasi normalizira, pri čemer sega vojaško vodstvo tudi po nekoliko neobičajnih sredstvih. Tako je

Sadat svari

ukazalo, da mora okoli 60.000 etiopskih študentov oditi na po-deželje, kjer bodo brezplačno poučevali nepismene.

Med delom študentov je ta ukrep izzval tudi nezadovoljstvo, ki pa so ga vojaške oblasti zavrnilo s pojasnilom, da so študentje vseskozi pritoževali, kako oblasti nič ne storijo za napredek dežele... in da imajo sedaj priložnost, da sami nekaj prispevajo k temu napredku.

Nekateri pa menijo, da sedanja kampanja za odhod množice študentov na deželo nima nobenega drugega namena kot prikriti nekatere druge pomembnejše dogodke, ki ostajajo zaradi tega nujno v ozadju.

Gre namreč za usodo nekaterih nekdanjih voditeljev, ki so jih postavili pred sodišče pod obtožbo, da so krivi za katastrofalne posledice suše in lakoto, ki je sledila.

A tudi to še ni najhujše: v etiopsko javnost počasi, toda zanesljivo prodira spoznanje, da sedanja „revolucionarna“ oblast v bistvu ni doslej storila nič takega, kar bi resnično spremenilo temeljne slabosti v odnosih etiopske družbe. Zemljiške reforme, na primer, še vedno niso izvedli in ni videti, da bi jo kmalu.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Razprave o temeljnem družbenem dokumentu usklajenega razvoja za prihodnje leto na območju naše republike — torej o republiški resoluciji o družbeno-ekonomskih politiki za leto 1975 — so se v minulih dneh (domala sočasno z enakimi razpravami v okviru vse države) strmile v zadnje faze. Sredi prejšnjega tedna (minulo sredo) so zasedali vsi trije zbori republiške skupščine — in delegati so že obravnavali pripravljene osnutke te resolucije, ki ga predlaga republiški izvršni svet, ter ga v razpravi še dopolnili z nekaterimi konkretnimi pripombami oziroma predlogi. Izvršni svet je v naslednjih dneh že izdelal dokončno besedilo predloga te resolucije, ki naj bi ga republiška skupščina sprejemala še na zadnjem zasedanju v letošnjem letu, se pravi 25. decembra.

Dasiravno se zdi takšen družbeni dokument samo zelo okvirno določilo našega družbeno-ekonomskega ukrepanja v prihodnjem letu, moramo poudariti, da ni čisto tako. Gotovo je, da v tako obsežnem dokumentu, kot je republiška resolucija o nadaljnjem razvoju, ni mogoče posebej naštevati prav vseh posamičnih razvojnih nalog — res pa je tudi, da so v sedanji resoluciji že zelo določno začrtane poglobitve razvojne smeri in dejavnosti, ki jim bomo v prihodnjem letu morali dati nujno prednost. To so, če povemo samo okvirno, pospešena vlaganja v razvoj infrastrukture, v razvoj energetike, surovinske baze (domače), v proizvodnjo hrane in še nekatere prednostne družbene naloge.

Posebej poudarimo nujnost, ki se nam za prihodnje leto obeta glede okrepitev naših izvoznih prizadevanj — vemo namreč, da je neusklajenost naše plačilne bilance s tujino sedaj že zelo velika in da jo bomo vsekakor morali vsaj nekoliko izravnati. Za prihodnje leto si v Sloveniji obetamo (glede na začetne okvire v resoluciji) za 10% večji obseg

izvoza blaga in storitev, kar pomeni, da bi izvoz leta 1975 v Sloveniji znesel skupno vsoto 1.230 milijonov dolarjev, torej 686 dolarjev na prebivalca. Takšen planirani porast izvoza precej presega siceršnja predvidevanja na območju vse države — kar pa je tudi nujno, saj je Slovenija precej vezana na zunanje trgovske tokove, in bo morala precej napeti svoje izvozne zmogljivosti, če bo hotela hkrati tudi ohraniti predvideno (ugodnejše) razmerje glede na planirani uvoz.

Za prihodnje leto planiramo precej večja vlaganja v infrastrukturo kot letos: od letošnjih 1.600 milijonov dinarjev naj bi se v ta

Poglobitve planske usmeritve

vlaganja v prihodnjem letu povzpela kar na skupnih 5.800 milijonov dinarjev. Celotni družbeni proizvod naj bi se prihodnje leto v Sloveniji povečal nominalno za 31 odstotkov — pri čemer naj bi bila rast splošne porabe za 6% nižja, rast skupne porabe pa za 3% nižja od rasti družbenega proizvoda. Realni osebni dohodki na zaposlenega naj bi se v prihodnjem letu ob planirani višji produktivnosti (za 3%) povečali v povprečju za 1% na zaposlenega, kar je manj, kot predvideva zvezna resolucija. Res pa je, da ob tem namenjamo v Sloveniji več denarja za izboljšanje družbenega standarda.

V teh dneh se je v zelo kritični luči začelo kazati stanje našega cestnega gospodarstva — prejšnji četrtek je izvršilni odbor republiške

skupnosti za ceste sprejel oceno, ki ni posebno roznata. Predvideni dohodki te skupnosti ne dotekajo tako, kot bi morali po planu (zaradi manjše prodaje bencina in drugih goriv), tako da „cestarji“ ugibajo, iz katerih novih virov bi prišli do (nujnega) denarja za planirano gradnjo cestnega omrežja na območju naše republike. Skoraj gotovo je že, da se bodo dajatve uporabnikov cest (torej lastnikov motornih vozil) morale ustrezno povečati — odločitev o tem bo znana bržčas že v prihodnjih dneh.

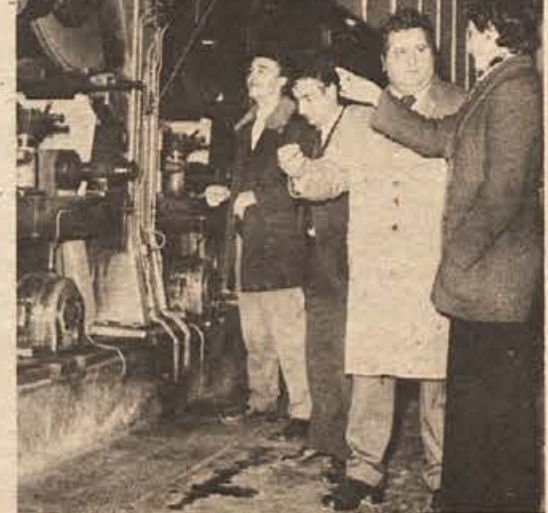
Na minulem zasedanju republiške skupščine je bil v obravnavi že tudi „paket“ zakonskih osnutkov davčnih predpisov za prihodnje leto — ki v bistvu ne prinaša kaj posebnega novega, le da so nekateri „davčni“ zakoni prirejeni za nove gospodarske razmere. Posebej omenimo, da je predvideno, naj po novem prodaja stanovanjskih hiš oziroma stanovanj ne bi bila več obremenjena s (doslej precej visokim) prometnim davkom — seveda le v tistih primerih, ko gre kupnina od prodanega objekta za nakup kakšne druge stanovanjske enote. To bo spodbudilo urejanje nekaterih sedanjih perečih stanovanjskih vprašanj, kar je bilo v dosedanjih prizadevanjih za urejanje stanovanjskega gospodarstva že večkrat glasno poudarjeno.

Ta teden — v torek — se je v Beogradu začel VII. kongres jugoslovanskih sindikatov, ki bo trajal več dni. Delegati bodo sprejeli vrsto kongresnih dokumentov, ki se nanašajo na pomembna izhodišča delovanja te organizacije (o kongresu bomo več poročali še prihodnjič) v boju za nadaljnjo krepitev in razvoj našega samoupravnega socialističnega družbenega sistema.

In še podatek glede pomoči za Kozjansko — o zbiralni akciji denarne pomoči za to območje, ki ga je letos hudo prizadel potres. Poročajo, da bo uspešen zaključek tako imenovanega drugega kroga solidarnostne pomoči pomagal, da na Kozjanskem to zimo zares nihče od prizadetih ne bo ostal brez primernegodomovanja. V tem „drugem krogu“ solidarnostne akcije smo za Kozjansko zbrali skupno nekaj nad 39 milijonov dinarjev pomoči.

Pionirjev TOZD Mehansko-kovinski obrat bo poslej opravljal tehnične preglede vseh vrst motornih vozil v novih prostorih v Mačkovcu pri Novem mestu. Objekt bo sodobno opremljen in bo olajšal preglede, ki so jih doslej opravljali v neprimernih prostorih. (Foto: Vesel)

Pred kratkim je republiški zavod za šolstvo organiziral v Ljubljani strokovni aktiv za učitelje tehničnega pouka. Razen tega so si udeleženci strokovnega aktivnega ogledali papirnico v Vevčah. Na fotografiji: del učiteljev tehničnega pouka v območja Dolenjske pri papirnem stroju.

V nedeljo na kulinarčni razstavi v čateškem motelu, ki je prikazovala domača jedila z dolenske in štajerske strani. Zlato priznanje je komisija prisodila gospodinjici Jozefi Horvat za kmečko zelje z matevzem in gostilni Les za koline po dolensko. (Foto: J. Teppey)

Na zadnji seji, ki je bila prejšnji teden v Šmarjeških Toplicah, je skupščina TIS iz Novega mesta podelila priznanja za uspešno delo najzaslužnejšim članom iz vrst prosvetnih delavcev, predstavnikov organizacij. Na posnetku: nagrajenci. Poročilo o seji je na novomeški strani.

KJE SO NOTRANJE REZERVE

Vsakdo lahko išče sebe: strokovnjaki republiškega Zavoda za produktivnost so ugotovili, da v Sloveniji delajo v proizvodnji efektivno 5 do 6 ur, v administraciji pa le 4 do 5 ur na dan. Zanimive so tudi ugotovitve, kje se zaposleni v neke značilne ne-proizvodne delovne organizacije nahajajo določeni trenutki. 50 do 75 odst. jih je na delovnem mestu, 17 odst. jih ni na svojem sedežu, 20 odst. jih je zunaj zgradbe, kjer so sicer zaposleni, 2 odst. jih telefonira, 6,25 odst. jih je v bolniškem staležu, 5,9 odst. pa na službenem potovanju. Strokovnjaki tega zavoda so tudi izračunali, da je v zadnjih sto letih delovna storilnost v materialni proizvodnji v Sloveniji narasla za 20-krat, v administraciji pa le za - dvakrat.

Človekove pravice tudi našim zamejcem

Glavno vodilo Organizacije združenih narodov, ki je bila ustanovljena leta 1945, je zapisano v ustanovni listini, ki se med drugim zavzema za vero v „temeljne pravice ljudi, v dostojanstvo in vrednost človekove osebnosti, v enakopravnost moških in žensk ter velikih in malih narodov“.

Ob 26-letnici velikega zgodovinskega dne, to je 10. decembra 1948, ko je generalna skupščina OZN (ki je takrat štela 53 držav članic, danes pa jih ima že 138) sprejela Splošno deklaracijo o človekovih pravicah, ki še zdaleč ni potrjena v ustvarjalni praksi, je bila v Ljubljani v Društvu za Združene narode SR Slovenije proslava, kjer je o pomenu deklaracije ter o odnosu do nje pri nas in v svetu govoril član predsedstva CK ZKJ in predsednik mestne konferencie SZDL Ljubljana Jože Smole, za njim pa so o boju kotoških Slovencev za človekove pravice govorili še Jože Hartman, Marjan Osolnik in Zvone Zorko. Proslavi so prisostvovali tudi mnogi družbenopolitični delavci Slovenije.

Jože Smole je najprej poudaril veliko vlogo, ki jo imajo Združeni narodi danes pri zagotavljanju človekovih pravic, za kar je najprej potrebna svoboda in neodvisnost slehernega naroda. Teh načel se naša država dosledno drži, odstopa pa je opaziti v sosednjih državah, kjer živijo naše narodnostne manjšine. Zato je Smole spregovoril tudi o položaju slovenske in hrvaške manjšine v Avstriji, ki celo devetnajst let po podpisu državne pogodbe še ne omogoča prakovnosti in vsestranskega razvoja pripadnikom naših manjšin. „Nasprotno, pravice, ki so jih s težkim bojem pridobili pripadniki slovenske in hrvaške manjšine, se iz leta v leto zožujejo,“ je poudaril Jože Smole in zatem orisal glavne značilnosti ozkosrčne avstrijske politike do naših manjšin. D. R.

dobivajo iz domačih surovin. Dokler so razmere na svetovnem tržišču take in ni znakov, da bi se kaj bistveno spremenile, je treba računati z dragimi umetnimi gnojili. Poiskati pa je treba drugo pot, da bodo kmetijstvu dostopnejša. Možen izhod iz zagate nakazuje ukrep občinske skupščine v Skofji Loki, ki namerava regresirati polovico letošnje podražitev umetnih gnojil, tako da prevzame kmet na svoja ramena le drugo polovico. Na ta način bi morda lahko pomagale našim kmetom naše občine; seveda ne bi smeli v ta namen uporabiti denarja kmetijskih skladov, ki so že zavzeti za druge; tudi nujne posege v kmetijski razvoj. Zdaj je čas, da se kaj ukrene. Če kmetijstvu v tem hudem času družba ne bo pomagala, se najbrž zaman nadeja 3,5-odstotne rasti kmetijske proizvodnje v letu 1975. Po 13-odstotni rasti v letu 1973 in 3,7-odstotni letos bi bil to čudež, v kakršnega ni mogoče verjeti. M. L.

Komaj so nekateri lahko pospravili polne vreče na primerno mesto, že je prišel nov val potrošniške mrzlice. Minule dni so gospodinjne nosile in vozile domov moko in mlevske izdelke ter kavo. Po trgovinah so namleli toliko kave, da so bili strojčki za mleto vroči od jutra do večera. Največ nenormalnega kupovanja je bilo v Novem mestu in deloma v Beli krajini, medtem ko kaže, da so Trebanjci ohranili mirnejšo kri. Tudi to je zanimivo, da v istem kraju ni v vseh trgovinah nastalo enako praznjenje polic. Precej je odvisno pač tudi od prodajalca. Če ta stranki na vprašanje, ali imajo kavo, reče: „Zdaj je še in cena je stara,“ jo bo najbrž vsak kupil. Ako pa brez poudarka postreže, se potrošnik ne čuti ogroženega.

Sejmišča

NOVO MESTO - Na ponedeljkovem sejmu je bilo tudi tokrat zelo živahno, saj je bilo dovolj prodajalcev in kupecev. Naprodaj je bilo 446 prašičkov, starih do 3 mesece, in 36 starejših. Prodajalci so tokrat prodali le 290 živali. Mlajši prašiči so stali 490,00 do 550,00 dinarjev, starejši pa 560,00 do 700,00 din. Cene so bile tokrat precej višje kot na zadnjem sejmu.

BREŽICE - Na sobotni sejmu so rejci prašičev pripeljali 531 mlajših in 42 starejših prašičev. Prvih so prodali 402 (po 20,00 do 22,00 dinarjev kilogram žive teže), starejših pa le 29; kilogram njihove žive teže pa je veljal 15,00 do 17,00 dinarjev. Tudi v Brežicah so bile cene prašičkom višje kot na zadnjem sobotnem sejmu.

Jože Smole

Čudežev ni

Prihajajo sporočila, da je letošnji nakup umetnih gnojil „katastrofalno nizek“. To ugotavljajo tudi v dolenskih zadrugah. Na bližnjih kmetijskih predavanjih v trebanjski občini nameravajo še posebej opozoriti kmetovalce, da je z odtogovanjem umetnih gnojil postavljena pod vprašaj tudi učinkovitost drugih kmetijskih naložb. Z gnojenjem se uspeh v poljedelstvu, pa tudi živinoreji, začne in neha.

Potrošniška mrzlica je spet tresla: trgovine komaj dovažajo iz skladišč na police

Udar po žepih

Tako je bilo, v glevnem, z bojem proti inflaciji, in razumljivo je, da ni mogel uspeli ne stabilizacijski ne protinflacijski program. Enostavno: preveč jih je bilo, ki jim je razvednotenje vrednosti denarja in višanje cen gođilo in se niso spraševali po razdiralnih učinkih, ki spremljajo vsako inflacijo, zlasti pa tako hudo, kakršna je naša v zadnjem letu.

Kmetijski kotiček

Pretnja dobrim molznicam

V stotine milijonov, da, celo v milijarde gre škoda, ki jo naša živinoreja trpi zaradi žleznega vnetja kravjega vimena, mastitisa. Bolezen se loti zlasti dobrih mlekaric v sodobnih hlevih, kjer molzejo s stroji. Bolna krava daje eno desetino do ene petine manj mleka, ki razen tega vsebuje mnogo manj toščice in beljakovin, pa več celic. Zato je manj uporabno za izdelavo sirov in drugih mlečnih izdelkov.

Nestrokovno, slabo, malomarno, površno opravljena strojna molža množi to nevarno bolezen. Prav je, da zdaj, ko se tudi na naše kmetije širijo molzni stroji, to vedno znova poudarjamo, sicer bodo njih lastniki presenečeni in razočarani.

Boj z mastitisom, ki ima več pojavnih oblik (akutni, kronični, subklinični) se začne s splošno higieno v hlevu, pri molzniku, posodi, molznem stroju. Snažna stojišča, očiščena vimena, zavrženi prvi curki mleka, oprana in razkužena posoda in oprema za molžo ter pravilen postopek pri molži so nujnost. Strokovno je dokazano, da je le tako mogoče bolezen omejiti.

V nasprotnem primeru se mastitis naglo širi. Umazana voda in umazane krpe za brisanje prenašajo bolezen z vimena na vime, razen tega pa zmanjšajo učinek razkužila. Mastitis se lahko izzove tudi s tem, da molzni stroj molze na prazno (slepa molža), kar povzroči, da sluznica seskovega kanala nabrekne ali celo počni, s čimer je odprta pot za okužbo. Po novem priporočajo brisanje vimena s papirnatimi brisačami, ki jih po uporabi zavrzemo, ali pa samo masiranje vimena s čisto slamo, krpo ali lesno volno.

Zelo pomembno je, da molzni stroj (tulce) molznik razkuži, preden jih natakne na vime druge krave. Naprodaj je učinkovit losan CCT, ki ga je treba pred uporabo razredčiti z dvema deloma vode. Z istim pripravkom razkužimo tudi vime pred molžo, vendar naj bo bolj razredčen (4-odstotna koncentracija). Vse obolele živali je seveda treba takoj zdraviti; najbolje to naredi živinozdravnik, saj nestrokovno vnašanje antibiotikov v seske vimena lahko naredi več škode kot koristi.

Inž. M. L.

Kilogrami pridelka - odvisni od gnojenja

Gnojila so se s podražitvijo surovin na svetovnem trgu silno podražila. Naše tovarne umetnih gnojil morajo uvažati vse količine potrebne fosforja in kalija, le dušik pridobivajo iz domačih surovin. Dokler so razmere na svetovnem tržišču take in ni znakov, da bi se kaj bistveno spremenile, je treba računati z dragimi umetnimi gnojili. Poiskati pa je treba drugo pot, da bodo kmetijstvu dostopnejša. Možen izhod iz zagate nakazuje ukrep občinske skupščine v Skofji Loki, ki namerava regresirati polovico letošnje podražitev umetnih gnojil, tako da prevzame kmet na svoja ramena le drugo polovico. Na ta način bi morda lahko pomagale našim kmetom naše občine; seveda ne bi smeli v ta namen uporabiti denarja kmetijskih skladov, ki so že zavzeti za druge; tudi nujne posege v kmetijski razvoj. Zdaj je čas, da se kaj ukrene. Če kmetijstvu v tem hudem času družba ne bo pomagala, se najbrž zaman nadeja 3,5-odstotne rasti kmetijske proizvodnje v letu 1975. Po 13-odstotni rasti v letu 1973 in 3,7-odstotni letos bi bil to čudež, v kakršnega ni mogoče verjeti. M. L.

Kupi, dražje bo!

Zanimivo, da so pristojni organi za nedavno podražitev olja in sladkorja izvedli v največji tajnosti in jo ohranili zase, že teden dni prej pa so po trgovinah ljudje na debelo kupovali te stvari.

Grosisti so imeli sicer polna skladišča teh živil, ampak zaradi nenormalnega povpraševanja je občasno olja in sladkorja tu in tam manjkalo. Niso mogli sproti navoziti, kolikor so ljudje zahtevali.

Enemu z batom...

Mnenja se razhajajo, kar ni nič slabega, saj to hkrati tudi dokazuje, da delegatski sistem začena živeti. Tako je bilo na primer na nedavnem razgovoru na CK ZKS rečeno, da je treba pospešiti postopen prehod na celodnevni pouk, ker bi ga s prihodnjim šolskim letom že lahko uvedli 30 slovenskih šolah.

Drugače pa menijo prosvetni delavci iz gospodarsko manj razvitih krajev v novomeški občini. Njihov delegat je na pokrajinskem posvetu o osnutku resolucije o družbeno-ekonomskem razvoju v prihodnjem letu prejšnji teden sporočil njihovo mišljenje, češ da z uvajanjem celodnevne šole prehitavamo svoje možnosti. „Dokler družba ne more vsakemu otroku zagotoviti z zakonom zagotovljenega osnovnega šolanja, naj se ne loteva tako zahtevnih novih nalog.“

Navedel je nemogoče razmere, ki vladajo še v nekaterih šolah: troizmenski pouk, slaba oprema, pomanjkanje učiteljev za osnovno dejavnost ipd., in vprašal, zakaj bi dajali otrokom, ki so že sedaj mnogo na boljšem, še več, zato pa odtegovali tistim, ki bi jim socialistične družba morala več nuditi, upoštevaje načelo solidarnosti.

To ni edino tako mnenje, saj ga je mogoče često slišati od ljudi, ki izhajajo iz manj razvitih krajev. Najbrž je enostransko, saj bi bilo nesmiselno zavirati napredovanje bolj razvitih, opozarja pa, da imamo več solidarnosti na jeziku kot pa v resničnem življenju.

M. L.

V POČASTITEV DNEVA JLA

Te dni se bo v Brežicah zvrstilo več prireditev, s katerimi bodo proslavili praznik Jugoslovanske armade. Vodstvo doma JLA v Brežicah napoveduje za nedeljo srečanje mladih iz treh posavskih občin. Spomin na revolucijo jim bodo obujali znani revolucionarji.

credno je zapisati...

Cepprav nismo nikoli priznali, da soglašamo z inflacijo - nasprotno, prepričevali smo se nenehoma, da je treba ravnati stabilizacijsko - pa se je kljub temu čedalje bolj poglobljala razlika med deklaracijami in prakso. Lahko bi celo postavili tezo, da je naraščanje inflacije zadnjih let v dobru meri tudi posledica naše politične nemoči. (Zvone Dragan, podpredsednik IS SRS, Teorija in praksa).

Z odlokom CK KPJ in VŠ NOV in POJ z dne 22. decembra 1941. leta so borci prvega in drugega črnogorskega, tretjega kragujevskega, četrtega kraljevskega in petega šumadijskega bataljona v majhnem mestecu Rudo v vzhodni Bosni ustanovili prvo regularno enoto narodno-revolucionarne armade—prvo proletarsko brigado. V spomin na ta zgodovinski trenutek pripadniki JLA vsako leto proslavljajo ta dan kot dan jugoslovanske ljudske armade

1941. leto predstavlja najtežje obdobje osvobodilnega boja naših narodov in narodnosti. Z izdajo domače buržoazije, politiko okupatorja in delitvijo Jugoslavije je bilo resno ogroženo enotnost narodov in narodnosti in njihova skupna borba proti fašizmu. Komunistična partija Jugoslavije s tovarišem Titom na čelu je vlagala ogromne napore, da ohrani enotnost naših narodov in narodnosti in poskrbi za čim večjo mobilizacijo ljudstva v oboroženi borbi. Strateški cilj našega osvobodilnega boja je bil nacionalna in socialna osvoboditev jugoslovanskih narodov in narodnosti, revolucionarna preobrazba Jugoslavije v socialistično državo, za boljše in srečnejšo prihodnost njenih narodov in narodnosti.

Za uresničitev teh ciljev je bilo neogibno imeti tako vojsko, ki se bo lahko borila in premagovala zelo močnega, številčno in tehnično močnejšega sovražnika. Konec 1941. leta je poleg raznih partizanskih skupin in manjših enot v Jugoslaviji na okupiranem ozemlju delovalo 43 partizanskih odredov, 10 bataljonov in ena brigada, ki so se bojevali z 18 italijanskimi, 5 nemškimi, 5 bolgarskimi divizijami, deli 3. madžarske brigade, oboroženimi silami NDH, Nedičevimi četniki in drugimi kvizilinskimi enotami, z okoli 450.000 okupatorskimi in 150.000 domačimi kvizilinskimi vojaki.

Poleg akcij, diverzij, sabotaž in borb z močnimi okupatorskimi enotami in enotami domačih izdajalcev so partizanski odredi skupaj z ljudstvom hitro dosegli pomembne vojaške in politične uspehe. Širjenje vstaje, ustvarjanje večjih partizanskih enot na okupiranem področju je ogrozilo pozicije okupatorja, tako, da je bil prisiljen dovažati v Jugoslavijo nove sile. Domača reakcija se je v strahu za svoje razredne pozicije pod okriljem okupatorja združevala in ni izbirala sredstev, da bi skupaj z okupatorjem zatrla NOB.

Centralni komite KPJ in Vrhovni štab NOPOJ sta napravila vrsto vojaško-političnih ukrepov in pojašnjevala ljudstvu cilje izdajalske buržoazije in domačih kvizlingov, da bi zatrla njihov vpliv na ljudi. Ta borba ni bila lahka. S formiranjem Prve proletarske brigade in kasneje drugih brigad so vnesli na fronto novo vsebino in strategijo vojskovanja enot NOVJ in POJ. Partizanski odredi so z ugodnim grupiranjem in veliko manevrsko sposobnostjo vse uspešneje premagovali sovražnika in domače kvizlinge. V posameznih smereh so partizanske brigade z grupiranjem svojih sil lahko izvajale operacije strateškega pomena — kot je bil zmagoviti prodor skupine proletarskih in udarnih brigad v zahodni Bosni 1942. leta.

Ljudski značaj naših oboroženih sil

Velik dotok borcev in uspehi so omogočili, da so se konec 1942 ustanovljale na osvobojenem področju divizije, potem korpusi in proti koncu vojne armade s skupaj 800 tisoč borci. Po končani vojni je bila osnovna naloga JLA zaščititi neodvisnost države in socialistično družbeno ureditev. V povojnem obdobju se je JLA stalno razvijala in negovala vse lastnosti revolucionarne ljudske armade. Socialistični družbeni odnosi se razvijajo v naši armadi v skladu z odnosi, ki se gradijo v jugoslovanski družbi. Skrb za človeka, spoštovanje njegove osebnosti, dostojanstva in njegovih pravic — so temelj, na katerem se gradijo socialistični odnosi v armadi.

Hitri razvoj tehnike je vplival na nove obveznosti v šolanju, izpolnjevanju in vzgoji. V okoli sto različnih akademijah in šolah za strokovno vojaško in politično izpolnjevanje so bogate vojaške izkušnje dopolnili s teoretičnim izobraževanjem kadrov, pa tudi s šolanjem

novih kadrov, ki so končali po dve ali tri vojaške šole, nekateri tudi šole v inozemstvu.

Ljudski značaj armade določa njeno mesto v družbi in postavlja njene pripadnike v aktiven odnos do naše družbene skupnosti. Pripadniki armade sodelujejo v delu organov ljudske oblasti, družbeno-političnih organizacij, pri graditvi države in drugod. Naša armada je sodelovala pri graditvi vseh ključnih objektov v industriji, cest, železnice, komunalnih objektov, torej povsod tam, kjer je bilo potrebno ohraniti družbeno imetje, življenja ljudi pred požari, potresi in poplavam.

Naša armada je v NOB prispevala ogromen delež k zmagi nad fašizmom. 305.000 naših borcev je dalo svoje življenje, 425.000 pa je bilo ranjenih med NOB. V času vojne NOVJ in POJ so se borili proti tridesetim sovražnikovim divizijam, ki

zaradi tega niso mogle biti angažirane na drugih bojiščih. V štirih letih vojne so enote NOV in POJ zaplenile sovražniku 460 topov, 13.000 mitraljezov, 31.000 puško-mitraljezov, 600.000 pušk, 18.000 avtomatov, 70.000 pištol, 700 minometalcev, 2.000.000 granat, 300 letal, 900 tankov, 20.000 motornih vozil in večje količine drugega vojaškega materiala in opreme.

VLOGA ARMADE DANES

Z uresničevanjem politike ZKJ v graditvi Armade v celotnem povojnem obdobju so konunisti in vsi njeni pripadniki neprestano mislili na to, da se armada gradi za obrambo zgodovinskih interesov delavskega razreda in kot skupna oborožena sila vseh naših narodov in narodnosti. Na temeljih koncepcije SLO se je razvilo vsestransko sodelovanje poveljstev enot JLA s štabi in enotami teritorialne obrambe, delovnimi organizacijami, družbeno-političnimi organizacijami in skupnostmi, kar se je še posebno pokazalo na skupnih vajah in manevrih. Tu se je izkazala enotnost v pojmovanju skupnih interesov in enotna odločnost, da se neomajno branijo

svoboda, neodvisnost, suverenost in ozemeljska nedotakljivost SFRJ.

Zapleten mednarodni položaj in pohlep imperialistov prav v dnevi, ko proslavljamo 33. obletnico rojstva naše armade nam dokazuje, da moramo vnaprej še bolj krepiti in izpopolnjevati vse obrambne strukture. Kot pravi tovariš Tito, obstaja danes v svetu sile in krogi, ki hočejo nasilno doseči prevlado nad drugimi državami. Objekti takih pritiskov in napadov so predvsem majhne in srednje države. Toda naša enotna in močna splošna ljudska obramba je bila do sedaj in bo tudi v prihodnje glavna ovira vsaki politiki nasilja do naše države.

SVETISLAV NIKOLIĆ

BOLJŠA SESTAVA DELEGACIJ

Na občinski konferenci SZDL v Trebnjem ob pregledu izvoljenih delegatov v interesne skupnosti ugotavljajo, da je izvoljenih vse več žena. Ob volitvah v delovnih organizacijah je bilo izvoljenih 474 delegatov, med katerimi je 183 žena. V delegacijah krajevnih skupnosti je izvoljenih manj žena, od 345 delegatov je žensk 56 odst. Vseh izvoljenih žena ob zadnjih volitvah je 30 odst., kar je lep napredek, saj je pri spomladanskih volitvah znašal le 20,4 odst. Minuli ponedeljek se je v Trebnjem že sestala 47-članska občinska konferenca delegacij na prvi seji, kjer so določili delegate za zasedanje regijskih in republiških interesnih skupnosti.

DELO PO SKUPINAH

Komisijo za spremljanje ustave vodi v Brežicah Miha Haler. Pri delu pomagajo trinajstčlanski komisiji štiri delovne skupine. V vsaki od njih je po sedem članov. Te skupine so se specializirale za skupščinski sistem in delegatska razmerja, za temeljne organizacije združenega dela, za krajevne skupnosti in za interesne skupnosti. Doslej je imela največ dela skupina za interesne skupnosti. Pregledala je sporazume in izoblikovala predloge za skupne službe interesnih skupnosti z namenom, da bi delo čimbolj racionalizirale. Pripravila je tudi predlog za velikost skupščin ter ključne za delegiranje članov.

SALONSKI ORKESTER ŽE VEČ MESECEV NE DELA

Upravni odbor DPD Dušan Jereb v Novem mestu je prejšnji teden z obžalovanjem ugotavljal, da ena od društvenih sekcij, salonski orkester, že več mesecev nima vaj. Člani so predlagali, naj bi orkester obudili ob pomoči glasbene šole „Marjan Kozina“.

Jugoslovanska vojska na položaju

Lačna vrana sito pita

Vsi o stabilizaciji - Reveži za site

V kočevski občini so resne razprave o uresničevanju stabilizacije gospodarstva na območju občine. O prvih razpravah, sklepih in ugotovitvah je razpravljal na zadnji seji tudi občinski komite ZK.

temu prispevati v solidarnostni sklad in tako podpirati tiste, ki imajo že zdaj večjo proračunsko potrošnjo.

O stabilizaciji so razpravljali in sprejemali programe tudi v SZDL, ZSM, sindikatu, občinski upravi in drugod.

J. PRIMC

Važno obvestilo

Te dni bodo naročniki našega tednika, ki še niso do kraja poravnali naročnine za DOLENJSKI LIST za 1974, dobili posebno obvestilo in položnico s prošnjo, da nemudoma nakažejo dolžno razliko. Ob jesenski izterjavi so posamezniki zavrnilli naše položnice s pripombami kot „Plačam pozneje“ ali „Plačam sam v upravi lista“ in pod. V nekaterih poštah zaradi premajhnega števila dostavljajcev ni bilo mogoče doseči vseh naših naročnikov, sploh pa jih ni mogoče obiskovati zaradi izterjave po dvakrat, ker je to združeno s prevelikimi stroški.

Pred koncem leta moramo urediti naše knjige, obveznosti in terjatve. Zato prosimo vse naročnike zamudnike, naj takoj po prejemu opomina pošljejo dolžno razliko letne naročnine, da bi jim domači pokrajinski tednik lahko nemoteno pošiljali tudi vnaprej.

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

ZAHVALA

Ob težki izgubi naše drage mame, stare mame, prababice, tete in sestre

MARIJE COLARIČ

iz Podbočja

se vsem najlepše zahvalujemo za spremstvo na njeni zadnji poti, za izrečeno sožalja in poklonjeno cvetje. Posebna zahvala zdravniku in strežnemu osebu interne bolnice Novo mesto, ter dr. Frlanu iz Kostanjevice. Hvala duhovščini za poslovilne besede.

Zalujoči: sin Jože, hčerka Stanka, Mici, Ivanka in Fani z družinami ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage

KNEZOVE MAME

iz Spodnjih Mladetič pri Krmelju

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, znancem in sosedom, posebno Povšičevim, Strojencem, g. Vidregar in Umekovemu Tončku za iskreno pomoč ter za izrečeno sožalje in poklonjeno cvetje. Posebno se zahvalujemo dr. Leopoldu Levsteku za zdravljenje in župniku za izrečene poslovilne besede ob odprtem grobu. Še enkrat vsem, ki ste jo spremlili na zdanji poti, iskrena hvala.

Zalujoči: hčerka Justi in nečakinja Fanči z družino

ZAHVALA

Nepričakovano nas je zapustila ljuba mama in stara mama

MARIJE GRIČAR

Lutersko selo—Otočec

Od nje smo se poslovili v Otočcu 6. decembra 1974 v družinskem krogu. Iskreno se zahvalujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, tovarni Krka Novo mesto, Opekarni Češnjek, osnovni šoli Grosuplje za darovane vence, ZD Ribnica za denarno pomoč, župniku za opravljeni cerkveni obred.

Zalujoči: sin Nace, Jože z družinami, Ivan s hčerkama Rosando in Mojco, hčerke Micka, Lojzka, Anica z družinami, sinova Lojze in Franci

Delovna skupnost

Posavskega muzeja v Brežicah

RAZPISUJE

prосто delovno mesto

RAVNATELJA

Pogoji: visoka strokovna izobrazba z najmanj 10 leti ustrezne strokovne prakse.

Kandidati naj vložijo prijave za zasedbo delovnega mesta v roku štirinajstih dni po objavi tega razpisa.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubelega očeta, starega očeta, brata in strica

JOŽETA TRUNKLJA

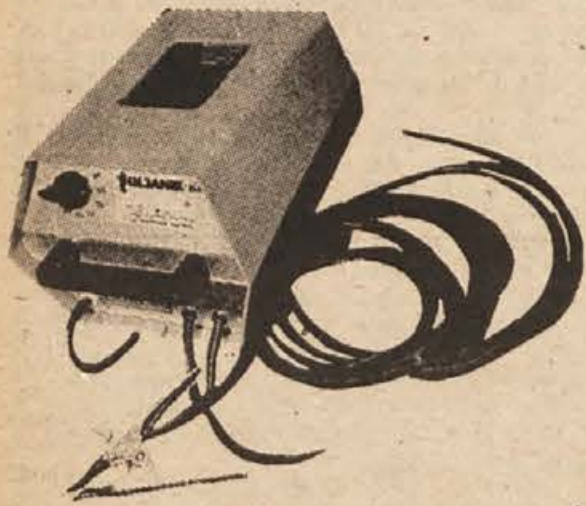
Podlisc 2, Dobrič

se iskreno zahvalujemo vsem, ki so sočustvovali z nami, darovali pokojniku vence in cvetje ter ga pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala zdravnikom in sestram zdravstvenega doma Trebnje, sodelavcem Litostroja, zavarovalnici Sava Trbovlje, vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, župniku za opravljeni obred, družinam Kužnikovim in vsem sosedom.

Zalujoči: žena Ana, sin Lojze, hčerke Marija, Anica in Jožica z družinami, brata Tone in Ignac, sestra Marija, vnuki in pravnuki ter drugo sorodstvo

ULJANIK

PRENOSNI
TRANSFORMATOR
ZA VARJENJE

TBH 140
Bantam

Za varjenje kosov tanke pločevine ali za njeno obdelavo je najidealnejše orodje BANTAM transformator: ker tehta le 20 kg, je zelo primeren za delo v delavnici ali na potovanju. Z njim lahko varite navadno mehko jeklo, nerjaveča jekla in jekla, ki so odporna proti kislinam. Moč je variti lito železo ali obnoviti izrabljene površine z elektrodami za trdo varjenje. Stroj je možno priključiti na enofazni priključek 220 V.

Za BANTAM velja garancija leto dni. Če se pokvari v garancijskem roku, bo kupec dobil v zameno nov aparat. Če pa se stroj pokvari po garancijski dobi, lahko kupec BANTAM zamenja za novega — po zelo nizki ceni.

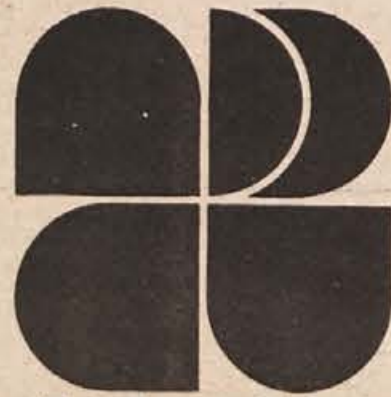
VSESTRANSKO — PRIPRAVNO — EKONOMIČNO

Brodogradilište, tvornica dizel motorov i tvornica električnih strojeva i uređaja — Pula

P P ŠTEV 208, TELEFON: CENTRALA (052) 22-322
TELEX: 25 252 YU ULJTES

POPUST od 20. do 31. dec.

ŽENSKI PLAŠČI OD 500 DO 650 DIN!

dolenjka

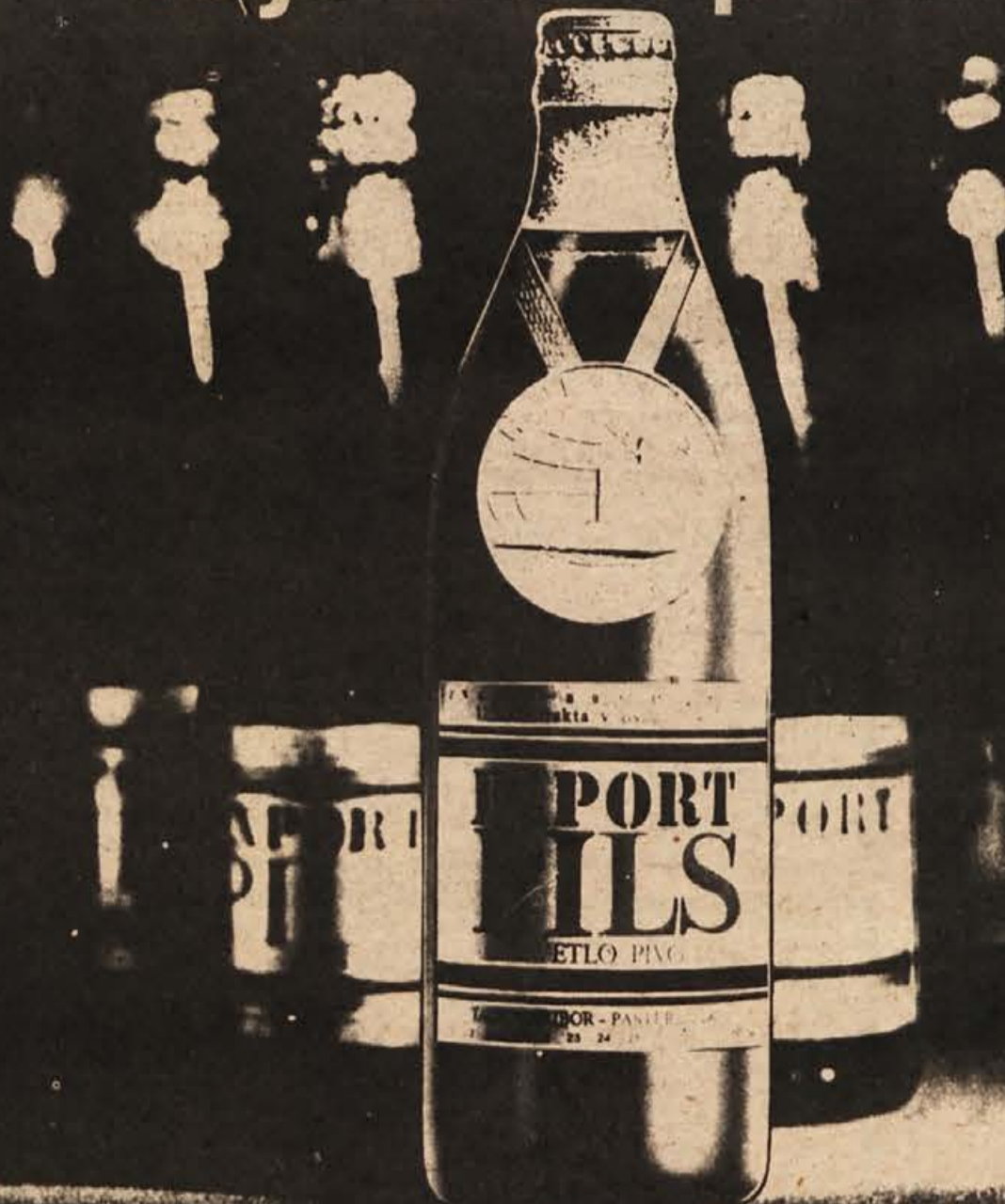
VAM NUDI V SVOJIH PRODAJALNAH

- TEKSTIL NOVO MESTO
- BLAGOVNICA ČRNOMELJ
- MARKET ŠENTJERNEJ
- OBLAČILA MOKRONOG
- GRAD ŽUŽEMBERK

ZENSKÉ PLAŠČE V RAZLIČNIH KROJIH IN DESENIH PO TOVARNIŠKO ZNIŽANIH CENAH od 50 do 60 odst.

KOLEKTIV TRGOVSKEGA PODJETJA DOLENJKA ČESTITA VSEM POTROŠNIKOM ZA NOVO LETO 1975 IN SE JIM HKRATI ZAHVALJUJE ZA ZAUPANJE TER SE ŠE NADALJE PRIPOROČA ZA NAKUP V SVOJIH PRODAJALNAH.

to je zlato pivo!

Iz kristalno čiste pohorske studenčnice, ječmenovega sladu in izbranega hmelja smo zvarili pivo, na katerega smo ponosni.

To je pivo, ki je za svoj izjemno bogat in poln okus z usklajeno prijetno grenkobo prejelo zlato medaljo MONDE SELECTION DE LA QUALITE 1974 v Bruxellesu.

To je zares ZLATO PIVO. Za tiste, ki vedo kaj je dobro pivo.

EXPORT PILS — po izvornem receptu naše pivovarne.
HP TALIS, Maribor.

STI dobo

30 LET LETALSKEGA ZAVODA V RAJLOVCU

LASTNA KRILA SVOBODNA KRILA

Skoraj vsi vemo, da ima reaktivno letalo za pogon reaktivne motorje. Lahko štiri, dva, lahko samo enega. To je pa že tudi vse, kar ve večina ljudi. Kako reaktivni motor deluje, ve že bolj redkokdo, še manj je takih, ki natančno vedo, kako je sestavljen.

Reaktivno letalo lahko kupiš, z njim letiš in ko se pokvari ali dotraja motor, kupiš novega. Lahko ga daš tudi obnoviti – vse to za drage in lepe denarce v primerni trdni valuti. Natančno tako ravna naša vrle letalske družbe, ki prevajajo neučakane potnike s svojimi reaktivnimi letali. Vse videti pravzaprav zelo v redu, saj si tisti, ki na prvi pogled komaj loči eno – in štirimotorno reaktivno letalo, česa drugega niti predstavljati ne more!

Reaktivce pa leti tudi naša armada. In tu se stvar že bolj zaplete. Kdor izdeluje ali obnavlja tako zamotane motorje, kot so denimo reaktivni, lahko drži neko armado v šahu, vsaj njen leteči del. Tega smo se zavedli tudi v Jugoslaviji še preden je bila končana II. svetovna vojna. Ko so še trajale bitke na sremski fronti, je oktobra 1944 začela delati v Pančevu mala letalska delavnica s 17 delavci.

Takrat seveda teh 17 mehanikov ni imelo pojma o reaktivnem motorju, popraviti pa so znali vojna letala tistega časa in leta 1945 so usposobili kar 14 sovražniku zaplenjenih letal. S temi letali je nastopalo naše vojno letalstvo v zadnjih dneh vojne, uporabljena pa so bila tudi kot dragocena pomoč pri transportu hrane in zdravil v Bosno in Črno goro.

Okoliščine in potrebe so leta 1949 narekovale preselitev delavnice v Rajlovac pri Sarajevu. V

posebna orodja in rezervne dele ter prihranili skupnosti znatne denarje.

Leta 1962 so v Zavodu ORAO (Orel) prvič popravili reaktivni motor in tako obrnili nov list v zgodovini jugoslovanskega letalstva. Specializirali so se za obnovo reaktivnih motorjev in se uvrstili v sam vrh najdragocenejših strokovnjakov v naši državi. Ne toliko zaradi cene letalskih motorjev, veliko bolj zaradi odgovornosti za tisoče življenj, ki jih ti motorji vsak dan poneso visoko nad oblake.

Zavedli smo se torej že zdavnaj, da nas odvisnost od kogarkoli lahko oro pa najdragocenejše svobode. Ne konjičkarstvo in ne razzipnost nista botrovala Letalskemu zavodu OREL v Rajlovcu.

Montaža kompresorskih turbin v ohišje motorja je eno najzahtevnejših opravil

Tudi vrhunska usposobljenost njegovih strokovnjakov je porok za mir in samostojen razvoj naše družbe. Zato je prav, da si za spremembo ob letošnjem dnevu armade ogledamo поблиže njihov delovni dan.

Da letalski reaktivni motor ni kar tako, smo ugotovili že na začetku. Koliko je bilo treba prizadevanj in učenja, da so naši mehaniki in inženirji prodrli v njegov zapleteni mehanizem, v lastnosti materiala posameznih delov, v usodno odvisnost delovanja njegovih agregatov, najbrž ni treba posebej razlagati. Ta znanja so na meji področja najstrožjih vojaških in poslovnih skrivnosti velikih sil.

Za nas morda zadostuje, če vemo, da reaktivni motor izkorišča potisno silo izpušnih plinov. Da dobi eksplozivna mešanica goriva in zraka čim večjo moč, pa jo reaktivni motor pred vžigom še dodatno stisne (komprimira) s pomočjo kompresorske turbine. Kompresorsko turbino poganja glavna turbina, ki je vgrajena v izpušnem delu motorja in jo vrte izpušni plini. Čeprav je tak motor mehansko dosti enostavnejši od klasičnega batnega, je zaradi izrednih zahtev za uporabo v sodobnem letalstvu (velike hitrosti, velika moč motorja in višina leta) vseeno precej dražji in občutljivejši, vsaj kar zadeva natančnost izdelave in izbiro ustreznih materialov.

V SRCU REAKTIVNEGA MOTORJA SE VRTI TISOČ LOPATIC

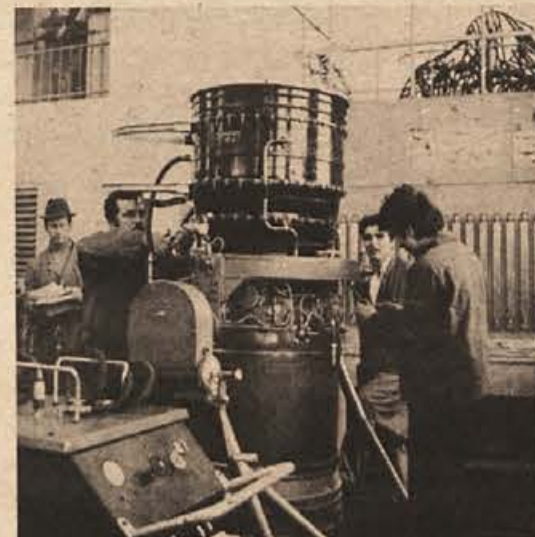
Teh nekaj vrst smo napisali zato, da lahko predstavimo obseg dela, ki ga opravljajo strokovnjaki v Letalskem zavodu OREL. Kompresor motorja ima namreč lahko tudi po 10 stopenj (turbin), vsaka od teh stopenj pa po 24 do 94 turbinskih lopatic. Pogonska turbina ima spet 2 do 4 stopnje s prav toliko lopaticami. In če povejmo, da morajo biti te lopatice zaradi vročine (do 1800 stopinj C), v kateri se vrte, izdelane skoraj iz čistega titana, obrušene pa na tisočinko milimetra natančno, potem se ne čudite, če doseže vrednost ene same take lopatice do pol milijona starih dinarjev! Povprečen motor vojaškega letala ima okrog 800 lopatic, motor potniškega letala pa več kot 1000.

Vrednost desetih kilogramov reaktivnega motorja ustreza vrednosti enega kilograma zlata ali v denarju: za povprečen reaktivni motor je treba odšteti poprečno milijardo starih dinarjev. Po 6000 do 8000 urah dela je treba reaktivni motor obvezno obnoviti. Strošek za obnovo motorja znese v tujini 30 do 40 odstotkov vrednosti motorja. Plačati ga je treba v devizah. Letalski motor gre v tako obnovo 2 – 3 krat v življenju. Če

vzamete, svinčnik v roke in malo seštejete, boste hitro zračunali, koliko denarja je to za en sam motor.

Poleg neodvisnosti od tujine je v ceni obnove skrit drugi najvažnejši adut našega zavoda OREL. V Zavodu popravijo angleški, sovjetski in ameriški reaktivni motor za 17 odstotkov njegove vrednosti in to v – dinarjih! Usposobljenost ORLOVIH strokovnjakov in najsodobnejša oprema zagotavljata svetovno kakovostno raven obnove reaktivnih motorjev. Po drugi plati pa je zmogljivost ORLOVIH delavnic tolikšna, da lahko tekoče vzdržujejo vse naše vojaške in civilne reaktivne motorje.

Na žalost se jugoslovanskim letalskim družbam bolj „splača“ popravljati reaktivne motorje v tujini, vsaj kar zadeva dnevnice, ki jih moramo plačati spremljevalcem. Če pri takem poslu zafrčka-

Reaktivni motor je na zunaj podoben velikemu kotlu – le da je na njem nekaj več cevčic in žic, kot na tistem za žganjekuho . . .

mo še nekaj milijonov dolarjev, letalski družbi tako ni važno. Saj ji izgubo sproti pokriva naša marljiva družba . . .

V ORLU motor najprej razstavijo, operejo in očistijo, nato pa temeljito preverijo vsak najmanjši sestavni delček, ki jih je za en motor treba tudi do 5000. Nekateri deli motorja morajo biti obdelani do nekaj tisočink tisočinke milimetra natančno! Ko je motor spet sestavljen, gre najprej na preizkusno „mizo“. Ta preizkusna miza seveda ni več podobna nekdanjim stojalom za preizkušanje batnih motorjev. Reaktivni motor namreč obesijo pod strop v precej veliki dvorani posebnega betonskega poslopja na vrtu zavoda.

Kontrolna plošča preizkuševalne komore je posuta z instrumenti, digitalnimi števcji, signalnimi lučkami in stikali

Tu priključijo na motor napeljave, kot da je motor zares vgrajen v letalo, poleg njih pa še celo vrsto kontrolnih instrumentov. V sobici, ki je od dvorane ločena z debelo stekleno steno, je velika instrumentalna plošča, na kateri preizkuševalec spremlja delo motorja v najrazličnejših pogojih.

Ta instrumentalna plošča je še poseben uspeh mladih strokovnjakov ORLA. Običajno je namreč treba imeti za vsako vrsto motorja posebno tako ploščo. ORLOV magister elektronike Borislav Milatović pa je izdelal poseben vložek (modul) za vsak motor posebej, tako da je treba za različne tipe motorjev vstavljati v instrumentalno ploščo samo različne kontrolne vložke. S tem so

Pogled skozi okence v zatemnjeno dvorano preizkuševalne komore je veličasten: motor bruha žareče pline s potiskom več tisoč kilopondov

Vročje izpušne pline hladijo v preizkuševalni komori z vodo – iz poslopja se dviga visoko pod nebo oblak pare

seveda prihranili veliko prostora in najvažnejše – veliko denarja. Preizkusna komora stane kar 5 milijard starih dinarjev.

Ena taka komora je zdaj v ORLU v uporabi za vojaške motorje, druga tik zraven nje, pa čaka motorje civilnih letalskih družb . . .

Ko motor prestane praktično preizkušnjo pod najtežjimi pogoji (pretirano število obratov in podobno), ga v delavnicah še enkrat razdro, da preverijo, kako se obnašajo na novo vgrajeni deli in agregati. Tu odpravijo še zadnje pomanjkljivosti. Potem gre motor v enoto.

Reklamacij nimajo. V ORLU so uvedli delavsko samoupravljanje šele leta 1962. Tako pozno, razumljivo, zato, ker je Zavod le vojaška ustanova, v kateri klasični zakoni ponudbe in povpraševanja čisto drugače delujejo. Navzlic temu so posvetili veliko pozornost ekonomskim dejavnikom kot so: dohodek, skladi, storilnost in uspešnost poslovanja, Zavod pa navzlic posebnim pogojem posluje po načelu ustvarjanja in delitve dohodka.

Samoupravna organiziranost ustanove je prinesla nepričakovane uspehe: skupni dohodek se je v tem času povečal za osemkrat, dohodek za skoraj sedemkrat, sklade so povečali za desetkrat, poprečni osebni dohodek pa bo letos do konca decembra narasel na okrog 3.500 dinarjev.

V Zavodu dela dobra sedmina magistrinov in inženirjev, skoraj polovica (40%) je visokokvalificiranih delavcev in le 5% delavcev ima nižjo strokovno izobrazbo. Vsak peti delavec v proizvodnji ima srednjo tehniško šolo. Poleg domačega izobraževanja so se ORLOVI strokovnjaki šolali in specializirali v ZDA, Sovjetski zvezi in v Veliki Britaniji.

Na koncu časnikarske konference ob 30-letnici Zavoda v Rajlovcu smo vprašali še nekaj bolj zgečkljivega:

„Kaj pa naša lastna proizvodnja reaktivnih letalskih motorjev?“

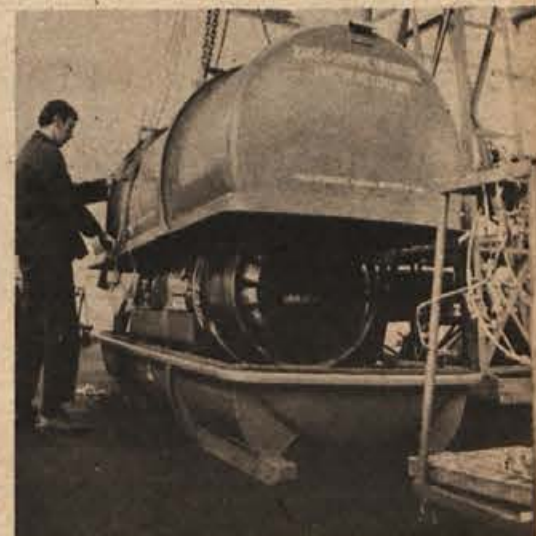
ORLOV PRVENEK ZA NADZVOČNEGA SOKOLA

Odgovoril je direktor Zavoda Alojz Vesič, po rodu Ljubljčan, sicer pa diplomirani inženir aeronavtike:

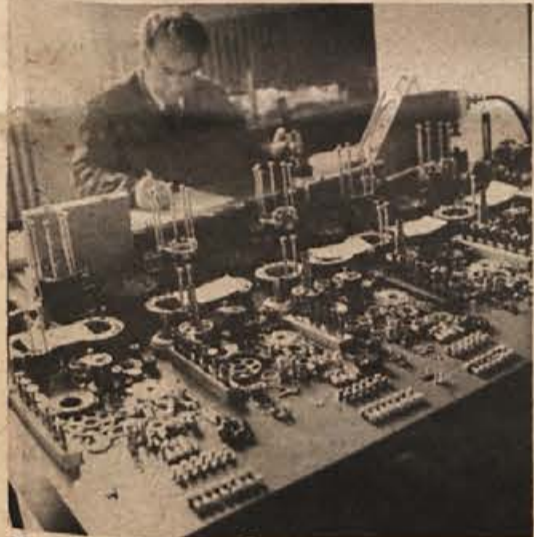
„Naše državno vodstvo je dolgo oklevalo, kar zadeva lastno letalsko proizvodnjo, še zlasti reaktivne motorje. Govorilo se je, da smo premajhni za tako zahtevno stvar. Pozabili smo, da je bil starojugoslovanski IK-3 tik pred drugo svetovno vojno najboljši lovec na svetu. Boljši kot messerschmidt in spitfire! Sovjetom je bil za model pri izdelavi njihovega slovitega jaka. Da nismo zmogni tega ponoviti? Spomnite se samo uspeha našega galeba na svetovni letalski razstavi v Parizu! Odločitev je padla. Pripravljamo prvi jugoslovanski reaktivni motor. Poletel bo predvidoma čez štiri leta z novim nadzvočnim borbenim letalom iz tovarne SOKO v Mostarju!“

Te samozavestne besede našega uglednega letalskega strokovnjaka povedo vse. Red za vojne zasluge z veliko zvezdo, s katerim je odlikoval Letalski zavod OREL predsednik republike tovariš Tito ob tridesetletnici ustanovitve, je spodbudil njegove delavce k še večji zavzetosti in vztrajnosti. Njihova naloga je jasna in odgovorna: osamosvojitve socialistične Jugoslavije v vsakem pogledu, tudi letalskem, za svobodo, za mir.

M. MOŠKON

Ko je motor obnoven in pregledan, ga odpremijo v enoto v kovinskem sodu pod pritiskom

Vsak izmed tisočih delov reaktivnega motorja mora biti natančno pregledan, podatki o tem pa vpisani v spremnih kartonih

tem času so njeni mehaniki postali že pravi mojstri za najrazličnejša letala, od messerschmidtov in jurkersov do fizirjev, zlinov in jakov. Razumljivo, da so obvladali tudi vsa letala domače izdelave.

Potem je delavnica, ki je že prerasla v zavod, preusmerila svojo dejavnost izrecno v popravila letalskih batnih motorjev. Seznaniti se je bilo treba z novo tehnologijo in napravami. Navzlic skromnim delovnim pogojem ter pomanjkanju materiala in opreme so obnovili več kot 1000 motorjev desetih različnih tipov in več deset tisoč agregatov za te motorje. Izdelovali so tudi

Zahtevna opravila pri sestavljanju agregatov za reaktivne motorje so v ORLU zaupali tudi ženskam

Večja hiša za Cunkove

Nadejajo se, da bodo že po novem letu imeli več prostora, da jim bo za velikimi okni topleje in udobneje kot v stari sobici

Ivanka Cunk: „V Iskri so mi dali dopust, da laže pomagam pri hiši.“

— Hišo popravljamo, ste prišli pogledat? — me je Ivanka Cunkova pozdravila na dvorišču svojega doma v vasi Kalce-Naklo na Krškem polju. Cunkovi otroci bodo končno dobili lepši, svetlejši in udobnejši dom.

— Kdo vam je pomagal pri obnovi hiše?

— Posojilo sem dobila, v šentjernejški Iskri in na občini. Štiri milijone imam na voljo. Mislim, da bo dovolj. Stopite z mano v hišo, boste videli, kako smo napredovali. Prišli ste ob nepravem času, zdaj je še vse narobe. Preseliti smo se morali v drug prostor, da so prejšnjega lahko preuredili in ometali. Tri dni niti zakuriti in skuhati nismo mogli. Danes je bolje. V sobi gori štedilnik in nas greje.

— Kje imate otroke?

— Ena je v Ljubljani, ena v Krškem, pet jih je pa v šoli v

Podbočju. Samo najmlajši, Janezek, je doma. Tamle na postelji leži in kuha trmo. Okregala sem ga, zdaj je užaljen. — Res je ležal na postelji in skrival obraz v dlani. Delal se je, da spi, a se ni mogel dolgo premagovati. Radovednost ga je hitro spravila pokonci. Stisnil se je k mami na varno in povedal, da bo šel drugo leto v malo šolo.

Potem mi je vdova Ivanka razkazala hišo. Precej so jo razširili. Na novo so naredili kuhinjo z jedilnim kotom in sobo. Zdaj bodo imeli dve sobi, kuhinjo pa kotiček pri oknu, da se bodo lahko učili in pisali domače naloge. Samo še mizo potrebujejo, dovolj veliko za pet šolarjev.

— Boste imeli dovolj denarja za dokončanje hiše? — me je zanimalo.

Pet Cunkovih otrok obiskuje osnovno šolo v Podbočju, šesta, Silva, pa osnovno šolo v Krškem. Mati je povedala, da začasno stanuje v samostanu, kjer ji pomagajo tudi pri učenju. Na sliki: Franci, Stanko in Jožek v šolskih klopeh.

Pri Cunkovih so imeli te dni delavce komunalnega podjetja Kostak iz Krškega, da so jim obnovili povečali hišo. Osem otrok brez očeta bo imelo v njej udobnejši dom.

— Kaj vem! Upam, da ga ne bo prehitro zmanjkalo. Položiti moramo še topli pod v vse prostore, da nas ne bo zeblo. Tla se morajo prej osušiti. Če bo šlo vse po sreči, bo to do novega leta.

— Imate dovolj kurjave?

— Drv bolj malo, premoga pa smo nekaj kupili. Vseeno upam, da nas ne bo zeblo, za en sam štedilnik bomo že nabrali skupaj in sproti razžagali še vse

ostanke od zidave. Za pripravo kurjave poskrbijo otroci. Drva mi nasekajo in nanosijo v hišo.

— Kdo vam je napravil svinjnjak in kokošnjak, saj ste prej imeli lesenega?

— Otroci so ga sezidali. Poračili so opeko, ki je ostala od hiše. Kar sami so se lotili dela. Dobro so se znašli. Zdaj moramo napraviti le še vrata, da nam pujski ne bodo uhajali ven.

— Kje dobite vodo?

— V vodnjaku ob cesti. Pozimi je ne manjka, huje je, kadar je suša. Takrat moramo ponjo k sosedom.

— Vidim, da si vaščani napeljujejo vodovod. Se bo tudi vaša hiša priključila nanj?

— Kaj vem, kako bo! Za to je treba denarja, tega pa pri nas ni. Vse gre za vračanje posojila na banki. Plače dobim le toliko, kolikor potrebujem za živila in najnujnejšo obleko. Sicer pa mislim, da je tako najbolje, drugače ne bom mogla poplačati dolgova.

— Ko boste imeli sobe urejene, jih bo treba opremiti. Samo dve postelji imate. Potrebovali boste vsaj še dve ali tri in odeje povrh. Od kod boste to dobili?

— Ne vem, iz posojila najbrž ne bo dovolj. Zadovoljni bomo morali biti s tem, kar imamo.

— Oglasila sem se še v šoli v Podbočju, kjer sem srečala tri mlajše Cunkove otroke. Ti so imeli pouk popoldne. Dva obiskujeta tretji razred, Franci in Stanko, Jožek je že v šestem razredu. Ravnatelj šole je povedal, da otroci za razmere, v katerih živijo, kar dobro napredujejo. Fantiči so hitro pojasnili, da doma urejajo hišo, vendar si še ne predstavljajo, kako bo potem. Vsi pridno pomagajo delati in komaj čakajo na obljubljeni kotiček za učenje. Upajo tudi, da bo kmalu konec stiske v postelji, saj se jih sedem na dveh ležiščih res ne more odpočiti.

JOŽICA TEPPEY

Franci pred tablo v osnovni šoli v Podbočju.

Ondan je bil Dolž tako zavrit v meglo, da nisi videl od hiše do hiše. V tej vasi so še lesene bajte. Take, kakršne drugod turisti ogledujejo kot znamenitost in spomenik preteklosti. V eni takih, z okenci kot line, lesenim gankom, žive Kobetove ženske. Drugod izbirajo kuhinje: Ve-

nero, Magnolijo, Lucijo — tu imajo takoj za vrati model „Saja“. Črn, sajast strop, štedilnik in pa zelo čisto in še kar lepo posodo, obešeno na stene. V sobi, kjer je kmečka peč, so tri postelje. Na vseh treh čista posteljnina in na mizi čist prt. In grčast ladijski pod je bil pomit.

Revščina z dvema obrazoma

Soba je tako majhna, da stov v njej ni, pač pa je ozka lesena klop okrog mize v kotu. Imajo na drugi strani še eno kamro. Tam živijo mati; stara ženska, ki že od rojstva ni bila duševno zdrava. Zdaj je še bolj čudna. Ne sliši in pogovarja se sama s seboj. Bila je svinjska pastirica. Zanj je skrbela mati; potem ko je sama imela nezakonsko hčer in je ta odrasla, je ona „rihtala“ mater. Tako je ostalo. Mati dobivajo 500 din od socialnega na mesec.

V bajti so še štiri ženske: Jožefa Kobe, 48-letna vdova, ter njene tri hčere. Darinka ima že 18 let in dela v tovarni, dve hodita še v osnovno šolo. Pasje življenje imajo.

BILA JE TUBERKULOZA

„Z Janezom sva se vzela pred 19 leti. Nič nisva imela, še žlice ne svoje. Od doma nihče ni dobil nič, od kod? Jaz sem dobila le mater, za katero sem morala skrbeti. V najem sva vzela razpadajočo leseno bajto. Bila je brez oken in vrat. S pomočjo

sosedom sva popravila in se vselila. On je potem devet let delal na gozdni. Razkladal je drva. Težko delo je imel. Dali so ga iz službe, češ da je len, a se je kmalu potem razkrilo: tuberkuloza. Trinajst let je bolehal. Lani oktobra se je dokončno ulegel na posteljo in letošnji oktober ga je vzel. Tudi ko je bil že brez službe in bolan, je še nekaj zaslužil. Pokrival je slamnate strehe. Jaz sem zmeraj delala pri kmetih po vasi. Njivo imam v najemu. Moram jo odslužiti z delom. Ratarja odslužim, voznje spet. Pa drva odslužim in voznjo za drva. Kadar pridejo pome, grem, če imam doma še tako delo.“ Kobetova je bistra ženska. Tekoče ji letijo besede iz ust in videti ji je, da je izkusila še kaj drugega kot dolško revščino.

„Živčna sem. Veliko sem prestala med vojno. Ne samo enkrat so me domobranci prebunkali, ker sem prala in delala za partizane. Po vojni sem bila kot punca prva sprejeta v krajevni ljudski odbor: živilske nakaznice sem izdajala. Potem sem hodila na udarniška dela: leta 1947 Samac-Sarajevo, 1949 Novi Beograd, 1950 Kočevje. Zmeraj sem bila udarnica. Rada sem brala. Ko se je krajevni odbor razformiral, sem ostala doma in se kmalu poročila. Z Janezom nisva imela sreče. Ne morem preboleti, da so ga imeli za lenega, pa je bil revež bolan.“

DARIINKA SE ŽRTVUJE

Lepo, mlado dekle dolgih, črnih las in črnih oči ter oblečeno v črmino, je ves čas sedelo na postelji in ni reklo ne bev ne mev. Pa se je mama spomnila nanjo:

„Tale je naša Darinka. Ona nas živi. Vso plačo daje, da lahko kupimo, česar ne moremo pridelati. Za očetovo smrt si je reva še 2.000 din izposodila, da je plačala pogreb. Mlada punca, namesto da bi zase napravljala in „šparala“, mora nam pomagati. Obe sestri sta odvisni od nje. Da bi vsaj še druga končala šolo in šla brž v službo! Takoj bi bilo laže. So rekli, naj jo dam naprej v šolo, ampak kdo bo skrbel zanjo in kdo za nas?“

Kobetova ni tamala, ni se pritoževala, pač pa je bilo videti, da ji je laže, če komu pove, kako je zanjo težko življenje.

„Prosila sem, da bi še meni dali nekaj socialne pomoči. Ne.“ — so rekli. Da naj grem v službo in da naj bi z Darinko delali v izmenah. Stara sem 48 let. V izmenah ne moreva delati, ker ni popoldne prevoza, do mesta pa je peš 11 kilometrov. Kdo bo otrokom kuhal in za materjo stal? Ne vidim dobro

in živce imam zanič. Ker svoje zemlje nimam nič, bi morala vsak peteršiljček kupiti, odslužiti potem vsega ne bi mogla več. Ne morem v službo. In mislim, da tega, kot delajo z nami, nisem zaslužila. Jaz že ne. Celotno so rekli, da smo pri nas prajanci. Od kod neki? Trezna sem, ampak če delam in mi dajo malico, pijem kot vsi drugi. Kozarec ali pa dva, za moč...“

Ta dan, 11. decembra dopoldne, ko so Jožefo Kobe poklicali s „tabrna“, je bila popolnoma trezna.

Kaj je s Kobetovo revščino, smo se pozanimali tudi na Centru za socialno delo v Novem mestu. Tu so nam povedali drugo plat: „Družina Kobe je prejela denarno pomoč zaradi mladoletnosti otrok in možne bolezni vse do njegove smrti. Na osnovi mnenja invalidske komisije smo potem Kobetovi pomoč ukinili, ker je komisija menila, da je ženska sposobna za delo. Ugotovljen je bil tudi alkoholizem. Pokojni Kobe je bil res TBC bolnik, a zraven še alkoholik. Pije pa tudi žena. Prav zato je naše mnenje, da bi bila rešitev zanjo zaposlitev. Če bi ji še naprej dajali socialno pomoč, bi bila to potuha in najbrž bi še bolj pila. Razen tega Kobetova tudi v vzgojnem pogledu za svoje otroke ni naredila, kar bi morala.“

Tako vidimo, da ima vsaka revščina dva obraza.

RIA BAČER

kultura in izobraževanje

Vojak slikar

V prostem času se vojaki ukvarja-jo z najrazličnejšimi dejavnostmi. Boro Lekić, ki služi rok v Ribnici, je v petih mesecih ustvaril nad 25 slik. V počastitev dneva JLA se občinstvu predstavlja s svojimi deli na skupinski razstavi, v načrtu pa ima še samostojni razstavi v Kočevju in Ribnici.

Boro Lekić med delom v vojaškem ateljeju. (Foto: R. Radenković)

Na Borovih slikah prevladujejo zlasti motivi iz Ribnice. Zelo se mu je posrečilo delo „Most na Ribnici“, ki je vzbudilo pozornost tudi pri obiskovalcih. Lekić je sicer delavec iz Paračina, vendar bo kmalu končal srednjo tekstilno šolo. Do zdaj je imel že tri samostojne razstave, sodeloval pa je na več skupinskih. Na nagradnem natečaju UNICEF je za sliko „Dosti je bilo vojskovanja“ dobil prvo nagrado (700 din).
R. RADENKOVIĆ

POSMRTO PRIZNANJE

Na Kurirčkovem festivalu v Mariboru so podelili plaketo partizanskega kurirja, najvišje priznanje na področju glasbene ustvarjalnosti s tematiko NOB. Prisodili so jo pokojnemu Marjanu Kozini, znanemu slovenskemu skladatelju, avtorju številnih glasbenih del, ki obravnavajo NOB, novomeškemu rojaku – posmrtno ter skladatelju in dirigentu Maksu Pirniku.

MALEŠEVI IN JESHOVI LISTI

V Dolenjski galeriji je še odprta razstava del udeležencev letošnje slikarske kolonije, katere pokrovitelj je bil Novoteks. Nekatere izmed slik so tudi še naprodaj. V muzeju pa imajo naprodaj tudi grafične liste slikarjev Mihe Maleša in Borisa Jesiha.

Mali kulturni barometer

PIRAN: NAJBOLJŠE FOTOGRAFIJE – Na republiški razstavi umetniške fotografije so bili nagrajeni za najuspešnejša dela: Stojan Kerbler iz Maribora, Tihomir Pintar iz Ljubljane, Tone Maržan in Polde Šajn iz Kranja ter Radovan Čok iz Pirana. Prehodni pokal Janeza Puharja so prisodili istoimenskemu klubu iz Kranja. Tudi na Dolenjskem se jih nekaj ukvarja z umetniško fotografijo, vendar ni znano, če so sodelovali v tej konkurenci.

10. decembra so v paviljonu F. Novaka v Murski Soboti odprli razstavo plastik v lesu akademskega kiparja Staneta Jarma iz Kočevja, ki se je tokrat prvič predstavil Pomurcem in sicer s trinštiridesetimi svojimi deli. Na sliki delo „Obrazek“. (Foto: F. Brus)

Tridesetletnico osvoboditve bomo na Dolenjskem proslavili s številnimi prireditvami. K nam bodo prišli tudi številni javni in drugi delavci, ki so med NOB delovali na Dolenjskem. Med njimi so mnogi že upokojeni in živijo v drugih krajih Slovenije. V Soteski se bodo prav gotovo spet zbrali nekdanji učitelji in učenci ter obudili spomin na šolska leta med NOB. Pričujoči posnetek je iz lanske pomladi, ko so nekdanji učenci in sedanji mlajši rod pričakali svoje nekdanje vzgojitelje ter jim izrekli dobrodoščilo.

Do delavcev razpredena dejavnost

V okviru ZKPO zadnji dve leti: okoli 40 prireditev - Idejno-vzgojni smotri kulturnemu delovanju ne smejo biti tuji - Nič za privilegirane

„Novo mesto kot mesto imen, ki so se skozi desetletja v slovenski kulturi in umetnosti

Hiperprodukcija?

V naših knjigarnah spet več marksističnih knjig

Zadnji dve leti so izdajatelji poskrbeli, da doživlja marksistična literatura renesanso. To je nedvomno posledica spremenjenega odnosa do marksistične znanosti. Izdajanje zbranih del Marksa, Engelsa in Lenina se nadaljuje. V manjši meri se v knjigarnah pojavljajo dela drugih marksističnih teoretikov.

Za potrebno in koristno se je izkazalo tiskanje najrazličnejših zbornikov z marksistično vsebino. Take zbornike lahko s pridom uporabljajo javni, znanstveni, politični in prosvetni delavci, študentje in dijaki. Kakor trdi Tanjug, so do zdaj na tem področju največ naredile nekatere sarajevske, zagrebške in beograjske založbe.

Nobene dvoma ni, da so založniki pokazali izjemno aktivnost pri izdajanju marksistične literature. Nekateri se celo boje, da bo to rodilo hiperprodukcijo, saj so se založbam, ki so že do zdaj izdajale marksistična dela, pridružile še nove.

Najbolj pohvalno je nedvomno to, da bo ob tolikšnem številu izdanih del marksistična literatura prišla do ljudskih množic, tako rekoč do slehernega posameznika. Tako je tudi prav, če hočemo, da bo vsaj delno zadoščeno, če omenimo vsaj to, tudi partijskim opozorilom.

visoko zapisala, dolgo ni našlo kulturnemu razvoju poti, ki bi ustrezala tisti, po kateri sta šla gospodarstvo in industrija. Premiki v zadnjem času so razveseljivi. Navzven je to resda videti manj spektakularno, zato pa človek ne more mimo vsebine kulturnega delovanja, ki je zdaj pri vsem tem tu zelo široko zastavljena.“

Tako je na kratko označil prizadevanja na kulturnem področju v novomeški občini podpredsednik ZKPOS Miloš Mikeln, ko je 11. decembra v Dolenjski galeriji – po nastopu Dolenjskega okteta – sledil poročilom in razpravi na občinski konferenci ZKPO o delu kulturno-prosvetnih društev in skupin novomeške občine v zadnjih dveh letih.

Boris Savnik, ki so mu delegati podaljšali mandat kot predsedniku izvršnega odbora ZKPO, je v referatu podčrtal nekatere misli, ki so razvidne že iz skrbno pripravljene poročila in priloženega programa za leto 1975. Menil je, da „bomo poslej še bolj zasledovali vzgojne smotre kulturnega delovanja“, pri čemer nekaletitne in idejno zgrešene stvari ne bi smele imeti pravice do življenja. Po njegovem mnenju kič, „šund“ in podobna kvazikultu-

ra lahko uspevajo le tedaj, kadar dovolimo vdor tržnih zakonitosti v to delovanje. Pritrditi velja na konferenci poudarjeni zahtevi, da „si v ZKPO prizadevamo, da bo kultura dobrina vseh delovnih ljudi, ne ozkih privilegiranih krogov“. Če pa hočemo, da bo kultura v resnici stopila na pot takega poslanstva, ji je treba določiti mesto oziroma jo opredeliti tudi v statutih krajevnih skupnosti TOZD, šol in drugod.

Ravnatelj glasbene šole Marjana Kozine Ernest Jazbec se ni strinjal z delom poročila, ki se nanaša na dejavnost te ustanove in njenim prispevkom h kulturnim prizadevanjem, ki jih združuje, razvija in usmerja ZKPO. Prebral je dolg ugovor delovne skupnosti te šole, v katerem je poudarjena trditve, da je glasbena šola vzgojila veliko kadra, ki danes deluje v številnih društvih in skupinah, če pa niso tako vključeni vsi nekdanji učenci, naj bi krivdo za to iskali drugje, ne pa v sami šoli.

Domača beseda potuje k rojakom

Izšel je Slovenski koledar 75, berilo za Slovence po svetu

Že dvaindvajsetič po vrsti je poromalo v svet zajetno pismo v domači, slovenski besedi: Slovenski koledar, ki ga Slovincem po svetu vsako leto pošlje (kot novoletno darilo) Slovenska izseljenska matica v Ljubljani.

Ze ob bežnem prelistavanju knjige, ki ima tokrat letnico 1975, je razviden njen osnovni namen: seznaniti slovenske rojake v tujini z vsemi pomembnimi dogodki in

»Peter Klepec« med nami

Izšla je nagrajena knjiga Antona Ožbolta »Dežela Petra Klepeca« - Kmalu nova dela?

V teh dneh, pred dnevom JLA 22. decembrom, je izšla druga knjiga Antona Ožbolta iz Kočevja – „Dežela Petra Klepeca“. Zanj je dobil pisec letos Kajuhovo nagrado, ki jo podeljuje založba Borec za najboljša dela.

pravico do lepše prihodnosti.

Anton Ožbolt je doslej napisal dve knjigi, pripravlja pa še dve. Vse opisujejo predvsem „deželo Petra Klepeca“, iz katere je pisec tudi doma. (Foto: J. Primc)

V tej knjigi je opisana zgornja Kolpska dolina in dolina Čabranke, se pravi „dežela Petra Klepeca“, med NOB. Glavni junak knjige ni ta ali oni posameznik, ampak vse ljudstvo na tem območju, se pravi na slovenski in hrvaški strani Kolpe oziroma Čabranke.

Ti ljudje so bili namreč vedno revni in pozabljeni, naj si bodo Slovenci ali Hrvatje. Verjetno so prav zato vedno tudi složno živeli, se složno borili, pa tudi danes se složno bore za napredek, ki kar noče in noče v te kraje, saj sta nanje pozabili tako njuna slovenska kot hrvaška domovina.

Anton Ožbolt, rojak dežele Petra Klepeca, je prvič prikazal svetu ljudi iz te dežele, ki so se vedno prvi junaško uprli vsem zavojcem, vsem, ki so jih hoteli zaslužiti, in imajo zato tudi

Prva knjiga Antona Ožbolta „Sercerjeva bojna pot“ je bila razprodana v nekaj dneh, da so jo hitro ponatisnili. Ožbolt pripravlja o deželi Petra Klepeca in ožji Kočevski še dve knjigi. Naslednja, „Utrinki podzemlja“, je že pripravljena za tisk. V njej opisuje partizanske tiskarje na Kočevskem in njihove usode. Pripravlja pa še četrto knjigo; „Med dvema ognjema in smrtjo“, v kateri govori o partizanstvu in usodi ljudi na ožjem Kočevskem.

J. PRIMC

podčrtano

Brali smo, da je organiziranje celodnevne šole naloga iz širše zastavljene koncepta, za kar pa niso odgovorni zgolj sami šolniki in pedagogi. Zato je v tem trenutku obilica razprav na vseh ravneh, pri čemer poudarjajo zlasti smotre, ki naj bi jih dosegli v celodnevni šoli.

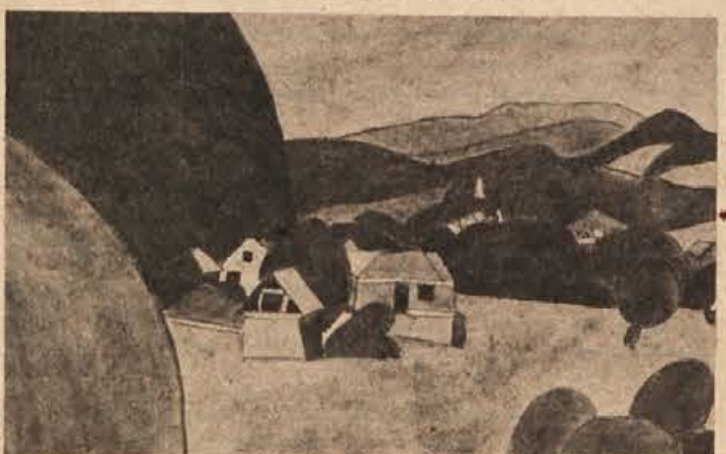
Smo zmožni?

Kot je bilo poudarjeno tudi v organih ZK in SZDL, želimo v Sloveniji v celodnevni šoli poleg pouka in vzgoje izboljšati tudi kopicu drugih pogojev za učenje, saj je eden od pomembnih smotrov tudi ublažitev oziroma odprava tako imenovanih socialnih razlik med učenci.

Seveda se je treba vprašati, ali te naloge lahko že zdaj uresničimo. Kdor pozna razmere, bo dejal, da nikakor ne, saj primanjkuje tako prostorov kot učiteljev in sredstev. Zato so se v Sloveniji odločili za preizkusni prehod na celodnevno šolo le v nekaterih osnovnih šolah, na Dolenjskem, denimo, v Krškem in Dolenjskih Toplicah.

Posebno vprašanje je, ali je prav, da poizkušamo s tem tudi na Dolenjskem, ko imamo še celo vrsto neurejenih problemov samo v osnovnem šolstvu, ko si mnoge šole ne morejo privoščiti niti tega, da bi izvajale pouk pod eno streho.

J. JUST

Ivan Seljak – Čopić: PRI ŠMARJETI, 1974 – Delo je nastalo med umetniškovo udeležbo na IV. dolenjski slikarski koloniji. Razstava del udeležencev te kolonije je v Dolenjski galeriji v Novem mestu.

drugimi zanimivostmi iz „starega kraja“.

Eden najpomembnejših takih dogodkov je bil prav gotovo sprejem nove ustave, temeljnega zakona o pravicah in dolžnostih slehernega občana SFRJ. Zapis o tem in o življenju, ki ga zdaj urejamo na podlagi ustave, je v koledarju izpod peresa Mitje Ribičiča, predsednika republiške konference SZDL.

Sledi že objavljeni intervju Bogdana Pogačnika s predsednikom Titom, temu pa Titovi spomini na nemški desant na Drvar leta 1944. S tem je dobil koledar tudi obsežne publikacije, izdane v počastitev 30-letnice osvoboditve.

Nadaljnji članki obravnavajo nedotakljivost naših meja, neizpolnjene pravice Slovencev na Koroškem, kratke fotoreportaže

govore o napredku jugoslovanskih republik itd. V posebnem zapisu je podčrtano, da ni razlik med delavci v tujini in domovini, kar bo še zlasti zanimalo vse, ki so si v tujini začasno poiskali kos kruha.

Med zapisi, ki obravnavajo razvoj in napredek pri nas, velja omeniti daljši članek, ki popisuje rast Dolenjske. O Dolenjskih govori še fotoreportaja o Otočcu.

Dobrišen del koledarja je odmerjen delovanju slovenskih društev v tujini, vsebino pa bogatijo prozni in pesniški sestavki slovenskih avtorjev. Vsekakor ne gre prezreti daljšega zapisa o trebanjskem taboru „nainnih“, ki postaja že pojem jugoslovanske samorastniške ustvarjalnosti.

I. Z.

JEZIKOVNI NASVETI

KDAJ PIŠEMO PREDLOG Z, KDAJ S?

Nekaterim dela pogosto težave raba predloga z oziroma s. Vendar moremo reči, da čisto po nepotrebnem. Poglejmo si naslednje primere:

1. grem z očetom, z Antonom, z bratom, z gospodarjem, z Jožetom, z žagarjem;
2. govorim s pekom, s kovačem, s pastirjem, s tovarišico, s fantom, s Hočevarjem.

Primeri pod t. 1. kažejo, da stoji predlog z takrat, kadar se beseda za njim začneja z zvnečim glasom, to je z: a, e, i, o, u ali soglasniki b, d, g, j, l, m, n, r, v, z. Predlog s pa stoji, če se naslednja beseda začneja z nezvnečimi soglasniki p, k, t, f, s, š, c, č ali h.

Še praktičneje pa je tole enostavno navodilo: kadar ne veš, kateri predlog bi zapisal, izgovori na glas predlog in besedo skupaj, pa se ti bo vedno samo pokazalo, kaj je prav (npr.: zbratom, znožem, spametjo, steboj). Seveda moraš potem zapisati predlog posebej in samostalnik posebej!

POKLICATI NA ODGOVOR (NE: NA ODGOVORNOST)!

Doslej smo se namenoma ukvarjali zgolj s pravopisnimi vprašanji, to je s tem, kako pravilno pišemo posamezne glasove oziroma besede. Skočimo danes malo drugam:

Dan za dnem lahko v časopisih beremo takele stavke: Poklicali so ga na odgovornost. Treba bi ga bilo poklicati na odgovornost. – Beseda odgovornost je sicer prav napisana in tudi slovenska je, ni pa v teh dveh primerih rabljena v pravilni zvezi. Očitno je namreč, da so nekoga poklicali zato, ker bo moral dati odgovor o svojem ravnanju. Torej moramo zapisati:

Poklicali so ga na odgovor. Treba bi ga bilo poklicati na odgovor.

K. B-r.

Zakaj ne sodelujejo študenti?

OK ZSMS Ribnica: »Ob prihodnjem obračunu dela bomo bolj zadovoljni«

Zveza socialistične mladine Slovenije v Ribnici ima pod svojim okriljem pet terenskih osnovnih organizacij ZSMS (Loški potok Grčarice, Dolenja vas in Sodražica), razen tega pa ima še vsaka TOZD svojo osnovno organizacijo.

Srečko Vrbin, predsednik OK ZSMS Ribnica, in Julijan Ozimek, član predsedstva OK ZSMS, sta o delu in načrtih mladinske organizacije povedala naslednje: »V naši občini je precej mladinskih aktivov, ki terjajo tako od predsednika kot od predsedstva precej dela. Že v predkongresni dejavnosti smo videli, da dela le nekako polovica aktivov, zato smo takoj po kongresu sklenili, da bomo zastavljeno delo tudi izvedli. Na sestanku vseh predsednikov smo se natančno seznanili z nalogami, ki nam jih je zastavil 9. kongres ZSMS, in morava priznati, da mladi po terenu in delovnih organizacijah zastavljeno delo dobro opravljajo. Nasploh pa pri nas ugotavljamo, da tam, kjer dobro delajo

vs organizacije v krajevnih skupnostih, tudi mladina ne spi.

Kako sodelujemo z Zvezo komunistov? Prav gotovo je, da bomo morali poslej sodelovanje še bolj

okrepiti. Za sedaj smo sodelovali tesneje le v časih manevra. Prav takrat pa si je z vestnim delom pridobilo članske izkaznice precej naših mladincev. Za sedaj želimo, da bi se izboljšalo sodelovanje s študenti. Okoli 120 mladih ljudi študira v Ljubljani, z občinsko konferenco pa popolnoma nič ne sodelujejo. Tako si sedaj prizadevamo, da bi k našemu delu privabili čimveč študentov.

Srečujemo se še z naslednjo težavo: nekako nimamo zaledja. Tako nas tudi na tem področju čaka veliko dela. Najprej bomo morali k delu pritegniti srednješolce, ki so prav tako skoraj ves dan odsotni, k delu pa bomo povabili tudi vse najmlajše mladince, osnovnošolce. Kako sodelujemo z mladimi iz Kočevja? Le na družbenem področju. Že lani spomladi smo se dogovarjali, ostalo pa je le pri dogovorih, čeprav smo bili oboji mnenja, da bi lahko dobro sodelovali na najrazličnejših področjih.

TEKMOVANJA V POČASTITEV DNEVA JLA

Konferenca mladih pri OK ZSMS Novo mesto razpisuje v počastitev praznika dneva JLA športna tekmovanja v šahu, streljanju in kegljanju. Športna srečanja se bodo začela v nedeljo, 22. decembra. Šah in streljanje bosta v domu JLA, kegljanje pa na kegljišču »Gorjanci« na Loki. Natančnejše informacije dobijo zainteresirani mladinci na OK ZSMS Novo mesto, Kettejev drevored 3.

NATEČAJ ZA VII. RAZSTAVO „LIKOVNI SVET OTROK“

V počastitev 30. obletnice osvoboditve razpisuje pionirski odred »Karel Destovnik-Kajuh« v Šoštanju pod pokroviteljstvom republiškega Zavoda za zaposlovanje in uredništva Pionirskega lista natečaj za VII. razstavo »Likovni svet otrok«.

Razstava bo odprta na osnovni šoli Karla Destovnika-Kajuha v Šoštanju, kjer je tudi Kajuhova spominska soba. Odprti jo bodo 22. februarja 1975, ob obletnici pesnikove smrti. Pogoji za udeležbo so izbira motiva, ki je lahko tematsko vezan na raznovrstnost človekovega dela in poklicev ali pa je svoboden, pri natečaju lahko sodelujejo učenci in učenke od 1. do 8. razreda. Na hrbtni strani izdelkov morajo biti podatki: naslov dela, ime in priimek avtorja ter leto rojstva, ime šole in kraja, ime likovnega pedagoga. Likovna dela naj izbere na vsaki šoli likovni pedagog.

Natečajna dela morajo učenci, pravzaprav šole, poslati od 20. do 30. januarja 1975 na osnovno šolo v Šoštanju. Poslana dela bo pregledala strokovna komisija. Prve tri nagrade bodo izvirna umetniška dela in bodo namenjena šolam. Republiški Zavod za zaposlovanje bo poleg ene glavne nagrade prispeval tudi deset nagrad za učence in omogočil izdajo kataloga.

KAKO ŽIVIMO?

Na vrsti je ZSMS Kočevje

»Blizajo se novoletni dnevi, dnevi, ko bo na mizah vsega dovolj, ko bomo za nekaj časa pozabili na vsakdanje skrbi, težave, ko bomo nazdravili svojim najljubšim, sebi in novemu letu. Zal pa po vseh hišah ne bo tako...«

Ko je Tone Kajfež, diplomirani socialni delavec in izredni študent četrtega letnika FSPN v Ljubljani, to govoril, je s hitrimi zamahi rok skušal povedati nekako podkrepiti. Nad delom kočevske mladine je 25-letni referent za socialno skrbstvo v kočevski občini nekoliko razočaran, zlasti zato, ker je 9. kongres ZSMS nakazal mladim toliko dobrih smeri za delo. Zakaj pravzaprav gre? Po Toneovem mnenju je mladina še vedno premalo organizirana. Se vedno se zateka v gostilne, razvedrilo pa poišče na plesih. Ni kaj, tudi ta oblika razvedrila je mladim potrebna, toda to je tudi vse delo mladih, ki se včasih izkazuje samo še pred večjimi prazniki.

Ze v uvodu je Tone želel povedati, da bi se mladi lahko bolje izkazali tudi v humanih akcijah. Rdeči križ, ki ima svoje aktiviste, bi potreboval pri delu več mladih ljudi. Vodstvo RK večkrat pripravi razne akcije, ki v mestu ob Rinži vedno dobro uspejo. Ko pa pridejo na vrsto manjša dela, se delo zaustavi. Premalo je aktivistov, ki bi lahko ob raznih priložnostih obiskovali osamljene stare in bolne ljudi, jim izročili darila, jim pomagali pri hišnih opravilih, in kar je najvažnejše, se z njimi topla pogovorili. Tako pa morajo stari, ki bi zašušili, da preživijo zadnja leta v domovih za stare, zaradi prezasedenosti teh životariti doma. In tu se kaže lepa možnost za mlade, da popestrijo in obogatijo svoje delo, da spoznajo stare ljudi in da jih z malo dobre volje prepričajo, da mladina starost spoštuje. Torej: na vrsti je ZSMS Kočevje!

Slika, ki jo je v šestih mesecih narisal Novomeščan Srečko Kumar

Fant, ki bere slike

Novomeščan Srečko Kumar narisal sliko, ki je teža 50 kilogramov in meri 2,5 x 1,9 metra

Kot kaže, je v krvi Kumarjevih, da vsi po vrsti radi rišejo. Najstarejšega, Tonija, smo v našem časniku že predstavili, pravzaprav se je predstavil s svojimi uspešnimi intarzijami sam. Najmlajšega, Jožeta, ki je sedaj v Pulju mornar, nagovarjajo, naj se takoj, ko bo odslužil kadrovski rok, vpiše na pedagoško akademijo – za likovno smer, tokrat pa bomo predstavili Srečka.

Pred nekaj leti je Dolenjski list pisal o fantu in njegovem nenavadnem hobiju: Srečko je izdeloval več kot meter velike robote, ki jih je poganjala elektrika in ki so med hojo govorili, čebljali, žvižgali, svetili z očmi... Njegov »čudež« so si ogledali skoraj vsi mestni otroci. Takrat se je Srečko odločil, da bo zamenjal svoj hobi risanje za elektrotehniko. Šest let se je ukvarjal z električnimi poskusi in nato elektrotehniko še enkrat zamenjal za risanje. Pred dnevi je namreč dokončal kaj nenavadno sliko: tehta več kot 50 kilogramov in ima naslednje mere: 2,5 x 1,90 metra. O sliki je njen avtor povedal naslednje:

»Zakaj sem narisal tako veliko sliko? Najprej moram povedati, da predstavlja lepoto narave, ki jo danes preveč zanemarjamo. Na sliki je lahko videti naravo z vsemi njenimi spreminjajočimi se in ubranimi pojavi. Poudariti moram, da moje slikanje ni posnemanje narave, temveč s čopičem in barvami samo nekakšno prilaganje naravi, ki kasneje povzroči tistemu, ki jo

gleda, nekakšno sodoživljanje narave in predajanje naravi. Ob sliki, ki sem jo delal skoraj dva meseca, sem se vedno spočil. Dela sem se lotil, takoj ko sem prišel iz službe. Zastavil sem si nekakšen delovni program, ki pa sem ga vedno presegel. Ob platnu naj bi delal do dve uri na dan, zgodilo pa se je, da sem slikal globoko v noč. Ni mi dalo miru, da ne bi dokončal kakšnega detajla. Tako se mi je večkrat zdelo, da s pomočjo slike pozabljam na svet naglice, živčnosti, avtomobilov. Kaj mi pomeni slikanje? Veliko zadovoljstvo, ki me uči. Že dlje časa prebiram knjige o slikarstvu, življenjepise znanih mojstrov, obiskujem vse razstave v Novem mestu, tudi v Ljubljano rad zaidem. Postavim se pred razstavljen platno in – berem. Berem barve, odtenke, igro čopiča, ples kontrastov in se učim.«

Na vprašanje: kaj bo s tako veliko sliko, Srečko ni vedel odgovoriti. Morda jo bo prodal, toda od nje se bo težko ločil. Če pa hoče slikati, mora imeti dovolj barv, čopičev, literature. Načelno je proti prodajanju slik. Zdi se mu, da s sliko prodaš del sebe, tisti del, ki ga ne moreš nikoli več nadomestiti.

„Obrambni dan“ v Brežicah

V okviru športnega dneva so na brežiški gimnaziji prejšnji teden pripravili »Obrambni dan«, v katerem so sodelovali vsi dijaki višjih letnikov.

Pomerili so se v treh disciplinah: v orientacijskem pohodu, streljanju z malokalibrsko puško in metanju bomb v cilj. Tekmovale so ekipe in posamezniki, pri organizaciji tekmovanja, ki je bilo pripravljeno zelo dobro, pa je sodelovala tudi mestna organizacija Zveze rezervnih vojaških starešin, ki je najboljšo posameznice in ekipe nagradila s knjižnimi nagradami in priznanji.

Tekmovalo je 20 ekip in 134 posameznikov, ki so pokazali precej znanja (največ so si ga pridobili pri urah predvojaške vzgoje) in zadovoljivo telesno kondicijo. Ob koncu tekmovanja so vsi tekmovalci povedali, da si podobnih tekmovanj, ki naj bi bila kar najbolj številna, še želijo.

Rezultati: EKIPNO moški – 1.4 b; ženske – 1.4. c (I. ekipa); PO-SAMEZNO – moški: 1. Brane Balog, ženske: 1. Irena Ogorec. Najboljši strellec je bil Matjaž Stajner, ki je od 50 možnih krogov pogodil kar 44 krogov, pri ženskah pa je bila najbolj točna Darja Račić, ki je zasedla samo 3 kroge manj kot Stajner.

P. ROVAN

PROSTO DELOVNO MESTO!

Trgovsko podjetje „SEME“ BEOGRAD – POSLOVALNICA 18 NOVO MESTO razglašča prosto delovno mesto

PRODAJALCA

za trgovino v Novem mestu.

Pogoji: Poleg splošnih mora kandidat izpolnjevati naslednje pogoje:

1. da ima konačano trgovsko šolb (po možnosti vsaj eno leto prakse), zaželena pa je reprodukcijska smer;
 2. srednja kmetijska šola, lahko tudi brez prakse.
- Prednost imajo moški. Začetna plača 195.000 Sdin. Prijave z dokazili pošljite na naslov: „Seme“ Beograd – poslovalnica 18 Prešernov trg 15, Novo mesto, do 1. 1. 1975

GOZDNO GOSPODARSTVO BREŽICE

RAZGLAS ROKA ZA PRIGLASITEV SEČNJE LESA V SEČNIH SEZONAH 1975/76 IN 1976/77

Na podlagi določil 7. člena pravilnika o določanju količin lesa za domačo uporabo OZD GG Brežice objavljajo TOZD gozdni obrati Brežice, Kostanjevica, Puščava, Senovo, Radeče in Sevnica

ROK ZA PRIGLASITEV SEČNJE LESA V SEČNIH SEZONAH 1975/76 IN 1976/77

Gozdni posestniki, ki imajo gozdove na področju zgoraj navedenih obratov, naj prijavijo sečnje v svojih gozdovih

od 6. januarja do 17. februarja 1975.

Gozdni posestniki, ki imajo namen sekati izključno za domačo uporabo, morajo obvezno priglasiti sečnjo za dve naslednji leti skupaj.

Vsak gozdni posestnik mora ob priglasitvi sečnje izjaviti, koliko od skupno priglašene količine lesa za sečnjo bo imel za domačo uporabo in koliko je namenil za prodajo. V priglašeni količini lesa za domačo uporabo je ločiti tehnični les in les za kurjavo.

Na krajevno običajen način bodo navedeni gozdni obrati razglasili kraj in čas sprejema priglasnic. Priglasitev je sicer možno opraviti tudi pisмено pri področnem gozdnem obratu, vendar pod pogojem, da lastnik gozda v pisni prijavi navede vse podatke o gozdu ter v kakšne namene potrebuje les.

V razpisnem roku so priglasitve sečenj proste vsakega plačila. Izven razpisnega roka gozdni obrati ne bodo več sprejemali priglasitev, razen za izredne potrebe v primeru elementarnih nezdov. Brežice, decembra 1974

ISKRA, IEZE, TOZD UPORI Šentjernej, objavlja prosto delovno mesto

VODJE MENZE

Pogoj za zasedbo tega delovnega mesta je srednja izobrazba gostinske ali ekonomske smeri. Prednost imajo kandidati z večletno prakso. Prijave pošljite v 15 dneh po objavi v časopisu.

PROSTA DELOVNA MESTA!

„MELAMIN“, kemična tovarna KOČEVJE

Na podlagi 9. člena samoupravnega sporazuma o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu in seje odbora za medsebojna razmerja dne 11. 12. 1974

objavljamo naslednji prosti delovni mesti:

- 1.) TEHNOLOG
- 2.) REFERENT EKONOMSKE PROPAGANDE

Delovni mesti se razpisujeta za nedoločen čas s polnim delovnim časom in 3-mesečno poskusno dobo

Zahteva se:

- pod 1.) visoka izobrazba kemijske smeri in 3 leta delovnih izkušenj;
- pod 2.) srednja strokovna šola in 2 leti delovnih izkušenj.

Pismene prijave s potrdili o šolski izobrazbi sprejema splošni sektor do 25. 12. 1974.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni najkasneje do 30. 12. 1974.

za voznike motornih vozil

STROKOVNI IZOBRAŽEVALNI CENTER ZA VOZNIKE MOTORNIH VOZIL LJUBLJANA-JEŽICA objavlja vpis učencev v petmesečno šolo ZA VOZNIKE MOTORNIH VOZIL.

Vpišejo se lahko kandidati, stari 18 let, ki so uspešno končali vsaj 6 razredov osnovne šole in so zdravstveno zmožni voziti motorna vozila B in c kategorije.

Prijave za vpis je treba vložiti do 31. decembra 1974 v tajništvo centra, Ljubljana, Ježica, Na produ 2.

PROSTA DELOVNA MESTA!

ISKRA COMMERCE VABI K SODELOVANJU

ELEKTROTEHNIKA

za delo na področju servisiranja televizijskih sprejemnikov (črno-belih in barvnih) na območju Dolenjske s sedežem v Novem mestu.

Pogoji:

- elektrotehniška srednja šola – smer šibki tok
- tri leta prakse
- odslužen vojaški rok
- vozniški izpit B kategorije
- 3-mesečna poskusna doba

RTV MEHANIKA

za popraviljanje elektro-akustičnih izdelkov in TV sprejemnikov (črno-belih in barvnih)

Pogoji:

- končana šola za RTV mehanike
- 3 leta prakse
- odslužen vojaški rok
- vozniški izpit B kategorije

Cenjene ponudbe pošljite na naslov:

Kadrovsko-socialna služba, Iskra Commerce, Ljubljana, Masarykova 15, v 15 dneh po objavi v dnevnem časopisu.

Sodražica - peta zmaga

V Metliki točke za Beti - Novomeščani izgubili

V VIII. kolu tekmovanja v prvi republiški namiznoteniški ligi je ekipa Prestranka poskrbela za največje presenečenje. Premagala je vodilno ekipo na lestvici in se z zadnjega mesta preselila više na lestvici, na zadnjem mestu pa so trenutno Novomeščani.

Rezultati dvoboja: Gašperič - Kržič 0:2, Mrgole - Dimić 2:1, Lovrenčič - Berginc 0:2, Gašperič - Berginc 1:2, Mrgole - Kržič 2:0, Lovrenčič - Dimić 2:0, Mrgole - Berginc 2:0, Lovrenčič - Kržič 1:2 in Gašperič - Dimić 2:1.

BETI - KOČEVJE 5:1

V prvenstveni področni namiznoteniški ligi so v Metliki gostovali igralci Kočevja. Metličani so tokrat igrali v najmočnejši postavi in so goste odpravili brez težav s 5:1. Rezultati: Berger - Oražem 2:0, Uhl - Adlešič 2:0, Pezelj - Osterman 0:2, Uhl - Oražem 2:0, Berger - Osterman 2:0 in Pezelj - Adlešič 2:0.

MALEJEV MEMORIAL: ŠE ENKRAT J. DOKL

Partizan Tabor - Ljubljana je v nedeljo organiziral že IV. gimnastično tekmovanje v spomin na tragično preminulega slovenskega telovadca Toneta Maleja, ki se je smrtno ponesrečil na telovadnem nastopu v Luksemburgu leta 1931. Na tem tekmovanju se zberejo vsi najboljši slovenski pionirji in pionirke. Z letošnjo udeležbo so bili organizatorji lahko zadovoljni, saj je nastopilo 30 pionirk in 25 pionirjev. Med temi je tekmovala tudi vrsta pionirk Novega mesta in zasedla četrto mesto, Jasna Dokl pa je med posameznicami v zadnjem času slavila že četrto zaporedno zmago. Lepo uvrstitev je dosegla mnogo obetajoča Matejka Kavšek, saj je tokrat bila enajsta. Vanja Požar in Teja Moro sta dobro telovadili, vendar sta zaradi spodrsrljavej osvojili nekoliko slabša mesta.

Končni vrstni red - pionirke: 1. J. Dokl 38,20; 11. Kavšek 34,30; 19. Požar 32,00; 25. Moro 30,60 itd. Ekipno: 1. Partizan-Spodnja Šiška 144,40; 4. Novo mesto 135,10 itd.

J. P.

SEMEDELA - NOVO MESTO 5:1

V VIII. kolu republiške lige so novomeški igralci gostovali v Kopru in nepričakovano močno izgubili. S tem porazom so Novomeščani zdrsli na zadnje mesto, kamor po kvaliteti igralcev prav gotovo ne sodijo. Ze v prejšnjih številkah Dolenjskega lista smo pisali, da Novomeščani nimajo kje trenirati. Kljub temu da se bo liga vsak čas zaključila, morajo še vedno trenirati na tekmah.

SODRAŽICA - VRHNIKA 5:4

Nadaljevalo se je tudi tekmovanje v II. republiški moški namiznoteniški ligi - zahod. Na prvem mestu so še vedno igralci druge ekipe ljubljanske Olimpije, ki so do sedaj zabeležili same zmage. Sodražani, ki v tej konkurenci zelo uspešno nastopajo, so tokrat pred domačimi gledalci slavili pomembno zmago: premagali so dobro vrsto Vrhnice s 5:4 in so s petimi zmagami znaekrat na odličnem tretjem mestu.

BREŽICE - V POČASTITEV DNEVA JLA HOLIJEV MEMORIAL

V počastitev dneva Jugoslovanske ljudske armade bosta v soboto in nedeljo dve športni prireditvi. V soboto bo tradicionalni Holijev memorial, na katerem bodo nastopili najboljši mladi slovenski telovadci. Ta nastop bo organizirala občinska Zveza za telesno kulturo. V nedeljo bo v Brežicah četverboj sindikalnih reprezentanc Brežice, Krškega, Sevnice in garnizije Krklje. Ekipa se bodo pomerile v odbojki, šahu, namiznem tenisu, streljanju z zračno puško in v kegljanju.

Vsaki tretji dan

Sevnica: v delavskih igrah 451 sodelujočih

Prireditelji sindikalnih delavskih športnih iger v sevnški občini so lahko z uspehi iz leta v leto bolj zadovoljni. Letos je v 11 športnih vrstah sodelovalo 15 osnovnih sindikalnih organizacij s 451 udeleženci.

Pomemben napredek v primerjavi z letom poprej pomeni letos večje število tekmovalnih dni, kar pomeni predvsem večje sodelovanje delavcev v športu in rekreaciji. Letos je bilo v letnem in jesenskem delu kar 73 tekmovalnih dni, to pomeni športno aktivnost že na vsaki tretji dan v letu; še leto poprej je bila taka prireditve komaj na vsak četrty dan.

Razveseljuje je večje sodelovanje žensk. Letos so delavke tekmovalle kar v 8 športnih vrstah. V udeležbi vodita seveda obe konfekcijski tovarni, JUTRANJKA in LISICA. Športne igre potekajo na vseh razpoložljivih igriščih v občini: na igrišču sevnškega Partizana, TVD Partizan Boštanj, krmeljske Svobode, na igrišču pri Lisci. Letošnja pridobitev je tudi novo igrišče v Jutranjki.

Predsednik komisije za šport in rekreacijo pri ObSS Stane Kralj (na levi) je predstavniku Jutranjke Božiču za dosežene uspehe moral izročiti celo naročje pokalov. (Foto: Železnik)

Pri moških in ženskah je osvojila ekipne pokale Jutranjka (moški 405 točk, ženske 244 točk). Pri moških sledijo: Metalna, Prosveta, Lisca, Elektro, Stilles itd. Kot je ob podelitvi priznanj minulo soboto na družabni prireditvi vseh sodelujočih dejal sekretar za rekreacijo pri republiškem svetu Zveze sindikatov Jože Malič, je za množičnost in igrah pomembno sodelovanje vseh TOZD. To pa v Sevnici vse bolj dosega.

A. ZELEZNIK

Novomeške odbojkarice, igralke Krke, ki nastopajo dokaj uspešno v prvi republiški ligi, so se v zadnjem prvenstvenem srečanju pomerile z vrstnicami Korotana. S tesno, a zaslužno zmago so se Novomeščanke utrdile na sredini lestvice. Na sliki: med igro.

odbojka

Nov par prvenstvenih točk za Krko

Novomeščani tudi po devetem srečanju še vedno brez zmage

Novomeški odbojkarji, ki so tokrat gostovali pri Bovcu, so še vedno brez zmage, Novomeščanke, igralke Krke, pa so doma osvojile že četrty par prvenstvenih točk.

BOVEC - NOVO MESTO 3:1 (14, -13, 12, 10)

Novomeški odbojkarji so tokrat gostovali pri solidni ekipi Bovca. Ze v prvem setu so goste dobro zaigrali in ga nesrečno izgubili na 14, drugi set pa so dobili. Tudi v nadaljevanju tekme Novomeščani niso igrali slabo in bi lahko z malo boljše, predvsem z bolj umirjeno igro zabeležili prvo zmago. Tako so po devetih srečanjih še vedno na zadnjem mestu brez dobljene igre.

NOVO MESTO: Babnik, Lapajne, Cotič, Golež, Weiss, Vernik, Vizjak in Primc.

KRKA - KOROTAN 3:2 (15, -11, 11, -10, 5)

Pred maloštevilnimi gledalci so se telovadnici osnovne šole na Grmu

V kratkem šahovski učbenik

Od 25. novembra do 3. decembra je bil v Vrnjački Banji seminar za šahovske učitelje iz vseh jugoslovanskih republik. Organizirala ga je komisija za razvoj in napredek šaha SR Srbije.

Vseh udeležencev je bilo okoli dvesto. Slovenci so bili štiri, med njimi tudi glasbeni učitelj osnovne šole Kočevje Ive Stanič, ki se že 11 let ukvarja z načrtnim poučevanjem šaha v osnovni šoli.

Seminar je bil dobro pripravljen, na njem sta predavala najboljša ruska šahovska pedagoga Judovič in Kotov. Učitelj Ive Stanič se je zelo navdušil za srbsko akcijo „Šah v šole“. Zato zdaj pripravlja učbenik za poučevanje šaha v osnovni šoli. Izšel bo približno čez dva meseca. Učbenik bo v veliko pomoč vsem, ki bodo šahovsko vzgajali mladino. Doslje namreč takega učbenika v slovensčini ni bilo in so morali material za pouk nabirati iz raznih šahovskih knjig, revij in časopisov.

VILKO ILC

šah

Prepričljiva zmaga Novega mesta

V prvi tekmi prve republiške lige (zahod) tesen poraz Kočevja

Prejšnji teden se je začelo tekmovanje v republiški šahovski ligi. V zahodni skupini, v kateri igrajo tudi novomeški in šahisti iz Kočevja, so bili doseženi pričakovani rezultati.

NOVO MESTO - BOROVNICA 8:2

V nedeljo so v Novem mestu v domu JLA gostovali novinci v ligi, šahisti Borovnice. Kljub temu da je ekipa Borovnice novinec, bo prav gotovo vsakemu nasprotniku nevarna, saj igra za zanj Rok Kržišnik in nekdanji mladinski republiški prvak Ukmar. Kljub temu so Novomeščani dosegli najvišjo zmago v prvem kolu in s tem naznanili, da so prvi favoriti.

Rezultati: Osterman - R. Kržišnik remi, Praznik - Ukmar remi, Sitar - Ljalič 1:0, Petkovič - Catič remi, Istenič - Gradišnik 1:0, Škerelj - Zupanc remi, A. Praznik - Vrhovec 1:0, Peterle - Kovač 1:0, Poredoš - Šivic 1:0 in Pucelj - Jerič 1:0.

KOČEVJE - ISKRA 4,5:5,5

V prvi tekmi prve republiške šahovske lige so v Kočevju

gostovali igralci Iskre, ki so v izredno izenačenih partijah tesno zmagali. Rezultati: Cimer - Preinfalk 1:0 b.b., Mestek - Šiška remi, Ivič - Jelen 0:1, Podkornik - Steiner 0:1, Zupančič - Papler 1:0, Janež - Petek 0:1, Metelko - F. Petek 0:1, Kirasič - M. Jelen 1:0, Ofak - Mahnič remi in Molnar - Štrak remi.

BLAS - PRVAK KRMELJA

Najboljši igralec v hitropoteznem šahu v Krmelju je bil v letošnjem letu Sevnčan Rudi Blas. Ta naslov je osvojil s požrtvovalno in zanesljivo igro na vseh turnirjih.

Na drugo mesto se je uvrstil inž. Šribar, sledijo pa: Prosenik, Pogčnik, Markovič, Debelak in drugi. Rudi Blas je prejel lep prehodni pokal, drugo- in tretjevrščenca knjižne nagrade, četrto- do šestoplasirani pa diplome. Z zadnjim

Novomeščanke tokrat pomerile z igralkami Korotana, ki so jih pošteno namučile. V izenačeni in večkrat izredno živahni igri so bile

nogomet

NK ELAN - NOV UPRAVNI ODBOR

Prejšnji teden so imeli nogometaši novomeškega Elana redno letno skupščino. Predsednik kluba Jože Mrzлак je v uvodu ocenil dosedanje delo nogometašev in upravnega kluba. Poudaril je, da članska ekipa s svojim trenerjem Matijašičem zasluži pohvalo za osvojevo tretje mesto v ljubljanski podvezni ligi, saj je letos nastopala močno pomlajena. Pohvalili so tudi mladinsko in pionirsko moštvo, ki sta v prvem delu tekmovanja dobro zastopala novomeške barve.

V novem upravnem odboru so: predsednik Franc Cvelbar, člani: Janez Požar, Stevo Dejak, Evstahij Janežič, Milan Gorenc, Vinko Novak, Alojz Dragan, Niko Marjanovič, Marjan Venta, Jože Mrzлак, Milan Popovič, Niko Hurjak. V upravni odbor bodo naknadno izvolili še tri igralce. Ob koncu so se navzoči pogovarjali še o težavah. Kritizirali so novomeško TTKS, ker se do sedaj za nogometaše ni posebno zanimala.

M. GORENC

NK RIBNICA: DOBRA UVRSITIV

V ljubljanskem coneskem nogometnem razredu so se nogometaši Ribnice v letošnji sezoni dobro odrezali. Zasedli so drugo mesto, kar je do sedaj največji uspeh kluba. V vseh tekmah, ki si jih je ogledalo precej gledalcev, so dobro igrali in dokazali, da so obetajoča ekipa. Trener ekipe Popovič in direktor kluba Bajde sta z uvrstitvijo moštva zadovoljna zlasti zato, ker so v ekipi nekateri mladi nadarjeni igralci, ki bodo še bolje zaigrali v spomladanskem delu tekmovanja. Prav gotovo zaslužijo pohvale za dobro uvrstitev vsi igralci: Indihar, Dejak, Oblak, Hočevar, Hojč, Petrovac, Pelc, Ovcarevič, Stamenkovič, Turk, Markovič, Djokić in Andoljšek.

M. GLAVONJIC

domače igralke le boljše in so zaslužno zmagale. Pri Krki je tokrat zaigrala najbolje Zelnikova.

KRKA: Adamčič, Gostiša, Boh, Forte, Pilič, Rajer in Zelnik.

KOČEVJE

ZGODNJE PRIPRAVE

Po nekoliko slabši uvrstitvi v tekmovanju ljubljanske podzveze so se kočevski nogometaši odločili za zgodnje priprave na spomladanski del prvenstva.

Tako bodo igralci trenerja Pavla Komaca že 12. januarja pričeli z vadbo, ki naj bi bila v začetku v dvorani doma telesne kulture, kasneje pa na stadionu. Kondicijske priprave v tem obdobju bo vodil Dušan Cebin, ki bo s strokovne strani pripravil igralce na naporna prvenstvena srečanja spomladi. Poleg tega bodo v Kočevju strokovni seminarji, na katerih bodo priznani trenerji iz Ljubljane teoretično in praktično prikazali metode treninga, priprav, taktiko igre itd.

Nogometni delavci Kočevja tako z vso marljivostjo nadaljujejo svoje delo, kar naj bi pomenilo ponoven dvig nogometne igre v mestu ob Rinži. Vsa skrb bo v prihodnje posvečena najmlajšim. Mladinsko moštvo bosta pripravljala Salko Bejtovič in Tone Bregar, organizirati pa nameravajo tudi pionirsko šolo, ki naj bi že na pomlad zažvela in prvič v Kočevju pričela z delom.

Z. FAJDIGA

ŽUŽEMBERK - TURNIR V MINI ODBOJKI

V telovadnici Partizana je bil v soboto I. zimski turnir v mini odbojki za pionirje, ki so se ga udeležile štiri ekipe osnovne šole Žužemberk. Po pričakovanju je brez poraza zmagala ekipa B. razredov.

V vodstvu kegljači Krke

V dolenjski kegljaški ligi izenačeni dvoboji

Na kegljiščih v Novem mestu, Mirni peči in v Brežicah je bilo 14. in 15. decembra odigrano drugo kolo v dolenjski kegljaški ligi. Vse ekipe (razen Krke) so se v dokaj izenačenih igrah potegovala za čim boljše uvrstitve in pri tem dosegle povprečne rezultate.

V Mirni peči je ekipa novomeške Krke v dvoboju s Partizanom iz Sevnice slavila prepričljivo zmago: 6782 proti 6137 podrtih kegljev. Za Krko so dosegli boljše rezultate Jarc (883), Židanek (873) in Krušič (870 kegljev). Pri Partizanu je bolje kegljal le Plazar, ki je podrl 800 kegljev.

V Novem mestu so odigrali dva zanimiva dvoboja. V prvem je ekipa Novega mesta premagala Rudarja s 6321 proti 6010 podrtih kegljev. V tem srečanju so dobro kegljali Horvat (838), Košmerl (816), Rodič (812), pri Rudarju pa je bil najbolj uspešen Birkelbah z 800 podrtimi keglji.

V drugem novomeškem dvoboju sta se pomerili ekipi Brežice in Sevnice. V izredno izenačenem dvoboju so zmagali Brežičani, ki so podrl 5903 kegljev, Sevnčani pa samo devet kegljev manj. Najboljši rezultat v tem srečanju je dosegel Kuzmin (808 kegljev).

1. HORVAT

Na štiristeznem avtomatskem kegljišču v Kočevju je bilo prejšnji teden prvenstvo ITAS v kegljanju. Nastopilo je kar 62 tekmovalcev, med katerimi je presenetljivo zmagal Horvat s 445 podrtimi keglji. Rezultati: 1. Horvat 445 kegljev, 2. Radosavljevič 438, 3. Benčina 436, 4. Legan 433, 5. Klepec 420, 6. Ozanič 415, 7. Maršič 408 itd.

Z. FAJDIGA

šport

BREŽICE - V prijateljskem srečanju so se v petek pomerili mladi košarkarji brežiške gimnazije in TSS iz Krškega. V zanimivi tekmi so tesno zmagali domači košarkarji. (V. P.)

KRMELJ - Na šahovskem turnirju, ki so ga šahovski delavci Krmelja pripravili v počastitev dneva republike, je zmagal Franci Kos, ki je zbral 7,5 točke. Drugo in tretje mesto sta s sedmimi točkami osvojila Pogačnik in Debelak. (B. D.)

SEVNICA - Na sevnških delavskih športnih igrah je v šahu presenetljivo zmagala ekipa „Beton“ Zagezje - PE Sevnica; za njo so se zvrstili šahisti Metalne, Jutranjke in postaje ljudske milice. K turnirju se je najprej prijavilo kar 12 ekip. Zato lahko upravičeno kritiziramo vodstva tistih osmih ekip, ki so se k tekmovanju prijavile, na tekmovanje pa niso prišle. (B. D.)

KRMELJ - Na decembrskem šahovskem hitropoteznem turnirju je zmagal Rudi Blas, ki je nabral 10 točk. Samo pol točke manj je dosegel inž. Šribar, na tretje mesto se je uvrstil Pogačnik (6,5), na četrto Debelak (5 točk) itd. (D. B.)

NOVO MESTO - V šolskem športnem društvu na novomeški osnovni šoli Bršlin imajo otroci najraje igre z žogo, zlasti rokomet in košarko. Precej pa je tudi takih učencev, ki se navdušujejo za atletiko in gimnastiko. Razen tega je SSD letos organiziralo nekaj medrazrednih tekmovanj, na katerih so se otroci izkazali za borbenostjo in dobro igro. Pred dnevi se je končalo prvenstvo v namiznem tenisu, na katerem je nastopilo kar 18 ekip. (J. P.)

METLIKA - S košarkarsko sezono, ki se je zaključila že jeseni, se je nekako končala tudi športna dejavnost v Metliki. Tako misli prenekateri Metličan. To pa ni res, kajti v tretji republiški ligi z uspehom nastopajo metliški igralci namiznega tenisa, ki imajo v nekdanjih prostorih Kometa vsak drugi petek prvenstvena srečanja. Prav bi bilo, ko bi si tudi namiznoteniška srečanja odslej ogledalo več ljubiteljev športa. (D. P.)

PRVA IMV

V počastitev dneva JLA sta uprava novomeškega doma JLA in novomeški šahovski klub v domu JLA prejšnji teden pripravila šahovski turnir. Nastopilo je 16 sindikalnih ekip. Še največ znanja in resnosti so pokazali šahisti IMV, ki so na koncu turnirja zasedli prvo mesto. Vrstni red: IMV, Novoteks, Pionir, Kremen in drugi.

Prihodnjo soboto in nedeljo bodo kegljači odigrali zadnje kolo. Ker kegljači Krke že sedaj prepričljivo vodijo, bodo skoraj zanesljivo osvojili prvo mesto, medtem ko se bodo za drugo mesto morale vse ekipe še pošteno potruditi.

D. BRATOZ

KAJ, KJE, KDO?

V slovenski odbojkarški ligi bodo v Novem mestu gostovali igralci Kopra, zadnja možnost za Novomeščane. Koprčani so do sedaj zabeležili eno zmago, kljub temu pa bi jih morali domači igralci premagati. V zaostali tekmi 8. kola bodo prišle v Novo mesto igralke Maribora, ki so do sedaj petkrat zmagale. Prav gotovo bo tekma izenačena, z dobro igro pa bi lahko Novomeščanke tudi zmagale. V petek zvečer bodo v Novem mestu gostovali Gradisovi namiznoteniški igralci. Tudi v tej tekmi imajo Novomeščani nekaj možnosti za zmago, saj je Gradis tista ekipa, proti kateri Novomeščani dobro igrajo. V Sodražico bodo v petek prišli do sedaj še neporaženi igralci Olimpije. Tako se ljubiteljem namiznega tenisa v tem mestu obeta zanimiva športna prireditve.

POTA IN STRAN POTIA

Dežurni poročajo

OPIT JE HÔTEL ŠE - 9. decembra popoldne so trebanjski miličniki odpeljali na hladno 64-letnega Valentina Kovačiča iz Račjega sela. Opit je prišel v gostišče Opara, in ker mu niso hoteli postreči s pijačo, je začel razbijati in razgrajati. Pridržali so ga do iztreznitve, zagovarjati pa se bo moral še pred sodnikom za prekrške.

PO ŠUNKO V VIKEND - 10. decembra je neznanec vlomil v vikend Novomeščana Jožeta Gosece. Kaže, da je vlomilec prišel v poslopje skozi okno. Ko je vse prebrskal, je odnesel 5 kilogramov težko šunko.

IZBRAL SI JE NAJLEPŠE - V noči na 10. decembra je vlomilec prišel v kurnik Terezije Sepec v Trebnjem. V kurniku je bilo več kokoši in petelinov, vlomilec pa si je med njimi izbral 8 kokoši in jih odnesel ter Šepčevu oškodoval za 460 din.

KDO JE BIL V GARDEROBI? - 11. decembra zvečer je nekdo nasilno odprl garderobne omarice delavcev restavracije Grad v Črnomlju. V omarici Nade Novak je našel 30 din in jih odnesel.

V VRTCU ISKAL DENAR - 12. decembra zjutraj so v otroškem vrtcu na Ragovski cesti v Novem mestu ugotovili, da so imeli vlomilski obisk. Neznane, ki je vdrl skozi okno, je ponoči vlomil v več pisalnih miz, se polotil blagajne in očitno iskal denar. Iz blagajne je odnesel 2.000 din.

TATOVNI NA GRADBIŠČIH - Med 10. in 12. decembrom so tatovi obiskali tudi gradbišča stanovanjskih hiš na Zibertovem hribu v Novem mestu. Graditeljema Božidarju Pavlinu in Tonetu Bajcu je zmanjkalo za 7.000 betonskega železa.

NI JIM DAL SPATI - 14. decembra ponoči so z Broda poklicali na pomoč miličnike, da so odpeljali opitega 52-letnega Živka Sahanova in ga pridržali. Razgrajal je po vasi in motil nočni počitek vaščanov.

DANES ZAČETEK

V razpravni dvorani novomeškega okrožnega sodišča se bo 19. decembra začela obravnava proti 13 obtoženim Novomeščanom in Metličanom, ki so zagrešili vrsto vlomov in tatvin. Prvoobtoženi Novomeščan Ivan Banovec in drugi bodo na zatožni klopi sedeli več dni. Računajo, da bo trajal sodni proces od 19. do 30. decembra.

Le vsak peti slovenski voznik ima svoje vozilo opremljeno z varnostnim pasom

Pridružite se nam tudi vi in uporabljajte varnostni pas med vožnjo

Zaščitite svojega sopotnika in sebe

3 točkovni varnostni pas vam v prometni nezgodi zagotavlja 50% večjo osebno varnost

Malo mokra ali poledenela cesta, nekoliko prehitra vožnja, pa ovinek, in trčenje je skoraj neizogibno. Jedinščica (na sliki) je ena najbolj nevarnih točk v prometu, kjer se vsak teden kdo znajde v jarku. (Foto: R. Bačer)

Ni bil vlom, temveč »samo« kraja

Desetkrat je bil kaznovan, pa mu še ni bilo zadosti: Nikola Milosavljević obsojen tudi pred novomeškim okrožnim sodiščem

Javni tožilec je obtožil 28-letnega Nikolo Milosavljevića, doma iz okolice Dervente v Srbiji, začasno zaposlenega pri podjetju PIONIR na gradbišču v Krškem, da je 26. julija letos vlomil v poslopje šolskega centra v Krškem in odnesel dva fotoaparata. Razen tega ga je obtožnica bremenila kraje oblačil svojim sodelavcem v baraki. To se je zgodilo 26. julija.

Na razpravi, ki je bila pred kratkim na okrožnem sodišču, se je

Žrtev prometa

Vinko Šeligo iz Trebnjega je bil na kraju nesreče mrtev

13. decembra okrog 20. ure je bila v klancu med Mačkovec in Karteljevih huda nesreča. Dragiša Vukosavljević iz Cviljanca je vozil vlačilec s polpriklonnikom proti Ljubljani, pri vožnji po klancu navzgor pa se je v levem nepreglednem ovinku nenadoma odpel in izklopil vlačilec. Zdrsnil je na levi prometni pas ravno takrat, ko je naproti pripeljal 24-letni Vinko Šeligo iz Trebnjega z vlečnim vozilom, ob katerega je bil pripet razbit avto.

Šeligo se je umikal in zaviral, vendar ga je odpeti vlačilec zadel ter stlačil. Nesreča je bila tem večja, ker je za Šeligom pripeljal še Zagrebčan Peter Djurić in se zaletel v poškodovani avto, ki ga je vlekel Šeligo, v njem pa je sedel Stane Blatnik iz Ljubljane.

Pri nesreči je bil Vinko Šeligo takoj mrtev, njegov sopotnik Jože Seničar iz Trebnjega ter Stane Blatnik iz Ljubljane v poškodovanem avtu pa sta bila huje ranjena in takoj prepeljana v bolnišnico. Na avtomobilih je za 32.000 din škode.

Spoznan je bil za krivega navadne tatvine, in ne vloma. Prav tako je obtoženi priznal, da je sodelavecem v stanovanjski baraki vzel več oblačil, vrednih 777 din. „Bil sem v stiski, brez denarja, brez obleke in brez hrane,“ je rekel. To je bilo res, kot so ugotovili na sodišču, ker dotlej še ni dobil plače. Obtežilo za Milosavljevića pa je, da je bil že prej desetkrat kaznovan. V Krškem je kradel med tem, ko mu je tekla pogojna kazen, izrečena v Splitu, zato je okrožno sodišče pogojno sodbo preklicalo in izreklo enotno kazen: dve leti zapora. Sodba še ni pravomočna.

Vsi trije se kesajo

Vse več je gozdnih tatvin, ampak vse se prej ali slej končajo na sodišču - Kazen ne uide!

Na trebanjskem koncu tudi ugotavljajo, da ljudje čedalje raje sekajo v „državni“ hosti. Pred kratkim so na občinskem sodišču obravnavali tale primer:

20-letni Slavko Saje iz Brezja pri Mokrnogru in njegov sovaščan Anton Dragan sta 2. januarja letos v gozdu, ki je last Gozdnega gospodarstva Brežice-obrata Mokronog, posekala smreko. Imela je približno kubik lesa, ki ga cenijo na 1.560 din. Potem sta poklicala na pomoč še tretjega Brezjana, že priletnega Franca Pekolja. Ta je posekano smreko naslednji dan odpeljal z vozom v Ornuško vas.

Obtoženci so vse priznali in se resnično kesali, imeli pa so vsak svoj izgovor. Saje je rekel, da je hotel smreko za sestro, ki gradi, pa sam nima lesa. (Omenjena potem smreke sploh ni vzela, ko je slišala, da je ukradena!) Dragan, ki je Sajetu pomagal pri podiranju, pravi, da ni mogel odreči usluge, češ da mu Sajetovi pomagajo z živino pri raznih delih. Pekolj se je sprva branil, potem pa je na prigovarjanje fantov pristal in smreko prevažal.

Ukradeni les je bil zasežen, sodišče pa je obtoženim prisodilo kazni: Slavku Sajetu 800 din; Antonu Draganu 500 din in Francu Pekolju 400 din. Slednjemu so izrekli pogojno denarno kazen za dobo enega leta. Vsi trije so bili prvič pred sodiščem in kaže, da jih bo to izužilo za zmeraj. Sodba še ni pravomočna.

AVTO JE ZGOREL

12. decembra proti večeru se je Marjan Majcen iz Sentjanža pri Sevnici peljal po klancu navzdol, ko je opazil, da se kadi izpod pokrova avtomobila. Zapeljal je v jarek, odprl pokrov, takrat pa se je že pokazal plamen. Majcen je skušal požar pogasiti s suknjičcem, a mu ni uspelo. Ko je videl, da avta ne bo mogel rešiti, je brž pobral iz vozila razne predmete, potem pa nemočno gledal, kako so ognjeni zublji uničevali njegov Fiat 750. Vzrok požara je bila okvara na elektroinstalaciji, škode pa je za 70.000 din.

Tri vagone smrdljivega riža

Medobčinska tržna inšpekcija je izločila iz prometa riž, ker je bil po mnenju živilskega laboratorija neprimeren

Novomeška tržna inšpekcija je začela iskati sled za rižem, ko so dobili obvestilo z republiškega inšpektorata, da je na trgu riž neprimerne kakovosti. Najprej so v novomeški in trebanjski občini obiskali grosistična skladišča. Polna so bila tega riža, pa tudi v maloprodaji in trgovinah je že krožil riž.

V skladiščih pri Standardu in Dolenjki pa v raznih trgovinah so ga imeli v vrečah po 80 kg ali pa pakiranega po 1 kg. Inšpektorji so vzeli vzorce tega riža, ga poslali v analizo živilskemu laboratoriju, od tam pa je prišel za kakih 20 vzorcev skoro enak odgovor:

Videz: „Riž glaziran, normalnega videza, skoraj brez plevelnih zrn...“

Mnenje in ocena: „Vzorec ni primeren za ljudsko prehrano in promet...“

Napake: „Riž ima v surovem in kuhanem stanju neprijeten, tuj, srednje močan vonj, nesvojki vonj in okus po manjvrednem, založenem in zatohlem rižu.“

Ocena: „Smrdljiv riž ne ustreza odločbi pravilnika o kakovosti itd.“

ŠIPE JE BRISAL

Franč Klavžar iz Krškega je 15. decembra popoldne vozil z avtom iz Leskoveca proti Senušam in pri srečanju z naproti prihajajočim avtom zapeljal na desno ter ustavil. Kljub temu se je vanj zaletel z avtom Branko Salmič iz Leskoveca, ki je pred srečanjem z roko brisal vetrobransko steklo in ni videl avta ob cesti. Pri trčenju je dobila lažje poškodbe Klavžarjeva žena Marica, gmotna škoda pa znaša okrog 10.000 din.

»Dolenjski list« v vsako družino

Pretepače smo ukrotili

Trebanjsko področje je bilo še pred leti znano po mnogih pretepih in obračunavanjih, ki so se večkrat krvavo končala. Danes tega skoroda ni več, pojavljajo pa se nove vrste prekrški. O tem je tekkel pogovor s Toneton Glogovškom, sodnikom za prekrške.

— Koliko zadev je slo letos skozi vaše roke in ali je njih število večje v primeru z lanskeletno bero?

„Od lani nam je ostalo nerešenih 330 spisov, novih pa smo v letu 1974 dobili 850. Ugotavljamo, da število prekrškov zadnja leta upada, posebno od leta 1972 dalje, ko imajo miličniki večje pristojnosti glede izrekanja mandatnih kazni.“

— Prekrški zoper javni red in mir, kamor spadajo pretepi, so vam povzročali preglavice. Kako, da tega skoro ni več?

„Res je bilo veliko pretepop, posebno okrog Vel. Gabra, Čateža in Sentruperta, ampak smo zoper pretepače ostro in hitro ukrepali ter jih ukrotili. Med 300 do 400 zadevami s področja javnega miru smo imeli včasih po 90 odst. pretepaških zadev, zdaj so le posamezni primeri.“

— Katere so značilnosti cestnoprometnih prekrškov za vaše območje?

„Prometne zadeve predstavljajo pri nas kar 80 odstotkov vsega dela. Značilno za tovrstne prekrške je, da je večina cest slabih, grajenih za vprege in kolesarje, po

njih pa je močan avtomobilski promet. Vozniki se ne prilagodijo cestnim razmeram.“

— Kakšni prekrški so zdajšnja novost v Trebnjem?

„Imamo opravka z vsakovrstnimi prekrški, toda nobenih ni v taki meri, da bi nam povzročali težave. Problematična je disciplina občanov pri skupnih akcijah, odrejenih z občinskimi

odloki. Na primer: odloka o izobešanju zastav mnogi niso spoštovali, tako je bilo zadnja leta čez 300 ljudi zaradi tega v postopku. Letos imamo 100 takih, ki niso prišli na fluorografiranje.“

— Potemtakem pri vas ni težav?

„So, prva in največja je pomanjkanje prostora. Sobica, velika kot kabinet, je na razpolago za vse naše delo. Možnosti za delo so zelo slabe.“

R. BAČER

KRONIKA NESREČ

BRUSNICE: PO NESREČI POBEGNIL - 7. decembra okrog 14.30 se je Ladislav Kranjc iz Malih Brusnic peljal s kolesom iz Sentjerneja proti domu. Ko je hotel zaviti proti Brusnicam, je opazil v križišču avto, zato je ustavil. Za kolesarjem je pripeljal osebni avto neznan voznik, ga zbil na tla in odpeljal. Pri padcu se je Kranjc poškodoval, zato so ga odpeljali v bolnišnico, za poobeglim avtomobilistom pa poizvedujejo.

telefonski drog ter ga prelomil. Pri nesreči so se laže poškodovani voznik in njegovi dve sopotnici, škode pa je za 15.000 din.

PLUSKA: PREHITEVAL KOLONO - Leopold Pucelj iz Svinbika je 10. decembra zjutraj vozil z avtom proti Ljubljani in pri Pluski začel prehitevati kolono vozil, ko je naproti pripeljal osebni avto Zagrebčan Ivan Peršič. Vozili sta se med srečanjem oplazili. Na njih je za 3.000 din škode.

JEDINŠČICA: TRK V OVINKU - Ljubljčan Vid Črnič je 10. decembra dopoldne vozil avto od Novega mesta proti Metliki, v ovinku pri Jedinščici pa mu je naproti pripeljal z avtom Anica Žugelj iz Gradca. Žugljevo je v ovinku zaneslo in je trčila v Ljubljčanov avto. Pri nesreči sta se oba voznika poškodovala in so ju odpeljali v bolnišnico po prvo pomoč.

BRŠLIN: PREHITRO V OVINKU - 15. decembra je Milan Milojević iz Novega mesta vozil z avtom od karteljevskega priključka proti Bršlinu in prehitro privozil v ovinek, zato je avto zaneslo in je trčil v

TREBNJE: VOZIL PO SREDI - 11. decembra zvečer je Izidor Murn iz Malkovca vozil tovornjak s prikolico čez Trebnje, na Prijateljevi cesti pa je naproti pripeljal tovornjak neznan voznik. Ker je ta vozil po sredni, se mu je Murn s kamionom umaknil na skrajni rob ceste, tam pa se je pod težo vozila bankina udrla in prikolica se je nagnila na bok. Neznane je odpeljal dalje, na tovarnjaku pa je za 3.000 din škode. Precej dela so imeli tudi s tem, da so tovornjak postavili na cesto.

NOVO MESTO: OTROK POD AVTO - 12. decembra okrog polдне je Leopold Okleščen iz Loke, pri Straži vozil avto po Ulici talcev proti Ločni in zapeljal mimo stojčega tovornjaka. Tedaj pa je nenadoma priteknel predenj 8-letni Aleš Goleš. Voznik je sicer močno zavil, kljub temu pa je otroka podrl. Težje poškodovanega Aleša so prepeljali v bolnišnico.

GRADAC: ANDREJČEK V BOLNIŠNICI - 13. decembra okrog 14.30 je voznik osebnega avta Jože Bohte iz Novega mesta podrl 3-letnega Andrejčka Pavliniča, ki je z domačega dvorišča nenadoma skočil na cesto pred avto. Otroka so odpeljali v bolnišnico.

IRCA VAS: IZSILJEVANJE PREDNOSTI - 14. decembra popoldne je Mira Djukić iz Irče vasi pripeljala z avtom iz stranske ceste od novega naselja in zavijala na prednostno cesto proti Straži. Zgodilo se je ravno v trenutku, ko je z nasprotne smeri pripeljal z avtom Karel Doboš iz Novega mesta. Vozil sta trčili in imata za 7.000 din škode.

MLADOLETNIK JE BIL - 12. decembra je bil prijeto predan sodniku za mladoletnike 17-letni F. F. iz okolice Novega mesta, utemeljeno osumljen vlomov v otroški vrtec na Ljubljanski cesti in v skladišče podjetja ROG v Novem mestu. Ti vromi so se zgodili v zadnjem času.

Složnost zmore vse

Stane Barbo: »Do konca leta rezervoar na Kamencah, potem pa dokončno vodovod«

Na Gornjih Kamencah ne odnehajo, čeprav se vreme v teh dneh slabša in se kolesa traktorjev, ki vozijo material na hrib nad vasjo, globoko ugrezajo v blato. »Vodovodni zbiralnik, ki bo držal okoli 60 kub. metrov, bi radi zabetonirali še letos. Dokončali bomo veliko in pomembno delo, s tem pa bomo že bliže pitni vodi, ki jo napeljujemo,« je na dan zadnjih volitev pripovedoval

reči, da se može in fantje radi odzovejo; ni jih potrebnih posebej siliti, saj vedo, da je to njim v korist. Kajpak je tudi nekaj takih, ki se držijo bolj zase, vendar so tudi drugje. Sicer pa raje vidim, da o tem ne pišete.

V tem zbiralniku se bo nabirala voda za pet vasi: Daljni vrh, Gorenje Kamence, Hudo, Potočno vas in Muhaber. Na Gornjih Kamencah bo tudi prečrpavališče. Na Daljnem vrhu ta čas dokončujejo manjši zbiralnik za 30 kub. metrov vode. »Vse delamo prostovoljno, sami,« je večkrat ponovil Barbo, glavni organizator vseh teh del.

Vodovod bodo potegnili iz Bučne vasi, kjer bo povezan z mestnim vodovodom. Cevi so pretežno že položili in pravzaprav čakajo le še na to, da bi bili dograjeni drugi objekti.

»Za ta in druga dela plačujemo krajevni samoprispevek. Gmotno pomagata krajevna skupnost in podjetje Vodovod, ta predvsem z materialom in strokovnostjo. Samoprispevek je tudi naša prostovoljno delo. Nima pri roki podatkov o tem, vem pa, da gre do delovne ure v tisoče.«

Pripravljalna dela za kamenski vodovod so se začela že pred petimi leti, »že tedaj, ko sem bil še odbornik občinske skupščine,« je pripomnil Stane Barbo. Resneje so se tega lotili, ko se je v skupni blaginji nabralo dovolj denarja, dovolj za začetek. Seveda bodo poslej tudi v tem kraju lahko rekli, da so pitno vodo napeljali s svojimi rokami.

I. ZORAN

Stane Barbo

Stane Barbo, predsednik vodovodnega odbora in delegat krajevne skupnosti Bučna vas. Delovne akcije se je tisto nedeljo udeležilo 25 vaščanov. Najprej so šli na volišče, potem pa vsak k svojemu delu. Z Barbom sem se pogovarjal pri betonirjih.

»Takole, vidite, se zbiramo: ob nedeljah, sobotah, praznikih. Tudi za dan republike smo delali. Med tednom ne moremo nič, ker imamo ali delo doma ali pa smo v podjetjih. Moram

Ob izročitvi plakete Novega mesta novomeški garniziji je zaprisel nekaj sto mladih vojakov. Podpisovanja zaprisege (na levem posnetku) so se poleg starešin udeležili tudi mladinci in mladice srednjih šol. Na desnem posnetku pa vidimo komandanta Radeta Petroviča z minitelevizorjem, posebnim darilom novomeške občinske skupščine pripadnikom JLA za njihovo pomoč in sodelovanje. (Foto: Ivan Zoran)

PRAZNIK V VOJAŠNICI MILANA MAJCA:

Plaketa priznanje za pomoč

Slavja se je udeležil tudi generalpolkovnik Franc Tavčar - Rok

V vojašnici Milana Majca je bila prejšnji četrtek slovesnost, na kateri je predsednik novomeške občinske skupščine Jakob Berič izročil enoti, ki nadaljuje tradicije Gubčeve brigade, plaketo Novega mesta. Ob tej priložnosti je ponovil sklep vseh zborov občinske skupščine, da pomeni ta plaketa priznanje vojakom in starešinam za sodelovanje in pomoč pri razvoju novomeške občine ter še posebej za pomoč pri vrsti komunalnih dejavnosti, elementarnih nesrečah in podobnem.

Priznanje je v imenu enote sprejel komandant podpolkovnik Rade Petrovič. V zahvali je poudaril, da bodo vojaki tudi poslej radi prišli na pomoč, hkrati pa bodo vsak trenutek pripravljeni braniti domovino pred katerim koli napadalcem. Čestitkam se je poleg predstavnikov občin Dolnja Stubica,

Novi Marof, Trebnje, Črnomelj, Metlika in Novo mesto pridružil ljubljanski generalpolkovnik Franc Tavčar - Rok.

Predsednik Jakob Berič je posebno priznanje izročil podporočniku Radovanu Tkalcu, ki se je pri prej omenjeni pomoči JLA občini še posebej izkazal. Zatem je predsednik občinske skupščine podaril vojakom tudi predsonni televizor. Predstavnik občine Dolnja Stubica pa je vojakom podaril album s fotografijami iz Gubčevega rojstnega kraja.

Četrtekovo slavje v vojašnici Milana Majca se je končalo s podpisom slovesne zaprisege mladih vojakov. Novomeške mladinke so mladim vojakom podarile nageljne. V Domu JLA so tega dne odprli garnizijsko knjižnico.

NOVOMEŠČANI GREDO NA ZBOR SAMOUPRAVLJALCEV

Od jutri do nedelje bo v Karlovcu zbor samoupravljalcev z območja zleta bratstva in enotnosti. Iz Novega mesta bo na zbor odpotovala 40-članska delegacija, eden od novomeških delegatov pa bo vodil tudi komisijo za družbenoekonomске odnose na zborovanju samoupravljalcev.

NOVO MESTO:

Najvišjim OD določiti mejo

Po nedavno objavljeni sindikalni listi za leto 1975 naj bi največjih osebnih dohodkov nič več ne omejevali. Seveda je v tem dokumentu posebej poudarjeno, da bi moralo to veljati zgolj za primere, ko je osebni dohodek utemeljiv in delo (oziroma učinek) dokazljivo.

Novomeški sindikati, kot smo slišali, niso proti visokim osebnim dohodkom, boje pa se, da bi bila sprostitev, se pravi ukinitvev zgornje meje, priložnost za špekulacije. Glasno so izrazili pomislek, da bi v tem primeru prišli na račun tisti, ki že zdaj ne zaslužijo slabo, delavci pa bi spet ostajali spodaj.

V smislu takih pomislov je tudi sklep občinskega sindikalnega sveta utemeljen: najvišje osebne dohodke je treba omejiti, sicer je sindikalna lista v glavnem sprejemljiva. Dodati kaže le še to, da so sindikati tak sklep sprejeli najbrž tudi pod vplivom ugotovitve, da v novomeški občini še precej delavcev prejema majhne osebne dohodke, znatno manjše od tistih minimalnih, za katere se zavzema sindikat.

Preveč optimistično

Zadnja seja TIS: slovo zagrenila izguba

Se dobro smo zvožili to težko letošnje leto, so menili člani skupščine TIS v novomeški občini, ko so na zadnji seji potrdili rebalans letošnjega proračuna in s tem tudi za 1,156.786 dinarjev izgube. Letošnje leto je bilo za šolnike zares težko, izgubo pa bodo »pokrili« z denarjem iz lastnih rezerv. Skupščina se je pretekli petek v Šmarjeških Toplicah zadnjič sešla v stari postavi, kajti sedaj jo bo zamenjala dvodonna delegatska skupščina samoupravne interesne skupnosti za izobraževanje.

Kljub temu da stara skupščina TIS ni mogla odločiti o programu dela in financiranju osnovne vzgoje dejavnosti v prihodnjem letu, so člani na zadnji seji vseeno spregovorili o predlogu takega programa. Ta predvideva, da bi nekatere dejavnosti razširili, in terja za osnovno in družbeno izobraževanje v občini v prihodnjem letu 25 odstotkov več denarja, kot je bilo za te namene porabljeno letos. Med drugim naj bi za vse učence četrtilih razredov pripravili plavalne tečaje, pomagali zgraditi nekatera otroška igrišča, plačali pričetek celodnevne šole v Dolenjskih Toplicah, plačali stroške bivanja telesno in duševno prizadetih otrok iz občine v drugih krajih, o čemer naj bi se dogovorili s Centrom za socialno delo, pričeli urejevati vzgojno posvetovalnico v Novem mestu, nakupili učbenike učencem prvih razredov.

Vendar so že člani skupščine menili, da je tak predlog programa preveč optimističen in da ga bo najbrž potrebno uskladiti s porabo drugih interesnih skupnosti, predvsem pa z zmogljivostmi gospodarstva novomeške občine. Dokončen program dela v prihodnjem letu pa bodo sprejemali šele delegati novoustanovljene SIS za to področje.

B. P.

Študentski sklad brez denarja

V Novem mestu zaskrbljeni, ker ne vedo, s čim bodo plačali januarske študentske - Sindikati pozivajo k podpisu samoupravnega sporazuma

»Pri novi študentski politiki, ki smo jo sprejeli s podpisom družbenega dogovora, ne gre zgolj za družbeno pomoč študentom in dijakom, ampak tudi za nov odnos do kadrovanja. Zato je tembolj žalostno in nerazumljivo, da v novomeški občini samoupravnega sporazuma ni podpisalo toliko zaposlenih, da bi veljal.«

Tako je začel svojo razpravo predsednik iniciativnega odbora za ustanovitev skupnosti za študentiranje v novomeški občini Vinko Bambič prejšnji teden na seji občinskega sindikalnega sveta v Novem mestu, ko so se zaskrbljeni spraševali, ali bodo po novem letu še lahko izplačevali študentske ali ne.

Kot je bilo spet slišati, v občinskem študentskem skladu ni enega samega dinarja, za

izplačilo decembrskih študentskih - 120.000 din za okoli 320

Kaj na kongresu?

Pozornost izobraževanja

Občinski sindikalni svet v Novem mestu je 11. decembra podprl osnutke resolucij, ki bodo sprejete na bližnjem 7. kongresu jugoslovanskih sindikatov. Delegatom so naročili, naj na kongresu spregovorijo o volonterskem in profesionalnem delu v sindikalnih organizacijah. Menili so, da predsedniške ali tajniške dolžnosti v občinski sindikalni organizaciji ali večji sindikalni organizaciji v podjetju volonter spričo obilice dela ne more dobro opravljati.

Delegati bi poleg tega tvorno sodelovali v kongresni komisiji za samoupravljanje in v komisiji za izobraževanje in kulturo delavcev. Zavzemali se bodo za to, da bi višje in visoko šolstvo poslej razvijali v skladu s policentričnim razvojem. Poslej naj bi take šole »zrasle« tudi v regionalnih središčih, kakor je Novo mesto, kjer nekateri oddelki višjih šol že delujejo. S tem bi ne le približali študij, ampak bi izobraževanje študentom tudi precej olajšali. Zdaj morajo Dolenjci v Ljubljano, Maribor in v druga središča, kar je nedvomno dražje, kot če bi se lahko šolali v najbližjem centru, na primer v Novem mestu.

NOVA TOZD

Z novim letom se bo podjetje Volna iz Laškega priključilo novomeški tekstilni tovarni. Nedavno so se zaposleni v obeh kolektivih o tem izrekli na referendumih. Laško podjetje bo poslej samostojna TOZD Novoteksa, ki ima TOZD že v Trebinju, Metliki, Dobruški vasi, na Vinici in seveda v Novem mestu.

MINI ANKETA:

Teža delovnega dne marsikomu upogne ramena, morda celo otopi duha, zato je potreba po redni rekreaciji čedalje večja. To prihaja še bolj do veljave v zimskem času, ko se vsak zavija v topla oblačila ali tiči za pečjo, kosti pa mu »rjavijo«. Tokrat nas je zanimalo, kako gledajo občani na najnovejšo zimsko rekreacijo, oziroma kakšne so po njihovem mnenju možnosti za tovrstno popoldansko ali večerno »delo«.

Rekreacija

Zoran JENKO, dijak poklicne šole: »Za rekreacijo mladih je na neki način poskrbljeno že v šolah, saj imajo povsod telovadbo. Tako tudi pri nas, čeprav moramo včasih telovaditi kar v razredu. Imeli smo tudi ure plavanja na grmski osnovni šoli, toda zaradi prezaosrednosti bazena jih nimamo več.«

Stanko BRINJEVEC, delavec iz Mirne peči: »Pri nas v Mirni peči nimamo primerne prostora za rekreacijo v zimskem času, zato je s to stvarjo bolj težko, saj bi se morali ljudje voziti v Novo mesto. V mestu pa je po mojem mnenju dovolj možnosti za rekreativno telovadnje. Sam se bom kmalu zaposlil v mestu in bom skušal priti v smučarski klub, saj je smučanje pozimi najprimernejša oblika telovadbe.«

Janez SOMRAK, strojni ključavničar: »Doma sem iz okolice mesta, kjer je možnosti za razbavnanje v zimskem času bolj malo. Samo mesto pa s telovadnicami in bazenom verjetno nudi dovolj možnosti za popoldansko rekreacijo. Sam sicer imam po delu čas tudi za kakšno obliko rekreiranja, toda zaenkrat se še nisem odločil za nobeno.«

Janez MOHORČIČ, sekretar Ob ZTK Novo mesto: »Za rekreacijo imajo nekatere delavne organizacije na voljo določene ure v telovadnicah (Krka v osnovni šoli Katje Rupene, Novotek v Bršlino in IMV na Grmu). Razen pri »Krki« je udeležba na teh urah rekreacije slaba. Krka, Pionir, UJV ali IMV imajo na primer tudi ure plavanja na Grmu, toda neglede na to, da je bazen majhen, je v vodi vedno malo ljudi. (po trije ali štiri največ). Kar se tiče plavanja, pripravljamo tudi »šolo« za neplavalce. Do zdaj so se prijavi samo štiri kandidati, zato se lahko zgodi, da tečaja sploh ne bo. Kje so vzroki za tako slab odziv, je težko reči, morda se ljudje bojijo ali pa jih je sram. Eden od vzrokov, da se delovni ljudje tudi sicer ne poslužujejo dovolj možnosti za rekreacijo, je morda tudi popoldansko zaslužkarstvo.«

D. R.

OTROCI IN PAPIR - Novomeški osnovnošolci so se te dni v akciji »Zbirajmo odpadni papir« zopet predstavili kot uspešni zbiralci starega papirja, revij, kartonskih skatel in krp. Občinski odbor Rdečega križa, ki je soorganizator te akcije, naproša vse občane, naj pred svojimi stanovanji pripravijo zavitke odpadnega papirja, ki jih bodo otroci zagotovo pobrali.

ROJSTVA - Rodile so: Ljubica Zadavec iz ulice Ob Težki vodi - dečka, Janja Fortuna z Mestnih nji 2 - Gašperja, Stojanka Starič iz Ragske 21 - deklico, Zdenka Režek iz Lobetove 4 - Evo in Zdenka Jakše iz ulice ob Težki vodi 17a - dečka.

TRŽNICA - V petek je bila tržnica dobro založena, cene pa se od prejšnjega tedna niso spremenile: hruške so bile po 10 dinarjev, solata po 16 do 18 din, ananas po 12 din, jabolka po 5 do 8 din, pomaranče po 8 din, limone po 14 din, jaja po 1,40 do 1,70 din, zelje po 13 dinarjev, čebula po 4 din, koren po 10 din in grozdje po 10 do 12 dinarjev kilogram.

POTRES V NOVEM MESTU - Prejšnji četrtek zjutraj je ob 2,35 Novomeščane prebudil močan potresni sunek, ki je na srečo poskrbel le za precejšnjo mero strahu. Instrumenti astronomsko-geofizikalnega observatorija v Ljubljani so zabeležili epicenter potresa ob prelomnici Novo mesto - Mirna peč. Potres je dosegel jakost 5. stopnje po lestvici MCS. Razen tega sunka so Novomeščani v petek čutili še dva potresna sunka: zgodaj zjutraj in ob 11,44 minut.

KAJ JE S PODRAŽITVIJO? - V novomeških kavarnah se občani še vedno pogovarjajo o nameravani podražitvi televizijske in radijske naročnine. Vsi so trdno prepričani, da se programa obeh medijev ne bosta zboljšala za 78 odstotkov (za toliko naj bi se zvišala naročnina za TV), oziroma za 92 odstotkov, za kolikor naj bi bila višja naročnina za televizijo.

S TRANSFUZIJSKE POSTAJE - Prejšnji teden je na novomeški transfuzijski postaji daroval kri 101 krvodajalec. Tudi tokrat je prišlo k odvzemu največ delavcev. Prav bi bilo, ko bi šolske organizacije Rdečega križa za krvodajalstvo navdušile več dijakov in dijakinj.

- Ena gospa je rekla, da po njenem svetem prepričanju pri nas zeleni program odločno prepočasi uresničujemo. Nakar je sedla v novo zeleno stoenko, povabila zelenega prijateljskega in se odpeljala neznanokam, da je njen mož od jeze ves pozelenel.

Ni zime brez kmetijskih predavanj

V izobraževanje zajamejo 500 gospodarjev in 400 žena

Prve izkušnje si je kmetijska pospeševalna služba pridobila že leta 1968. Takrat so izobraževanje kmetovalcev priredili le v enem kraju, sedaj ga že peto leto pripravljajo kar v 12 krajih občine. Lani so v šestih krajih izvedli tudi predavanja za kmečke žene; to bodo to zimo nadaljevali.

„Program predavanj prilagajamo potrebam; vsako leto mora vsebovati novosti. Kmetje si nadvse skrbno zapomnijo stvari tudi iz prejšnjih let,“ pravi o tem inž. Lojze Metelko, vodja

kooperacije pri zadrugi. Kaj bi naslednjo zimo kmetje radi slišali, ni težko ugotoviti: namige dobi kmetijska pospeševalna služba ob številnih stikih s kmeti, o predvidenih strokovnih predavanjih izmenjajo mnenja še s kmetijsko-gospodarskimi odbori.

Zaostrene razmere gospodarjenja in v marsičem tudi težavne razmere v kmetijstvu še posebno terjajo tesno sodelovanje kmetijskih strokovnjakov in kmetov. Zaradi dragih umetnih gnojil bi lahko marsikdo pričel nesmotrno varčevati. S tem pa bi postavil na kocko marsikaj, v kar je kot gospodar že dosti vložil. V iskanju domačih virov lahko dosti prihranijo z doma pripravljeno krmo, zato so med letošnjimi predavanji tudi temu posvetili pozornost. Prodor traktorjev in ostalih kmetijskih strojev terja predavanja o oskrbovanju teh strojev, ne nazadnje tudi opozorila za varno delo z njimi. K sodelovanju pritegujejo tudi veterinarje; letos posvečajo posebno pozornost porodom krav, pravilni vzreji telet in pujskov. Za nadaljnje posodobljanje kmetij je pomembno dolgo in srednjeročno kreditiranje zasebnih

kmetij. Za splošen prikaz razmer in možnosti razvoja kmetijstva so postavili na začetek letošnjih dvodnevnih predavanj smernice razvoja kmetijstva v občini in republiki.

A. ŽELEZNIK

POTEGOVALI SE BODO ZA REPUBLIŠKO PRIZNANJE

3. decembra je bilo pri občinski konferenci SZDL posvetovanje mentorjev pionirskih organizacij iz šol v občini, ki se ga je udeležil tudi sekretar Zveze prijateljev mladine Slovenije. Pogovarjali so se o solidarnosti z bojem vietnamskega ljudstva in o pripravi tedna solidarnosti z osvobodilnimi gibanji. Ravno tako so govorili o akciji varstva narave in okolja. Ugotovili so, da so te različne dejavnosti po šolah v občini dobro razvite.

KOLINSKA: PODVOJENA PREDELAVA

V sredo, 11. decembra, je popoldanska izmena v Kolinski na Mirni, TOZD Tovarna za predelavo krompirja, pognala v tek še eno linijo za predelavo krompirja v pire. Razvoj tovarne je najboljše zagotovilo pridelovalcem, da bodo v prihodnosti lahko vnovič še večje količine krompirja.

Ob tednu solidarnosti z bojem vietnamskega ljudstva na sevniški osnovni šoli Sava Kladnika ni minil dan brez kake akcije. V petek so v avli šole pripravili prigoden kulturni program, sledila je še otvoritev razstave likovnih del. Na sliki: najmlajši so z zanimanjem primerjali svoja dela z deli vrstnikov. (Foto: Zeleznik)

Stilles zaupa v svoje načrte

Na beograjskem salonu pohištva zanimanje za stilno pohištvo

Če prelistamo glasilo SLOVENIJALE, še posebno poročilo o novembrskem beograjskem salonu pohištva, bi lahko prišli do ugotovitve, kot da tam sevniška tovarna sploh ni razstavljal. Gre le za čuden odnos glasila do vseh TOZD v tem sestavljenem podjetju.

Kot so lanko opazili predstavniki sevniške tovarne v beograjskem salonu, je njihov baročni program spalnice, jedilnice in dnevne sobe vzbudil zanimanje; nekateri obiskovalci so celo že prinašali denar, da bi lahko dobili pohištvo. Prihodnje leto želijo vpeljati proizvodnjo malih serij, ki pa mora ohraniti vso kakovost nekdanje ročne izdelave, s katero so zasloveli doma in v svetu. Maloserijska proizvodnja bo njihovo pohištvo z dostopnejšo ceno v mnogočem bolj približala potrošnikom. Podoben romansko-gotski stil spalnic, jedilnic in dnevnih sob že prihaja v prodajo. Za januar pripravljajo za izvoz angleški stil pisarniškega pohištva iz masivnega hrastovega lesa.

Administrativno določanje cen izdelkom pohištvene industrije ni omogočalo lahkega dela. Narasčali so vsi stroški, od reprodukcijskega materiala do zakonskih obveznosti.

Novembrska odmrznitev cen sploh ni povzročila divjanja cen, kot bi kdo mislil, saj je v državi trg s pohištvo močno nasičen. Ves kolektiv si stalno močno prizadeva povečati produktivnost dela, kar najbolj gospodarno izkoristi drug material in delovni čas. Letošnji bruto produkt bo znašal 58 milijonov, kar je za 4 milijone več, kot so načrtovali.

A. ŽELEZNIK

»Sami moramo dati zgled!«

Zgledu prebivalcem Krmelja, Šentjanža in Trzišča (le-ti so izglasovali podoben samoprispevek že ob volitvah 8. decembra) sledijo na Bučki to nedeljo.

Gre za siromašno krajevno skupnost. Želja po napredku silijo ljudi v še odločnejše akcije, s katerimi bi radi odpravili zaostajanje in odseljivanje iz teh krajev. „Leta 1976 bomo slavili

35. obletnico prvega partizanskega napada na Dolenjskem, ki ga je izvedla Mokronška četa na Bučko. Radi bi se na to dostojno pripravili,“ pravi predsednik koordinacijskega odbora SZDL Franc Ilaš. Do tega časa bi radi asfaltirali tudi cesto skozi Bučko.

Član delegacije za zbor krajevnih skupnosti Franc Komljanec z Bučke vidi v tej solidarnostni akciji občanov vse krajevne skupnosti porazdelitev bremena za vzdrževanje vaških potov. „Tisti, kdor dela, naj ima za to tudi nekaj plačanega, za to pa doslej nismo imeli denarja. Prepričan sem, da se bo zatem kmalu ponovila podobna slika, kot je bila ob gradnji bučenskega vodovoda: sprva nas je kopal le šest, proti koncu pa že 40 do 50, ker so ljudje tudi v teh urah videli denar. Ker ga vsak težko zasluži, imamo vsa zagotovila, da bo pošteno naložen in porabljen. Naše poti so sedaj že take, da je kar groza!“ sodi o tem Komljanec.

Petletni samoprispevek, 1,5 odst. od osebnih dohodkov delavcev in pokojnin, 2 odst. od bruto dohodka obrtnikov in 4 odst. od katastrskega dohodka kmetov bo preizkus odločnosti teh krajev, da napredujejo, zaradi siromašnosti pa tudi poziv družbi, naj bi jim pri tem še pomagala.

A. Ž.

POMOČ LE OD DRUGOD?

Delavci s Pokleka in okolice se zavedajo, kakšna pridobitev je delavski avtobus, zato poskušajo na razne načine kar najboljše urediti nevarne odseke na cesti Blanca - Poklek, ki so past za tako veliko vozilo kot je avtobus. Z različnimi akcijami so tako uredili že 4 km cestišča. Ker vsega ni bilo mogoče urediti le z rokami, ampak je bilo treba najeti tudi buldožer, nabaviti razstrelivo, ipd. so se za pomoč obrnili tudi na sevniške kolektive. Posebne dobre volje tod niso našli, iz dveh naslovov v krški občini pa je bil vseeno odziv: Zavarovalnica Sava je dala 1.000 dinarjev za večjo varnost na tej cesti, pomoč je poslal tudi krški SOP, kjer je do nedavnega delal le en vajenec iz teh krajev.

Varčevati tudi pri sestankih

TRIMO predlaga sestanke zunaj delovnega časa!

Ne da bi manj cenili politično delo ali samoupravno odločanje, temveč da bi res kar najmanj trošili čas, namenjen proizvodnemu delu, imajo v trebanjskem TRIMU seje samoupravnih organov ponavadi ob 14. uri, ko dopoldanska izmena konča dela, prične pa se delavnik popoldanske izmene.

Ko je stekel novi delegatski sistem, se je predsednik delavskega sveta s posebnim pismom obrnil na predsedstvo občinske skupščine in vodstva družbenopolitičnih organizacij s priporočilom, naj sklicujejo sestanke v popoldanskem času. Ob razpravi na eni od sej občinske skupščine, ki so sedaj načeloma popoldne, nekateri delegati pa predlagajo drugače, je član družbenopolitičnega zbora Alfonz Tratar iz Trima zagovarjal stališče, naj nadaljujejo s popoldanskimi sklicji.

Vsekakor terja sodelovanje na seji po opravljenem delu dodaten napor, po Tratarjevem mnenju pa to vseeno ne bi bistveno zmanjšalo delegatove aktivnosti. „Vse je odvisno od dobrih priprav. Delegat mora dobiti gradivo v roke pravočasno, biti mu mora razumljivo. Če

ALFONZ TRATAR: „Čim manj motiti redno delo, tudi to je prispevek k stabilizaciji!“

je dobro pripravljen za sedenja že na seji svoje delegacije, potem v občinski skupščini ne bo težko zastopal stališča te delegacije. V starem odborniškem sistemu je odbornik začel sejno gradivo brati šele na seji skupščine!“ meni o tem vprašanju.

V Trimu računajo, da je zaradi sestankov v dopoldanskem času odsotnih 15 delavcev. Zato se zavzemajo, da bi že uvedena navada popoldanskih sklicev ostala.

A. Ž.

MOKRONOG: SOLIDARNI Z VIETNAMCI

Ob tednu solidarnosti z vietnamskim ljudstvom so tudi učenci osnovne šole Mokronog zbirali star papir in denar za pomoč vietnamskim otrokom. V tem tednu pripravljajo še razstavo likovnih del, v soboto pa bodo skupaj z vojaki pripravili proslavo dneva JLA in tedna solidarnosti z osvobodilnimi gibanji.

Čeprav stisnjena le v dva skromna prostora v trebanjskem prosvetnem domu, je nižja glasbena šola živahno središče glasbene vzgoje. Gojenci tudi vestno nastopajo na številnih proslavah. Na sliki: med poukom. (Foto: Zeleznik)

IZ KRAJA V KRAJ

TEMNA ULICA - Na Mirni sveti javna razsvetljava na glavni ulici s trebanjske strani le nekako do mosta. Od tu dalje v križišču pri Kolenčevi gostilni, Dani in preostale svetilke na tej prometni cesti, so mrknile. Bolj svetlo je na nekaterih stranskih ulicah, kot npr. pri 1MV ali pri hišah zasebnikov, če imajo le-ti pač prižgane svoje luči.

ASFALT DO VELIKE LOKE - V sredo, 11. decembra, je ljubljansko Cestno podjetje položilo asfalt do Velike Loke. Marsikdo se je čudil počasnosti pripravljalnih del, vendar je treba graditeljem priznati, da so asfalt položili pred rokom, ki je bil določen za 15. december. Vseeno bo na cesti proti Trebnjemu ostalo neasfaltiranih še okrog 400 metrov cestišča, ker nista urejena oba mostiča čez potoke.

ODPADKI MAŠIJO TEMENICO - Oddelek za gospodarstvo pri

občinski skupščini je pred nedavnimi opozoril občane vzdolž Temenice na prepoved odlaganja smeti v potok. Ta razvada namreč postane ob poplavih močno neprijetna. Opažajo tudi, da lastniki obrežnih zemljišč ne skrbijo za red ob strugi in ne odstranjujejo raznih podrtih dreves in leščevja, kar ravno tako ovira že tako počasen tok vode. Ker občinski odlok predvideva kazni za tak nered, bo treba najtrdovalneje kršitelje poklicati pred sodnika za prekrške.

MNOGO SOCIALNIH PROBLEMOV - Krajevna skupnost Trebelno ugotavlja vse več hudih socialnih težav občanov na svojem območju. Svet krajevne skupnosti skuša zbrati podatke o družinah in občanah, ki živijo v pomanjkanju, o čemer želijo na koncu obvestiti tudi širšo javnost. Izražajo prepričanje, da marsikje na tem območju ni nič manj težav kot na Kozjanskem.

V večini šol manjka prostor za razne dodatne aktivnosti učencev. V novi boštanjski šoli je tudi pionirska hranilnica našla prijeten prostor v osrednjem skupnem prostoru šole. Uslužbenke te „banke“ Smilja Gunstek, Mira Zeleznik in Vlasta Štampelj (od leve proti desni) so zadovoljne z vlagatelji.

SEVNIŠKI PABERKI

OGLEDALO NA TLEH - Že pred meseci je bilo poškodovano prometno ogledalo pri gostilni Na križišču v Smarju. Kovinski okvir ogledala že ves čas sameva priložen na vogal gostilne, s prometno varnostjo pa je, kakor pač nanese. Vse to je odraz slabega odnosa tistih, ki morajo skrbeti za prometno varnost na mestnih ulicah.

NOVI MOST NE BO V TEMI - Vse kaže, da bo tolikokrat izraženi želji občanov na raznih sestankih v Boštanju o tem, da bi na pešpot čez železniški most le namestili nekaj svetilk javne razsvetljave, ugodeno šele z novim mostom. Na njem je predvidenih devet drogov za luči, v sami mostni konstrukciji pa so že vgrajene cevi, kamor bo mogoče položiti visokonapetostni kabel in telefon, brez posebnih težav pa bo mogoče dodatno položiti tudi vodovodne cevi.

NI TRGOVCEV IN GOSTINCEV - V prostorih, kjer je bila pred časom podružnica Ljubljanske banke, pred tem pa že trgovina, pripravljajo sevniško trgovsko podjetje novo prodajalno avtomobilskih delov. Trgovina bi bila že odprta, če bi zanj dobili poslovodjo, vendar na razpise ni odziva. Težave s kadri imajo tudi v gostinstvu. Marsikdo se je tudi za manjši osebni dohodek pripravljen odpovedati temu poklicu in raje preselja v druga podjetja, kjer ni dela ob nedeljah in praznikih.

ZGODAJ NA SILVESTROVO - Frizerji sevniškega Stanovanjskega podjetja nameravajo naval strank pred prazniki ublažiti z zgodnjim delom na Silvestrovo. Novi lokal v poslovno-stanovanjski stavbi na ta dan ne bo odprt ob sedmih zjutraj kot ponavadi, temveč že ob peti uri, odprt pa bo neprekinjeno 12 ur.

SEVNIŠKI VESTNIK

TREBANJSKE NOVICE

Vinska razstava na Čatežu imela letos izredno veliko obiskovalcev. Vinogradniki so dali v oceno 111 vzorcev. (Foto: Jožica Teppey)

Dočakali 500 novih števil

Letos v brežiški občini nad 3,5 milijona dinarjev investicij za izboljšanje telefonskega prometa in poštne prostora

Z razširitvijo avtomatske telefonske centrale v Brežicah je novomeško PTT podjetje ustreglo vsem tistim delovnim organizacijam in posameznikom, ki so že leta nestrpno čakali na telefonske priključke.

Do zdaj je bilo v Brežicah le 500 telefonskih števil. Poslej jih bo še enkrat toliko, kar za kraj veliko pomeni. Tudi pošta je prijaznejša, odkar so jo preuredili. Na vrsti je zunanost zgradbe, ki že dolgo kliče po obnovi in kazi podoba Trga dr. Ivana Ribarja. Za novo fasado bo poskrbel občinska skupščina. Že zdaj je prispevala delež 700 tisoč dinarjev za napeljavo centralnega ogrevanja v prostore sodišča in tožilstva.

ki uradujeta pod isto streho s pošto.

Letos je PTT podjetje investiralo v brežiški občini 3.594.000 dinarjev, prihodnje leto pa bodo predvidene naložbe dosegle milijon. Krajevno telefonsko mrežo v Brežicah bodo napeljali pod zemljo. To bo zmanjšalo okvare in prekinitve zveze zaradi vremenskih nepravil, zlasti pozimi. V Globokem bodo dobili novo končno avtomatsko centralo s

stotimi možnimi priključki. Avtomatsko telefonsko centralo na Bizelskem bodo povečali za 60 novih priključkov, telefonske naročnike iz Krške vasi pa bodo priključili na ATC v Brežicah. V Globokem bodo preuredili tudi poštne prostore.

Kmalu po novem letu se v Brežicah lahko nadejajo boljših medkrajevnih telefonskih zvez, saj jih nameravajo med Brežicami in Novim mestom povečati za 50 odstotkov, proti koncu leta pa še za nadaljnjih 50 odstotkov. Kolektiv PTT podjetja se nadeja, da bo po ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti za ptt promet lahko še hitreje stopal v korak z razvojem drugih dejavnosti.

J. T.

DOBOVČANI PRVI

Med 34 hranilnicami, ki so letos tekmovali na območju celjske podružnice LB, so se mladi varčevalci z dobovske osnovne šole uvrstili na prvo mesto. Ta uspeh so proslavili na drugem zboru pionirjev varčevalcev, na katerem so poročali o svojem delu in prejeli čestitke predstavnika Ljubljanske banke. Pionirska hranilnica vključuje tri četrtine učencev. Hranilnico imajo tudi na podružnični šoli v Kapelah. Zanimiva je ugotovitev, da so prav na območju nerazvitih občin najbolj varčni učenci. V brežiški občini imajo vzorno organizirano pionirsko varčevanje tudi v Artičah in na Bizelskem.

IZVOLJENIH 757 DELEGATOV

V samoupravnih interesnih skupnostih zastopalo krajevne skupnosti 18 delegacij, temeljne organizacije združenega dela in OZD pa 46 delegacij.

V krajevnih skupnostih je bilo od 296 kandidatov izvoljenih 256, v združenem delu pa so od 586 kandidatov izvolili 501 delegata. Z volilnimi rezultati so v brežiški občini zadovoljni. V delovnih organizacijah je glasovalo 5772 zaposlenih ali 94,3 odst. volivcev. Volitev v krajevnih skupnostih se je udeležilo 16473 občanov, to je 90,7 odst. vpisanih volivcev.

Občinski sindikalni svet je na seji 13. decembra ugodno ocenil volitve delegacij v skupščino samoupravnih interesnih skupnosti, oceno za krajevne skupnosti pa pripravila Socialistična zveza.

1975: še večje naložbe

Krško: prihodnje leto za 20 milijonov dinarjev naložb v zasebno kmetijstvo - Uspeh letos

Če seštejemo vse letošnje naložbe v zasebno kmetijstvo, potem lahko znova ugotovimo, da posvečajo v krški občini njegovega razvoju dovolj skrbi.

V temeljni organizaciji združenega dela za kooperacijo pri domačem „Agrokombinatu“ so naložbe ocenili na 12,5 milijona novih dinarjev, pri čemer so sami kmetovalci sodelovali z okoli 10,5 milijona dinarjev. Te res velike vsote ne predstavlja samo denar, marveč so vanjo vključeni tudi delo, material in podobne stvari. Vse to so v občini ponovno usmerili v razvoj tistih kmetijskih panog, ki imajo za razvoj največje naravne možnosti.

Za obnovo in gradnjo govejih hlevov so zagotovili okoli 8,6 milijona, obnovo vinogradov so nadaljevali s poldrugim milijonom, za nakup strojev pa so zbrali dva milijona novih dinarjev. S tem so obnovili 60 hektarjev vinogradov, pomagali 23 kmetovalcem-živinorejcem, 15 pri delovalcem črnega ribeza, stroje pa si je nakupilo 42 gospodarjev.

Tudi prihodnje leto se struktura naložb v zasebno kmetijstvo ne bo spremenila, le da bodo vlaganja v celoti še večja in bodo verjetno preseglja vrednost 20 milijonov dinarjev. Tako naj bi se hitreje reševali tiste probleme, ki so v zadnjih letih kmetijstvo postavljali v neenakopraven položaj z drugimi gospodarskimi panogami. Seveda bodo poleg bančnih

sredstev, kmetijske razvojne skupnosti in nekaterih drugih levij delež pri naložbah ponovno nosili sami kmetovalci.

Smeti kar na stadion

Zanemarjenost, ki meče sramotno luč na mesto

Sprašujem se, ali Stadion Matije Gubca v Krškem res nima gospodarja, ki bi preprečil odlaganje smeti na stezo, po kateri so včasih dirkali plemeniti konji in merili moči tekmovalci na motorjih. Na tekmovalno progno neovirano navajajo odpadke, ki se tam razkrajajo in širijo smrad daleč naokoli. Na stotine kupov smeti in drugih odpadkov je tam, vmes pa tudi še uporabnih surovin, ker tega nihče ne sortira in je vsem skupaj malo mar, če jih uvažamo. Zato pa so stalni gostje smetišča Cigani, ki brskajo po odpadkih in izbirajo, če je vmes kaj takega, kar bi odkupil DINOS.

Smetišče je v neposredni bližini Save, pokopališča, vrtnarije

Antona Žibreta, delavnice Antona Anžiča in skladišča komunale. V času športnih prireditvev (speedwaya) in tradicionalne tombole parkira v neposredni bližini na stotine avtomobilov in avtobusov, ki plačajo za to pristojbino. Le zakaj je ne uporabijo za čistočo na parkirišču?

Za odlaganje smeti na stadionu skrbijo razen komungle še občani, ki navajajo tja vse mogoče odpadke s tovornimi in osebnimi avtomobili. Že davno bi bili lahko našli primernejši prostor za smeti v bližnji Vrbinji. Brežičani na primer vozijo odpadke v Dobovo. Menim, da je treba napraviti konec takemu onesnaževanju in poiskati tiste, ki so za to odgovorni.

ALFRED ISTENIČ

Izkažimo se z dejanji!

Franc Dragan iz Krškega in Branko Kerin iz Velikega Podloga sta se na zadnji seji občinske konference ZK v Krškem odločno zavzela za pomoč kmetom, za večjo zavzetost pri reševanju kmetijskih težav.

Kmetijstvo nazaduje, to vsi vidimo — se je oglasil Franc Dragan. — Razlike v cenah kmetijskih pridelkov, gnojil, zaščitnih sredstev in industrijskih izdelkov so vsak dan večje in kmet ne dohaja vseh podražitev. Zakaj ne bi na primer v naši občini dajali več denarja v sklad za pospeševanje kmetijstva? Morda pol odstotka od bruto dohodka. Govorim na pamet. To je le ena izmed možnosti in prav gotovo so še drugi načini, da bi obogatili ta siromašni sklad.

Naši kmetje živijo v slabih stanovanjskih razmerah. Pomagamo jim lahko iz solidarnostnega sklada in jim s posojilom omogočimo popravilo stanovanjskih hiš. Kmet je včasih dobil kredit, če si je gradil hišo, zdaj pa nič. Prepričan sem, da bo nekaj treba ukreniti.

Branko Kerin je omenil, da posvečajo v občini premalo pozornosti združevanju kmetov. V krajevni skupnosti Leskovec so na primer ustanovili že štiri strojne skupnosti in še skupne hleve načrtujejo. Kmetom tak način združevanja veliko pomaga, saj povsod primanjkuje delovnih moči, posamezniki pa si za obdelovanje ne morejo privoščiti nakupa dragih strojev, ki vrh vsega za majhne površine niti rentabilni niso.

J. T.

129 MLADIH IN 146 ŽENSK

V samoupravne interesne skupnosti so v delovnih kolektivih krške občine izmed 555 kandidatov izvolili 443 delegatov. V krajevnih skupnostih, kjer so kandidirali 204 občani, pa so jih izvolili 178. Vseh delegacij je v občini 56, od tega 13 iz krajevnih skupnosti. Podjetij, kjer vsi zaposleni tvorijo delegacijo, je 36, osem pa je delegacij za občinsko skupščino, ki bodo hkrati opravljale funkcije delegacije za interesne skupnosti (sedem kmečkih in ena iz obrti). Mladih od 27. leta starosti so izvolili 129 izmed 621 kandidatov, žensk pa 146 od 223 kandidatov.

POMOČ ZA VODOVOD

Občinska skupščina v Krškem bo prispevala za vodovod v vaseh Kalce — Naklo, Brod, Malo Mraševo in Veliko Mraševo 170 tisoč dinarjev. Vaščani pa so zbrali sami 440 tisočakov.

Osnovna šola v Kostanjevici je spet bogatejša za novo umetnino, za lep lesen portal in reliefe na vratih, ki jih je upodobil akademski kipar Tone Kralj. V njih povečuje delo. (Foto: Jožica Teppey)

KRŠKE NOVICE

ZAVRTIMO SE! — Delavsko prosvetno društvo Svoboda Brestanica je minulo nedeljo pripravilo pomenne plesne vaje. Za to obliko družabne vzgoje so se ponovno odločili po lanskoletnem uspehu plesnih vaj, ki jih je vodil tako, kot jih bo tokrat, učitelj Janko Lavrin.

PRIZNANJA ŠPORTNIKOM — V soboto bo temeljna telesnokulturna skupnost povabila vse športnike, ki so letos prinesli v Krško naslove republiških ali državnih prvakov, na slovesen sprejem v hotelu Sremič. Udeležili se ga bodo mladinska ekipa kolesarskega kluba, mladi karatisti in plavalci. TTKS jim bo ob tej priložnosti podarila praktična darila.

DELO IN NACRTI — Minuli teden so v krški občini odprli še en vodovod. Do vasi Kalce-Naklo, Malo Mraševo in Brod so že speljali glavni vod, poslej pa bodo še priključke v 80 gospodinjstev. Občinska skupščina načrtuje za prihodnje leto urediti take komunale objekte v slehernem naselju, tako da bo to pravo „vodovodno leto“.

REZULTAT JE BOLJŠI! — Občinska volilna komisija je zaradi veli-

koga števila zdomcev na priporočilo republiške komisije popravila rezultate volitev delegacij v skupščine samoupravnih interesnih skupnosti, ki so bile v 13 krajevnih skupnostih. Odstotek udeležbe občanov se je tako povečal od 87 na 92.

PRVI DOMAČINI — Na turnirju v malem nogometu v počastitev „Dneva JLA“ je v tovarni celuloze in papirja nastopilo 6 ekip. Zmagalo je moštvo NK Celulozar, pred RK Krško in garnizonom Cerklje. Slednja ekipa je osvojila pokal „fair play“.

OTROŠKO VESELJE — Občinska zveza prijateljev mladine se že pripravila na skorajšnji obisk dedka Mraza. Le-ta bo med 26. decembrom in 7. januarjem obiskal vse predšolske in osnovnošolske otroke, jim delil darila, pripravil pa bodo tudi predstave otroških filmov in gostovanje mariborskih lutkarjev.

SEDAJ ZARES! — Po več kot enomesečni redni vadbi se plavalci „Celulozarja“ pripravljajo na prva tekmovalna. V soboto bodo nastopili v Zagrebu, v nedeljo v Kranju, za 28. december pa so jih povabili v Trbovlje in ponovno v Kranj.

NA LOV ZA DETERGENTI — Nekaj dni po podražitvi olja in sladkorja je v trgovinah zmanjkalo pralnega praha. Ljudje so pokupili vso zalogo. V strahu pred podražitvijo so se poskušali vsaj za nekaj časa oskrbeti z njim, trgovine pa so hitro naročile nove količine, da bodo spet napolnile police.

ČESTITKE, ČESTITKE — Novoletni prazniki so na pragu. To je čas, ko gredo čestitke dobro v prodajo. Kupci vzamejo to, kar jim ponudijo. Zal se pri tem ne moremo otresti kičastih razglednic in drugih izdelkov te vrste, ki jih ljudje vse predrago plačujejo. V Brežicah pogrešajo čestitke UNICEF, ki vsa leta še niso našla poti v ta del Slovenije.

ZANIMIVA RAZSTAVA — Na Čatežu so v prostorih krajevnega urada v soboto odprli razstavo kulturničnih izdelkov. Letos jo domače Turistično društvo že drugič vklju-

čuje v praznik vina. Razstava je vzbudila med obiskovalci veliko zanimanja. Vsem sodelujočim so izročili priznanja, za najboljše izdelke pa so podelili nagrade.

V SINDIKALNI DELEGACIJI 5 ČLANOV — Na seji občinskih kandidacijskih konferenc bodo zastopali občinski svet Zveze sindikatov tile člani: Stane Ilc — predsednik obč. sveta ZS, Tone Jesenko — sekretar občinskega sveta ZS, Jožica Lepšina, Franc Pavec in Janja Videnič.

VELIKO PROŠENJ — Upravni odbor solidarnostnega stanovanjskega sklada je prejel izredno veliko prošenj za dodelitev stanovanja iz solidarnostnega vira, zato jih bo moral precej odložiti, saj trenutno nima na voljo več kot 20 stanovanj, interesentov je pa desetkrat toliko. Več možnosti se bo odprlo, ko bodo prosta stanovanja JLA, tista, ki jih namerava odkupiti občina.

BREŽIŠKE VESTI

Otroci so se raztepli

Le oče, 74-letni Ludvik Košmrlj, dela na kmetiji

Zadnje dni pred snegom, ko je bilo na poljih že vse postorjeno, so Gorniki izkoristili za delo v gozdu, predvsem za spravilo hlobov. (Foto: Jože Primc)

Med zadnjim obiskom Gore nad Sodražico smo našli na več domačinov, ki so vlačili, oziroma spravljali hlobo. Med njimi sta bila 74-letni Ludvik Košmrlj iz Krzetov in njegov 27-letni sin Jože. Povedala sta, da bosta hlobo potrebovala za domačo rabo, najbrž za popravilo skednja.

Očeta sem vprašal, koliko otrok je bilo pri hiši in kje so. Povedal je:

— Skupaj pet. Dva sta v Kočevju: hči je učiteljica, sin pa dela na servisu. Ena hči je še v Ljubljani, en sin pa za inženirja v Postojni.

— Najmlajši, Jože, pa je ostal doma in vam pomaga? — sem skušal „pametno“ uganiti, oče pa so me presenetili:

— Kje pa! Dela v Donitu v Sodražici. Pomaga mi, lahko le, kadar ni na delu.

LUTKE ZA NOVO LETO

Lutkovni krožek osnovne šole Ribnica pripravlja za novo leto igrice „Ukrajinski nožek“ in „Novoletni vlak“. Z njima bodo razveseljevali predvsem vrčarce ter varovance in učence osnovne šole Ribnica. Na željo sindikata INLES bodo lutkarji prikazali igrice tudi na praznovanju novoletne jelke v njihovem kolektivu, na katero bo sindikat povabil vse otroke članov kolektiva.

LAŠČANI NAROČAJO

Pri ribniškem spominkarstvu je krajevna skupnost Velike Lašče naročila za letošnji krajevni praznik več spominkov. To so bili veliki leseni krožniki. Na vsakem so bile vzgane slike gradu Turjak, Trubarjev spomenik na Raščici, znameniti vodnjak v Velikih Laščah, lijev kozolec v Retljah (kjer je Levstik pisal Martina Krpana) in Stritarjeva kašča v Podsmreki.

Najuspešnejša industrija

Medtem ko imajo nekatere gospodarsko bolj razvite občine v sedanjem obdobju slabše uspehe pri napredku industrije, boljše pa pri nekaterih manj pomembnih panogah, pa v ribniški občini najhitreje napreduje prav industrija.

Industrija je v ribniški občini tudi daleč najpomembnejša gospodarska panoga, saj ustvarja sama kar 73,5 odstotka celotnega dohodka v občini (podatki so za 9 letošnjih mesecev). Znotraj industrije pa je spet najpomembnejši INLES, ki je sam ustvaril skoraj 83 odstotkov vsega celotnega dohodka v industrijski panogi.

Ribniške gospodarske panoge so v prvih devetih mesecih letos, primerjano s istim obdobjem lani, dosegle lepe gospodarske uspehe.

Celotni dohodek je letos večji v industriji za 89,1 odstotka, v stanovanjsko-komunalni dejavnosti za 66,4, v trgovini in gostinstvu za 49,2, prometu za 42,3 in kmetijstvu za 9 odstotkov.

Dohodek je večji v industriji za 91,3 odstotka, v stanovanjsko-komunalni dejavnosti za 60,9, v trgovini in gostinstvu za 48,8, v prometu za 39,4 in kmetijstvu za 36,6 odstotka.

Silvestrovanje

Veselo v skrbi polno, kot nam obetajo, novo leto

Obiskali smo vse najpomembnejše gostinske obrate v kočevski občini in povprašali, po čem bo silvestrovanje pri njih in kaj bodo gostom za to nudili:

MOTEL JASNICA: Silvestrov menu bo veljal 250 din za osebo. Za to ceno bo gost dobil razen hrane, med katero bo tudi fuzaj, še buteljko vina in spominček. Glasba bo od 20. do 4. ure. Rezervacije so v glavnem že prodane.

1. januarja bo v motelu Jasnica ples. Igrali bodo Škorpionci. Vstopnina pa bo 70 din za osebo. V ceni je všteta tudi večerja (divjačina).

HOTEL PUGLED: Silvestrovanje v hotelu bo veljalo za osebo 220 din. V tej ceni je vračunan Silvestrov menu in pol litra vina. Igral bo ansambel „Korona“ iz Kočevja.

1. januarja bo ples v kavarni „Zvezda“. Vstopnina bo 30 din. Igral bo ansambel „Korona“.

NAMA: Silvestrov menu bo veljal 220 din. V tej ceni je vključeno razen menuja tudi nekaj pijače. Igral bo ansambel „Savčani“ iz Ljubljane, goste pa bo razveseljevala tudi pevka.

1. januarja bosta zaprta restavracija NAMA in kegljišče.

GOZDARSKI DOM GLAŽUTA: Silvestrov menu bo veljal 120 din. Igral bo ansambel „Ribniški fantje“, ki so tu igrali že lani.

RESTAVRACIJA ZKGP KOČEVJE: Ne bo Silvestrovanja.

Gozdarji in podeželje

Razumevanje za financiranje potreb krajevnih skupnosti v ribniški in kočevski občini je v delovnih organizacijah zelo različno. Občani malo vemo o tem, koliko prispeva ta ali ona delovna organizacija za asfaltiranje cest, gradnjo vodovodov itd.

Anton Prelesnik, dipl. ing.

Med najuspešnejšimi volišči je bilo gotovo volišče TOZD Varnosti Kočevje, kjer so 5. decembra že do 8.50 volili vsi člani delovne skupnosti, zato je volilna komisija (na fotografiji) lahko hitro zaključila svoje delo. (Foto: Ivan Grgurič)

KOČEVJE: NOVO TE DNI

Ribiči so v nedeljo izvolili novo vodstvo ribiške družine in se pogovorili o bodočem delu. — V ponedeljek je delegacija občinskega zbora KS za območje KS Kočevje razpravljala o materialu za prihodnjo občinsko sejo. — Včeraj zvečer je AMD Kočevje podelilo priznanja za slušnim članom. — Danes bo pri založbi Borec v Ljubljani tiskovna konferenca ob izidu knjige Toneta Ozbolta „Dežela Petra Klepca“. — V nedeljo smo videli na TV žensko pevsko skupino iz Zeljin pri Kočevju.

Kdo je predlagan v vodstva SIS?

SIS bodo v teh dneh že zaživele

Možne kandidate za vodilne funkcije v skupščinah SIS so predlagali na kandidacijski konferenci, ki jo je sklicala občinska konferenca SZDL 11. decembra, v naslednjih dneh pa so o teh predlogih razpravljali še predstavniki KS in (T)OZD ter člani volilnih komisij za SIS. Prvotni predlogi SZDL za posamezne SIS so taki:

Pokojninsko in invalidsko zaposlovanje: vodja delegacije Rudi Mohar, namestnik Marjan Klun.

Razen tega so predlagali tudi 5-članske organe za družbeni nadzor za vsako SIS.

V teh dneh so se sestale še delegacije, ki so volile svoje organe in delegate za skupščine SIS, nato so se sestale, oziroma se sestajajo temeljne skupščine SIS, ki volijo svoje organe in delegate za ombočne (regijske)

Kultura: predsednik skupščine Dušan Oražem, IO Miloš Humek.

Otroško varstvo: predsednik skupščine Marija Benčina, IO Marija Mihelič, ZU Slavka Šega, ZI Pavla Vidmar.

Socialno skrbstvo: predsednik skupščine Božidar Popovič, IO Nežka Mihelič.

Telesna kultura: predsednik skupščine Jovo Čokorilo ali Franc Mrhar, IO Saša Bižal.

Zaposlovanje: predsednik skupščine Borut Kopitar, IO Anica Kosten.

HIŠE OBNAVLJAJO

Stanovanjsko podjetje pri ZKGP Kočevje je te dni začelo popravljati stanovanjske hiše v Mozlju, v katerih stanujejo gozdni delavci TOZD „Rog“.

PTICAM HRANO

Društvo za varstvo in vzgojo ptic v Kočevju je dalo precej ptičje krme pionirjem, članom podmladka Društva za zaščito živali na osnovni šoli Kočevje, da bodo pozimi krmili ptice.

OBČAN VPRAŠUJE

medved odgovarja

medved odgovarja

medved odgovarja

medved odgovarja

medved odgovarja

medved odgovarja

medved odgovarja

medved odgovarja

medved odgovarja

medved odgovarja

medved odgovarja

medved odgovarja

medved odgovarja

medved odgovarja

medved odgovarja

medved odgovarja

medved odgovarja

medved odgovarja

medved odgovarja

Na proslavi dneva republike v Stari cerkvi so svečano sprejeli v pionirsko organizacijo 20 cicibanov. Krajevna skupnost je prispevala denar za njihov pogostitev oziroma obdaritev. (Foto: J. Primc)

DROBNE IZ KOČEVJA

PRED RAZSTAVO PTIC — Društvo za varstvo in vzgojo ptic v Kočevju pridno pripravlja razstavo, ki bo v avli osnovne šole med zimskimi šolskimi počitnicami. Razstavljene bodo ptice pevke, papige, eksotične ptice in golobi. Te razstave so vedno najbolj obiskane. Domačini jih obiščejo na željo otrok celo po večkrat. Precejšen obisk je tudi iz drugih krajev Slovenije, kjer imajo društva za

varstvo in vzgojo ptic. Na razstavi bodo ptice in golobe tudi prodajali.

NOVOLETNI MAČEK — Plakati, ki vabijo na silvestrovanje, so že obešeni po gostinskih obratih. Vse bo kot pač vsako leto: konzumacija, petje in ples, na novoletni dan pa „maček“, kar pa na plakatih ne piše. Cene so različne. Nekateri bodo šli silvestrovat tudi izven Kočevja, večina pa jih bo ostala doma.

ZBIRALI PAPIR — Nabiralno akcijo starega papirja in krp so izvedli preteklo sredo učenci osnovne šole. Zbiranje je bilo uspešno, ker so bili občani na akcijo pripravljeni.

RIBICE — Zlate ribice imajo v Kočevju veliko ljubiteljev. Pred kratkim jih je na tržnici prodajal gojitelj iz sosednje republike. Ljudje so jih precej kupili, kljub visokim cenam. Za otroke je bila prodaja na tržnici lepa paša za oči. Prodajalec je imel tudi steklene in plastične posode, okrasne trave in barvne kamenčke za akvarij.

INVENTURE — Čas letnih inventur se bliža in že marsikatero blaga primanjkuje, novega pa verjetno do konca leta ne bodo naročili. Vsi si prizadevajo, da bo za inventuro na zalogi čim manj blaga. K temu bodo pripomogle še morebitne razprodaje in popusti.

Po čem sklepaš, da bodo SIS res pritegnile v samoupravljanje vse delovne ljudi in občane?

Ker so na volitve povabili vse, saj je bila na volišču št. 2 v Kočevju vpisana v volilni imenik celo komaj leto dni stala Mateja Kožuh iz Bračičeve ulice.

KOČEVJSKE NOVICE

Tekoči trak v obratu BPT

Spomladi bodo obrat razširili in zaposlili še 15 do 20 žensk - Korak do TOZD

Obrat BPT v Loškem potoku zaradi podražitve investicij v matični TOZD v Trziču letos ni mogel uresničiti načrtovane razširitve obrata. To bo opravil v letu 1975, ko bodo izselili iz prvega nadstropja obrata še tiste stranke, ki tam stanujejo, in pisarne, ki jih bodo premestili za nadstropje višje.

V prvem prostoru bodo torej uredili proizvodno halo, zaposlili še več žensk (predvidoma okoli 15 do 20) in uvedli tudi novi proizvodnje: likanje in pakiranje posteljnega perila. Zdaj imajo namreč le šivalnico. Krojenje posteljnega perila bo kot doslej še v Trziču.

Razširitev obrata in skoraj zaključena proizvodnja (razen krojenja) bo tudi olajšala prehod na samostojne obračune po obratih in omogočila ustanavljanje TOZD znotraj BPT. Čeprav bodo hkrati razširjali tudi potoški obrat Saturnusa, se v obratu

BPT ne boje, da ne bi dobili še 15 do 20 delavk. Ob letošnjem razpisu za sprejem je namreč obrat Saturnusa dobil kar okoli 90 prijav, sprejeli pa so jih takrat le 23.

REKLI SO:

Delo ribniškega moškega pevkega zbora je zelo uspešno. Nekateri so predlagali, kako bi bilo lahko še boljše.

FERI PIRC, nekdanji pevo vodja ribniškega zbora: „Vaje enkrat na teden so premalo, ampak morajo biti vsaj 2 do 3-krat. Vaja dela mojstra! je staro pravilo, ki drži. Raje delam s slabimi pevci in imam z njimi pogosto vaje, kot z dobrimi, s katerimi bi imel vaje le enkrat na teden.“

TONE KOZLEVČAR, Slovenski oktet: „Slovenski oktet vadi 5-krat na teden, najmanj pa 4-krat. Brez vaj ni uspeha. Dobro bi bilo, če bi imeli novi pevci eno vajo sami, stari pevci eno vajo skupno. Pri delu, praznovanju 10-letnice ali gostovanjih vam bo pomagal tudi Slovenski oktet... Naša, socialistična družba potrebuje pevca-kulturnika, ne pa pevca, ki bo posedal po gostilnah.“

ANDREJ TOMŠIČ, TKS Ribnica: „Zdaj, ob ustanavljanju SIS, se bodo delovni ljudje odločali, kaj jim je potrebno, in to bodo tudi financirali. Prepričan sem, da bodo vsi izrazili prepričanje, da je kultura potrebna in naš pevski zbor tudi. TKS bo morala tudi najti denar za nagrajevanje pevovodij.“

DANILO MOHAR, predsedstvo OS: „Lahko ste ponosni na dosežene uspehe, vendar jih lahko še presežete. Prepričan sem, da boste deležni ne le potrebne moralne, ampak tudi materialne pomoči. Pevski zbor je ponesel slavo Ribnice po vsej Sloveniji. Koristno je tudi njegovo sodelovanje s Slovenskim oktetom in pevci iz Dolenje vasi.“

RIBNIŠKI ZOBOTREBCCI

SILVESTROVANJE — Hotel „Jelka“ v Ribnici bo organiziral v svojih prostorih veselo silvestrovanje, ki bo veljalo vsakega udeleženca 180 din. Za ta denar bo gost dobil večerjo in nekaj pijače. Igral bo vojaški ansambel iz Ribnice. Na programu bo predvidoma tudi nagradna družabna igra.

jim pripravljeno oskrbeti vsaj dvorano in prevoz.

CLANE SPREJEMAJO — Nove člane sprejema Radioklub Ribnica. V svoje vrste vabi predvsem mladince in mladinke, ki bi se radi naučili upravljati z radioaparaturami. Zanje bodo organizirali tečaj. Seveda pa sprejemajo v svoje vrste tudi ostale, se pravi odrasle in tiste, ki že znajo radiotelegrafijo.

Zakaj se bojiš, da bi naši pevci prišli na slab glas? — Ker pravijo, da jim dobre štíme beže.

REŠETO

Dom upokoјencev je pretesen

V metliški občini je okoli 200 upokoјencev, ki še niso včlanjeni

Matekovič nas je prosil, naj opozorimo vse tiste upokoјence, ki so pozabili poravnati članarino, da jo lahko poravnajo ob uradnih dneh. V občini živi še okoli 200 upokoјencev, ki niso člani društva. Ti prav go-

tovo ne vedo, kakšne ugodnosti izgubijo s tem, ko niso člani.

In kaj si želijo upokoјenci v naslednjem letu? Da bi jim čimprej dozidali njihov dom, ker je sedaj za tako številno društvo pretesen, in da bi čimprej uredili gostišče.

Pogovor je Jože Matekovič zaključil še z željami: „V imenu vseh članov vabim tovariše pevce iz Novega mesta, da nas v kratkem počastijo z obiskom in nastopom, vsem našim članom pa v svojem in v imenu društva želim v naslednjem letu veliko zdravja in da bi se izpolnile vse želje društva in njegovih članov.“

SILVESTROVANJE V METLIKI

Hotel Bela krajina pripravlja silvestrovanje z zanimivim programom. Za silvestrski večer bo treba odšteti 150 dinarjev za osebo. Nekoliko ceneje, in sicer 100 dinarjev, bo v gostišču Veselica, kjer pa ne bo posebnega programa. Gostišče Na Dragah pa je na razpolago tistim, ki se ne bodo odločili niti za hotel niti za Veselico.

Brez godbe na pihala si slavnosti in proslav v malo večjem kraju skoro ni mogoče zamišljati. Črnomaljska godba na pihala ima že dolgoletno tradicijo. Kot kaže, uspešno skrbi tudi za podmladek, saj je med nekaj starejšimi veterani tudi veliko mladih godbenikov. Tudi deklet! (Foto: R. Bačer)

Enaki vsaj na startu

Semiška šola se modernizira na zunaj in v organizaciji sodobnega pouka - Ima celodnevno malo šolo, pa še druge načrte

Šestintrideset otrok iz semiškega območja se je 1. decembra prvič usedlo v šolske klopi. Prvi dan nihče ni jokal, drugi dan so nekaterim tekle solzice, a so jih kmalu potolazili. Mala šola bo zanje velikega pomena.

S celodnevno malo šolo so v Semiču začeli v dveh oddelkih v prostorih osnovne šole. Malo šolo so imeli sicer tudi že prej, vendar so hodili otroci le dvakrat na teden v šolo in so imeli vsega 70 do 100 ur pouka. Zdajšnji način zagotavlja semiškim otrokom solidno osnovo za start v osnovno šolo, s tem pa naj bi bili enako podkovani z osnovo za vstop v življenje.

Šola ima v načrtu še en oddelk podaljšanega bivanja otrok, s katerim bi začeli ob začetku drugega polletja. Ta novost bo namenjena predvsem učencem dveh petih razredov, ki prihajajo iz štirih podružničnih šol: Črešnjevca, Strekljčevec, Rožni dol in Črmošnjice. Na teh niže organiziranih šolah, kjer je ponekod še kombiniran pouk, niso mogli prinesiti s seboj v višje razrede takega znanja, kot ga imajo vrstniki iz osrednje osemletke v Semiču.

zato jim je šlo vedno težje. Podaljšano bivanje v šoli jim bo omogočilo popoldne nadoknaditi zamujeno in dobera spoznavati učno snov. S tem računajo tudi na manjši osip.

V Semiču pa se pripravljajo še na tretjo novost: uvedbo celodnevne šole, ki je predvidena v začetku novega šolskega

leta. Izvolili so že iniciativni odbor, ki bo poskrbel za vse priprave. Kaže, da večjih težav ne bo, samo če bodo lahko organizirali enozimski pouk.

Tudi prostori osemletke v Semiču so letos dobili sodobnejšo podobo, kajti vse učilnice imajo zdaj leseno stensko oblogo in lakiran parket, dogradili so moderno šolsko kuhinjo in jo tudi sodobno opremili. Za ta dela so porabili okrog 30.000 din.

Zavest na visoki ravni

Pri nedavnih volitvah so se v črnomaljski občini spet izkazali aktivisti in občani

6. in 8. decembra, ko so tudi v črnomaljski občini volili delegacije za samoupravne interesne skupnosti, je bil spet dosežen lep volilni uspeh; za to občino že tradicionalen vse od časov NOB dalje. Zato smo povprašali sodnico Antonijo Geltarjevo, predsednico občinske volilne komisije, kako oni ocenjujejo volitve:

„Naši občani so že od nekdaj med prvimi pri volitvah. Zavest ljudi je glede tega res na visoki ravni. Volilni odbori so tudi tokrat svojo

nalogo resno vzeli. Ko smo razdeljevali volilni material, so vsi prišli na sestanek. K volilnemu uspehu pa vsakokrat precej prispevajo tudi stari aktivisti, na katere se človek lahko zanese. Radi žrtvujejo prosti čas in tudi tokrat so bili vsi nedeljo na nogah, tako rekoč „za narodov blagor“. Nekaj takih ima že vrsto let na skrbi isto področje. Tako Rade Kordič skrbi za predel Bojanec, Franc Košir za Stražnji vrh, požrtvovalen je Leo Jelenič. Rade Vrlinič na primer, ki mu je bila kot predsedniku sindikata naložena skrb za volitve po delovnih organizacijah, se je dobesedno izmučil pri tem delu. Je še več takih, toda vseh ne moremo našteti. Z nekaterimi volišči namreč ni telefonske zveze, zato so aktivisti redno hodili v mesto poročat neglede na slabe ceste in vreme in vse ostalo. Občinska volilna komisija kot čuvar zakonitosti pri volitvah lahko res pohvali priprave na volitve in izvedeni volilni postopek. Pri požrtvovalnem in resnem načinu dela tudi uspeh ne izostane.“

ZA SINJEVRŠKE OTROKE

Ljubljansko podjetje VELE-TEKSTIL, ki ima v Črnomlju blagovnico, že več let daje del svojih sredstev za obdaritev otrok iz šolskega okoliša Sinji vrh, ki velja za enega najbolj siromašnih predelov črnomaljske občine, med vojno pa je bilo to izrazito partizansko območje. Letos je delavski svet določil 15.000 din za obdaritev 50 otrok, kolikor jih je v šoli. Vsaki si bo pred novim letom lahko v črnomaljski trgovini izbral za 300 din oblačil. Ugotavljajo pa, da je na tej odročni šoli vsako leto manj otrok. Ko so akcijo začeli, so obdarovali 112 otrok, letos jih je le še 50, od teh v prvem razredu samo 5.

program. SNEG SE NE PRIME - Pretekli četrtek je že kazalo, da bo sneg, ki je dokaj gosto padal, tudi obležal. Ni za dolgo, ker ga je že čez nekaj ur vzelo. Komunalci so letošnje zime vesel, ker jim ni treba odvažati in odmetavati snega, kmetovalci pa s takim vremenom niso zadovoljni.

ŠE ZMERAJ PREMALO - Mestno središče je letos dobilo precej novih parkirnih mest, da z urejanjem parkirnega prostora ne morejo dohitevati naraščajočega prometa. Še vedno krožijo avtomobili, če hočejo dobiti prostorček v bližini občine ali sodišča.

Vsem enako!

Zveza prijateljev mladine občine Črnomelj je že v začetku decembra začela priprave za dedka Mraza in obdarovanje otrok. Želijo (kot je bil dogovor vseh predstavnikov DPM Slovenije), da bi bil obdarovan vsak otrok, in hočejo doseči to, da ne bi po podjetjih organizirali posebnih obdaritev. Denar naj bi delovni kolektivi nakazovali v skupen sklad. Računajo na 50 din prispevka na otroka zaposlenih delavcev. S tem denarjem bi poskrbeli za pakete enake vrednosti. To zamisel sta podprla tako socialistična zveza kot sindikat, zato ima vso politično podporo.

Črnomalci se takega načina obdarovanja ne lotevajo prvič, vedo pa, kako težko je doseči sodelovanje vseh. Da ne bi bilo izjem! Lani so na primer obdarovali 2329 šolskih otrok in 990 otrok v predšolski dobi, zraven pa še 260 otrok delavcev iz drugih občin oz. republik. Vsak otrok je dobil paket v vrednosti 24 din. Zbiralna akcija je navrgla 79.590 dinarjev, razliko pa je prispevala zveza iz svojih sredstev.

Uspešne volitve

„Ni kaj, naši ljudje so se na volitvah še enkrat izkazali. Dobra udeležba na volišču je pokazala, da smo pri nas bili na volitve, kot že tolikokrat prej, dobro pripravljani. Prav tako smo vsi zadovoljni s kadrovsko sestavo naše delegacije, ki je povsem v skladu z zahtevami v ustreznih dokumentih. Razen tega smo vsi mnenja, da smo tokrat izvolili najbolj sposobne. V delegaciji imamo kar osem članov, ki so stari manj kot 30 let, le dva sta starejša. Tako samo posrečeno povezali mladost, zagnanost z izkušnostjo. Naši delegati bodo naše interese dobro zastopali, znali bodo predlagati, pravilno odločati in tudi sprejemati. Vsi menimo, da je delegacija za našo krajevno skupnost pridobitev. Mi si jo razlagamo tudi kot nekakšno poglobljeno delavsko samoupravljanje na podeželju, ki bo s svojim dobrim delom prinesla zaželene uspehe, napredek v naših krajih.“

Tako je govoril v nedeljo dopoldan predsednik volilne komisije Franc Stojanič z Jugorja. Povedal je, da je od 134 volilnih upravičencev v dobri uri volilo kar 129 občanov. Le pet jih ni prišlo in še ti so bili opravičeni. Trije namreč delajo v Nemčiji, dva pa stanujeta v Ljubljani, kjer sta tudi volila. Razen tega so isti dan lastniki gozdov volili še člane v zbor delegatov obrata za kooperacijo z Gozdnim gospodarstvom iz Črnomlja. Tudi teh volitev, ki so bile izvršene na podlagi sklepov sveta lastnikov gozdov in obrata za kooperacijo, se je udeležilo vseh 31 volilnih upravičencev.

CESTO POPRAVITI PRED ZIMO

Metliška glavna cesta, „Cesta bratstva in enotnosti“, je polna lukenj, nič boljši pa niso pločniki. Prav bi bilo, ko bi jo dobro popravili še pred zimo in tako preprečili, da bi je zima še bolj ne uničila.

„GRADAŠKI MAČKI“ NA PLANI

Pustno društvo „Gradaški mački“ iz Gradca vabijo vse svoje člane in zveste privržence na 3. občni zbor, ki bo v soboto, 21. decembra, ob 19. uri v dvorani v Gradcu. Vsi člani naj s seboj prinesejo članske izkaznice. Po zboru, na katerem bodo „mački“ razpravljali o zelo važnih zadevah, bodo odšli skupaj na priprizek.

Prašiča za sladkor

„Podražitev olja in sladkorja je bila samo prvi in nujni korak k povečanju njune proizvodnje. Prizadevali si bomo, da bomo olje in sladkor čimprej nehali uvažati, saj bomo s tem precej razbremenili plačilno bilanco.“ To smo lahko prebrali v dnevnikih, ki so povzeli obrazložitve o podražitvah na tiskovni konferenci v Gospodarski zbornici Jugoslavije. Kot vsaka podražitev je tudi ta najprej presenetila, nato pa razjezila marsikatero gospodinjico. Kaj so o njej povedali trije občani iz metliške občine?

ANICA ŠAVR, gospodinja iz Krašnjege vrha: „Čeprav v kilometrih ni daleč od Metlike, potrebujem do tja kar precej časa. Cesta je na našem koncu zelo slaba, do avtobusne postaje pa imam od doma okoli pol ure

trebuje vsak dan. Bolj prav bi naredili, ko bi podražili cigarete, alkohol, ki človeku samo škoduje. Tako smo imeli dan pred podražitvijo kar veliko dela. Največ smo prodali sladkorja in olja, precej tudi prašica, vendar ga imamo še vedno dovolj na zalogi. Kaj si mislim še o podražitvah? Morda nimam prav, menim pa, da je zadnja podražitev prizadela predvsem revnejše družine. Sedaj smo že sredi meseca; socialno šibke družine nimajo več toliko denarja, zato si tudi sladkorja in ostalih živil niso mogle nakupiti pred podražitvijo. Tako bodo kar dvakrat prizadete.“

STANE MUŽAR, kmet iz Zelebeja: „Naši politiki že vedo, kaj delajo. Prav gotovo pa je, da bi morali pomisliti tudi na nas kmete. Poglejte, rastlinsko mast so podražili, svinjske pa ne. Če hočem kupiti vrečo sladkorja, moram zanjo „dati“ skoraj dva prašiča. Razen tega so za nas kmete sedaj nastopili hudi časi. Nihče več noče kupiti prašičkov, v klavnici pa ti zanj odštejejo sramotno malo. Če pa ho-

hoda. Zato v trgovine ne zahajam pogosto. Toda vedno, kadar pridem, me presenetijo višje cene. Tisti, ki so v mestu, zanje prej zvedo in se za nekaj časa preskrbijo. Tako smo revnejši prizadeti. Toda tudi če bi vedeli vnaprej za podražitev, ne bi mogli dosti kupiti, ker nimamo dovolj denarja.“

HELENA PAVLINIČ, trgovka v samopostrežni trgovini Mercator v Metliki: „Sedaj so dražji olje, margarina, rastlinska mast in sladkor. Čeprav vem, da so podražitve za nekatere izdelke nujne, se mi zdi, da so sladkor le preveč podražili. Ze zato, ker je blago, ki ga družine po-

čemo živeti, moramo delati. Ze zato, ker smo na našo zemljo preveč navezani, da bi jo zapustili.“

SPREHOD PO METLIKI

DEDEK MRAZ - 27. decembra popoldne bo dedek Mraz obiskal otroke v vrtcu, 28. decembra predšolske otroke v Metliki, istega dne popoldne pa najmlajše na Božakovem, na Radovici in v Drašičih. 30. decembra pa bodo imeli novoletno pogostitev osnovnošolski otroci.

BELOKRANJSKI ABONMA - Skupno s črnomaljsko kulturno skupnostjo bodo kulturniki razpisali Belokranjski abonma za gledališko sezono 1975. Prvo gostovanje bo na sporedu že konec decembra, v prihajajočem letu jih bo pa še šest. Abonmajske vstopnice bodo naprodaj pri vodstvih sindikalnih organizacij.

SAMOUPRAVNI AKTI - Vsi zaposleni v „Beti“ bodo v kratkem prejeli knjižico, v kateri bodo natisnjeni: temeljni samoupravni sporazum, statut podjetja in samoupravni sporazum o ugotavljanju in delitvi dohodka ter osebnih dohodkov v podjetju.

ODDELEK VISOKE SOLE - TOZD izobraževalni center - poklicna šola Beti je organiziral oddelek visoke tehniške šole-tekstilna semr (I. stopnja). Na predavanju, ki so bo torkih, petkih in sobotah, hodi 24 slušateljev iz Beti, Novoteksa, Laboda, Kometa in Roga. Predavajo profesorji visoke tehniške šole iz Maribora.

ČLANI ALI PONAVALJALCI?

Kaže, da so Metličani bolj slabi za opravljanje šoferjskih izpitov. Nekateri gredo tolikokrat pred komisijo, da se novi kandidati, ki pridejo delat izpit, motijo in imajo „ponavljalce“ kar za člane komisije.

metliški tednik

Črnomaljski poročevalec

Jutri: temeljni kamen

Za prihodnji praznik nov dom JLA v Ribnici

Jutri, 20. decembra ob 15. uri, bodo v Ribnici položili temeljni kamen za novi dom JLA. Gradbišče že pripravljajo, saj bo novi dom JLA predvidoma odprt že za prihodnji praznik naše armade, se pravi decembra 1975. Polaganje temeljnega kamna bo ena glavnih prireditev ob letošnjem dnevu JLA.

V ribniški občini so začeli slaviti dan JLA že 12. decembra z recitalom za vojaško enoto, 13. decembra pa je bila za vojaške svedčane akademija. V šolah so za praznik JLA pisali naloge o naši armadi. Predstavniki šol prav v teh dneh obiskujejo svojo vojaško enoto ter čestitajo starešinam in vojakom za praznik.

J. P.

8. b razred potoških šolarjev je kar uspešno preстал „nevihto“ ob prvem četrtletju. Posebno hudo pesti vasko mladino vprašanje: „Kam po končani osemletki?“ (Foto: J. Primc)

Uspel recital »Naš heroj Majda Šilc«

Ob 30-letnici smrti narodne heroine Majde Šilc so učenci osnovne šole Ribnica naštudirali zelo uspel ritmični recital o njenem življenju, delu in boju - Z njim tudi gostujejo

Z ritmičnim recitalom „Naš heroj Majda Šilc“ so ribniški šolarji nastopili ob praznovanju 29. novembra v domači osnovni šoli; 6. decembra so nastopili v Sodražici za učence osnovne šole, ki nosi prav ime Majde Šilc, dogovarjajo pa se še za nastop za odrasle v Sodražici in nekaterih drugih krajih.

Recital prikazuje življenje Majde Šilc od otroštva - rojena

je bila 17. marca 1923 na Gori nad Sodražico - do šolanja v meščanski šoli v Ribnici, njeno pot do poklica trgovske pomočnice v Ljubljani, spoznavanje z delavci in delavskim gibanjem, odhod v partizane 19. junija 1942, njena junaštva v bojih za Belo krajino, deželo, kjer se je gradila ljudska oblast, do njene smrti pri Gornji Težki vodi pri Novem mestu 14. julija 1944 in do proglatitve za narodnega heroja 19. junija 1945.

Recital se je prepletal še s pričevanji Rodoljuba Čolakovića in drugih, predvsem Majdinih sorodnikov, o njej. Med glasbenimi vložki recitala je bila tudi pesem „Vstani, mladina, in stoj kakor hrast“, ki jo je napisala prav Majda Šilc. Danes velja ta pesem za mladinsko himno. Na prvo izvedbo recitala v Ribnici so šolarji povabili Maj-

dino mater, 74-letno Nežo Šilc iz Krzetov na Gori, ki je prišla na svečanost v spremstvu svojih treh vnukov, Majdinih nečakov.

Mati Neža je bila vesela povabila, pretresena pa zaradi izredno uspelega nastopa šolarjev in spominov na svojo Majdo. S solzami v očeh je po predstavi dejala ravnateljici Mileni Borovac:

„Zahvalite se otrokom v mojem imenu, ker so res lepo počastili spomin na mojo pokojno hčer. Jaz nimam moči in ne znam govoriti.“

Recital je vsebinsko pripravil in režiral prof. Janez Debeljak v sodelovanju z ostalimi delavci šole in z mladino. Lepo je, da so se z njimi obudili prav letos, ob 30-letnici smrti takrat komaj 21-letne narodne heroine Majde Šilc, ki je tudi edini heroj Ribniške doline. S takimi deli se najlepše počasti spomin na slavno preteklost, obujajo borbene tradicije in tako se krepi tudi obrambna zavest in sposobnost naše mladine in občinov.

J. PRIMC

Izreden porast celotnega dohodka

Ekonomičnost, produktivnost in rentabilnost ribniškega gospodarstva spet v porastu - Celotni dohodek v letu dni za 70 odstotkov večji

V prvih devetih mesecih letos je v primerjavi z istim obdobjem lani ribniško gospodarstvo doseglo zavidljive uspehe, posebno če bi rezultate primerjali z ostalimi občinami, na primer tudi s sosednjo kočevsko.

Celotni dohodek je v primerjavi z lani porastel za 69,8 od-

stotka, porabljena sredstva za 67,7 odstotka, amortizacija po predpisani stopnji za 23,4 odstotka, po povečani stopnji pa za 34,6 odstotka, dohodek za 77 odstotkov (dohodek na zaposlenega za 62,6 odstotka), ostanek dohodka pa celo za 183 odstotkov. Število zaposlenih je bilo za 8,9 odstotka večje, povprečno izplačani čisti osebni dohodki pa za 17,4 odstotka višji in so znašali 2.383 din.

Družbeni proizvod je bil letos za 72,7 odstotka večji. Njegovo delitveno razmerje se je izboljšalo v korist delovnih organizacij, in sicer od lanskih 69,5:30,5 na letošnjih 71,3:28,7. V zneskih so se letos v primerjavi z lani povečala sredstva OZD za 77 odstotkov, sredstva ostalih udeležencev pa delitvi družbenega proizvoda pa za 62,9 odstotka.

J. PRIMC

Ekonomičnost ribniškega gospodarstva je porastla letos za 1,2 odstotka (če ne upoštevamo nabavne vrednosti trgovskega blaga, za 2,3 odstotka), produktivnost pa za 62,6 odstotka. Rentabilnost je tudi večja, saj je ribniško gospodarstvo ustvarilo lani na 100 din vloženi sredstev 33,5 dohodka, letos pa 41,6 din.

Tudi poslovna sredstva so se občutno povečala. Tako so osnovna sredstva letos večja po nabavni vrednosti za 40 odstotkov, po sedanji vrednosti pa za 45,1 odstotka.

Zal pa so občutno porastle tudi zaloge, in to prav pri večjih OZD. Zato je vprašljivo, če bodo končni letni gospodarski rezultati tudi tako ugodni, kot so bili tričetrtletni. Zaloge gotovih proizvodov so namreč porastle za 98,5 odstotka, kar pomeni, da precejšen del proizvodov ni bil prodan. Zaloge trgovskega blaga pa so porastle celo za 220,4 odstotka.

VSTANI MLADINA IN STOJ KAKOR HRAST

Izvajalci recitala „Naš heroj Majda Šilc“.

Neža Šilc se s pomočjo ravnateljice osnovne šole Ribnica, Milene Borovac, zahvaljuje šolarjem za lepo počaščen spomin na njeno Majdo. Ob njej so še trije vnuki in predstavnik ZZB Ribnica Stane Nošan.

Maja lov na radijsko lisico

O delu in načrtih Radiokluba Ribnica

Radioklub Ribnica je tudi letos zelo uspešno delal: sodeloval je na mnogih tekmovanjih in prejel kar 9 diplom. Največji uspeh je dosegel na tekmovanju v počastitev 10. kongresa ZKJ, ko so člani zasedli 36. mesto, in na vaji „Jesen 74“, kjer so jih ocenili kot odlične radijske veziste.

Predsednik kluba Edo Grobler je povedal: „Prav vaja Jesen 74 je pokazala, da moramo naše stare aparature zamenjati z novimi. Pogosto so se

kvarile in le zaradi hitrih popravil, pa tudi zamenjave oziroma spoje celih aparatov je lahko naša zveza uspešno delala. Vaja nas je prepričala, da moramo zasledovati napredek

na področju radiotehnike in po možnosti te novosti uvajati tudi v radioklube.

V kratkem bomo dobili nove aparature za radiotehnične tečaje v osnovnih šolah. Taki tečaji bodo v Ribnici, Sodražici in Loškem potoku. Tečaji bodo pripomogli, da se bo tamkajšnja mladina seznanjala s tehniko in se usmerjala v tehnične poklice.

Naša pomembna naloga bo tudi oživiti sekcijo našega kluba v Sodražici in ustanoviti sekcijo v Loškem potoku. Sekcije in klub bodo združevali vse, ki so se ukvarjali z radioamaterstvom. Tako bodo radiotelegrafisti izpopolnjevali in dopolnjevali svoje znanje, ki so si ga pridobili v JLA in drugod. Nove, mlade člane, ki jih tudi sprejemamo, pa bomo usposabljali za delo na tečajih.

Dejavnost radiokluba je splošnega pomena, zato bo morala tudi v bodoče skupnost zagotavljati denar zanj. V letu 1975 računamo na 75.000 din, medtem ko smo za leto 1974 dobili le 23.000 din. Razlika v denarju bomo porabili za nakup novih aparatov in za tekmovanje šolarjev-radioamaterjev, ki bo 25. maja. Takrat bodo učenci, člani radiokrožkov, tekmovali v sestavljanju radijskih aparatov in v „lovu na lisico“. Lisica bo skrita radijska postaja, ki jo bodo učenci iskali.“

J. PRIMC

Tudi Marija Levstik, radioamaterka ribniškega kluba, je sodelovala na letošnji vaji Jesen 74. (Foto: Edo Grobler)

Potok oziroma rečico Bistrico, ki teče skozi Ribnico, je treba očistiti oziroma poglobiti kar za 60 cm ali več, razen tega pa se znižati zapornice pri cerkvi za 80 cm. Zaradi zatrpne struge (glej sliko) se namreč gladina vode občutno dvigne, Bistrica prestopi bregove in v Ribnici je poplava. (Foto: J. Primc)

Časopišno založniško podjetje DOLENJSKI LIST

NOVO MESTO

objavlja prosto delovno mesto

STROJEPISCA ali STROJEPISKE

POGOJ: dokončana dveletna administrativna šola ali strojepisni tečaj za desetprstni sistem „slepega“ tipkanja z dobrim znanjem strojepisja.

Trimesečno poskusno delo.

Prošnjo za sprejem pošljite na naslov: ČZP DOLENJSKI LIST (odboru za medsebojna razmerja), Novo mesto, p. p. 33. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

LICITACIJA!

GOZDNO GOSPODARSTVO
NOVO MESTO

RAZPISUJE

javno prodajo rabljenih osnovnih sredstev

	Izklicna cena din
1. Traktor Fe 35 opremljen za delo v gozdu	25.000.-
2. Kombi IMV 1600-2 kom	4.000.-
3. Gumi voz	2.500.-
4. Motorna škropilnica LERA	1.000.-
5. Freza - Moto Guzzi	1.000.-
6. Voziček ročni - nosilnost 2 toni	1.500.-
7. Večje število rabljenih MOTORNIH ŽAG in razna manjša osnovna sredstva	

Prodaja navedenih osnovnih sredstev bo 26. 12. 1974 ob 8,00 uri na upravi podjetja GG, Gubčeva 15, Novo mesto.

Ogled možen 1 uro pred pričetkom licitacije.

Na izklicno ceno se zaračuna 22,5 % prometnega davka, razen pod točko 1.

Pred pričetkom licitacije so kupci dolžni položiti 10 % varščine.

PROSTA DELOVNA MESTA

KOVINARSKA

tovarna industrijske
opreme in konstrukcij P. O.

KRŠKO

objavlja prosta delovna mesta za

20 NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV

Kandidati imajo možnost priučitve za varilca. K sodelovanju vabimo predvsem mlajše delavce z odsluženim vojaškim rokom.

Poskusno delo traja tri mesece.

Interesenti naj osebno vložijo prošnje v kadrovskem oddelku podjetja.

Objava velja do zasedbe delovnih mest.

Ljubljanska banka

Odbor za medsebojna razmerja Ljubljanske banke,
PODRUŽNICE KOČEVJE
razpisuje prosta delovna mesta:

1. REFERENTA ZA STENOGRFSKE IN ZAPISNI-KARSKE POSLE
2. TRI PRIPRAVNIKE

Pogoji: Za navedena delovna mesta se zahteva srednješolska izobrazba, za delovno mesto pod zap. št. 1 pa še znanje stenografije, strojepisja in pisanja zapisnikov ter dve leti delovnih izkušenj. Pred sprejemom v delovno razmerje je obvezen preizkus znanja.

Za pripravnike je zaželena srednja ekonomska šola ali gimnazija.

Osebnih dohodkov za navedena delovna mesta se določijo v skladu s Samoupravnim sporazumom o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu Ljubljanske banke, podružnice Kočevje.

Interesenti naj pošljejo prijave na naslov: Ljubljanska banka, podružnica Kočevje, kadrovska služba.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

MLATILNICE!

- MLATILNICE Z DVOJNIM ČIŠČENJEM, KI JIH LAHKO POGANJA ENOFAZNI MOTOR;
- MLATILNICE Z DVOJNIM ČIŠČENJEM, KI SO NAMENJENE PREDVSEM VAŠKIM SKUPNOSTIM;
- ŽITOČISTILNIKE NA ROČNI IN MOTORNI POGON;
- ŽITNE MLINE ZA MELJAVO VSEH VRST ŽIT. VGRAJENO IMAJO TUDI SAMODEJNO PRESEJALNO NAPRAVO ZA MOKO.

NA ZALOGI IMAMO ŠE NEKAJ ŽITNIH MLINOV, KI JIH LAHKO TAKOJ DOBAVIMO. ZAHTEVAJTE PROSPEKT IN CENO! ZA VSE SVOJE IZDELKE DAJEMO ENOLETNO GARANCIJO.

AVGUST OSET, IZDELAVA POLJEDELSKIH STROJEV, BEZOVJE 13a, ŠENTJUR 63230.

metalka

Trgovsko izvozno, uvozno, zastopniško in proizvodno podjetje
LJUBLJANA, Dalmatinova 2

VABI K SODELOVANJU

za TOZD prodaja:

SAMOSTOJNEGA KOMERCIALISTA V NOTRANJI TRGOVINI
(za področje Dolenjske), 1 del. mesto

Pogoji:

- VŠI, SSI praviloma ekonomske, pravne ali tehniške smeri
- 3 ali 5 let delovnih izkušenj v komerciali
- zaželeni izpolnjeni pogoji DD za delo v ZT
- zaželeno znanje tujega jezika

Cenjene ponudbe pošljite v roku 15 dni po objavi na naslov: METALKA, kadrovska socialna služba 61000 LJUBLJANA, Dalmatinova 2

PROSTA DELOVNA MESTA

DOLENJSKA BANKA
IN HRANILNICA
NOVO MESTO
KADROVSKA KOMISIJA

objavlja naslednja prosta delovna mesta, za nedoločen čas, s polnim delovnim časom

ZA ENOTO NOVO MESTO

- 1) REFERENTA V KREDITNEM ODDELKU (DOLGOROČNI KREDITI)
- 2) REFERENTA V ODDELKU RAČUNOVODSTVA
- 3) REFERENTA V ODDELKU RAČUNOVODSTVA-OPERATER NA MDS STROJU
- 4) DVA REFERENTA HRANILNE SLUŽBE
- 5) DVA REFERENTA ZA EKSPozITURO BRŠLJIN
- 6) REFERENTA HRANILNE SLUŽBE ZA EKSPozITURO NOVO MESTO
- 7) ŠOFERJA

ZA PODRUŽNICO KRŠKO

- 8) REFERENTA ZA STROJNO KNJIŽENJE NA ASCOTA STROJU
- 9) REFERENTA SPLOŠNIH POSLOV.

Pogoji:

Za delovna mesta pod zap. številko 1, 2, 3, 4, 5, 6, se zahteva:

- srednje šolska izobrazba, prednost imajo kandidati, ki so končali ESS,
- dve leti delovnih izkušenj.

Za delovni mesti pod zap. št. 8 in 9 se zahteva:

- poklicna šola, prednost imajo kandidati z dvoletno administrativno šolo, pod zap. št. 8 ima prednost kandidat, ki obvlada knjiženje na Ascoti, pod zap. št. 9 pa mora kandidat obvladati strojepis,
- dve leti delovnih izkušenj.

Za delovno mesto pod zap. št. 7 se zahteva:

- opravljen šoferski izpit B kategorije, kvalificiran mehanik,
- dve leti delovnih izkušenj
- odslužen vojaški rok.

Kandidati morajo k prošnji priložiti kratek življenjepis, z opisom dosedanje zaposlitve in dokaz o šolski izobrazbi.

Rok prijave je 10 dni po objavi.

Prijave sprejema kadrovska komisija Dolenjske banke in hranilnice Novo mesto.

GRADITELJI!

OPEKARNA ZALOG Novo mesto p. o. SPOROČA

cenjenim kupcem, da sprejema naročila za opečne izdelke za leto 1975.

V svoji prodajalni v Zalogu vam nudimo:

- opečne izdelke lastne proizvodnje: votlak 8/1, predelnik, monta, zidak, dimne tuljave in MAP polnila
 - opečne izdelke drugih priznanih proizvajalcev: modularni blok, porolit in fasadno opeko
 - stropne nosilce MAP, okenske in vratne preklade iz konsignacije.
- Pri pravočasnem naročilu garantiramo želeni rok dobave.

PROSTA DELOVNA MESTA

KRKA - farmacevtika, kemija,
zdravilišča
Novo mesto

IŠČE

- FARMACEVTSKE TEHNIKE IN KEMIJSKE TEHNIKE
za delo v farmacevtski proizvodnji

Zaželene so delovne izkušnje.

Kandidate, ki so zainteresirani za delo v naši delovni organizaciji in imajo končano srednjo farmacevtsko ali srednjo kemijsko šolo, prosimo, da pošljejo svoje prošnje v kadrovsko splošni sektor KRKE v 15 dneh po dnevu objave.

OBVESTILO

„NOVOTEHNA“,
trgovsko podjetje na debelo in drobno, Novo mesto, obvešča cenjene potrošnike, da zaradi letnega popisa blaga v določenih dneh ne bodo poslovale naslednje poslovalnice:

1. En gros skladišče v Bučni vasi od 23. 12. 74 do 5. 1. 1975
2. Poslovalnica št. 1 na Glavnem trgu od 3. 1. 75 do 7. 1. 1975
3. Poslovalnica št. 2, Partizanska c. od 3. 1. 75 do 6. 1. 1975
4. Poslovalnica št. 3, Avto-moto deli od 3. 1. 75 do 7. 1. 1975
5. Poslovalnica št. 4, prodaja plinov na Cikavi od 3. 1. 75 do 3. 1. 1975
6. Poslovalnica št. 8, barve, laki od 28. 12. 74 do 31. 12. 1974
7. Poslovalnica št. 9, maloprodajno skladišče gradb. materiala, Bučna vas od 28. 12. 74 do 31. 12. 1974
8. Servis Novo mesto od 3. 1. 75 do 4. 1. 1975
9. Servis metlika od 30. 12. 74 do 31. 12. 1974
10. Mizarstvo Mirna peč od 30. 12. 74 do 31. 12. 1974

SCHIEDEL - YU -
Kamin, dimnik št. 1
v Evropi

PGP

GRADNJA ŽALEC

REJCI PERUTNINE!

Ne pozabite, da tudi v letu 1975 dela valilnica v Cegljici za vas. Obveščamo vas, da bomo imeli že prve piščance 2. januarja 1975, nato pa vsako sredo in nedeljo. Na razpolago bodo sledeče pasme:

1. PRELUX BRO. (BELI VELIKI)
2. NEW HAMPSHIRE (RJAVI)
3. SELEKCIONIRANE JARKICE PRELUX R.

Rejce prosimo za prednaročila, ker le tako bomo lahko ustregli sleherni stranki. Izkoristite ugodno ceno v januarju!

Naročila sprejemajo:
Petelinkar - valilnica v Cegljici 20, Novo mesto
Mlakar Anica, Bučka (Jarčji vrh)
Šadl Alojz, Gor. Gomila,
Uhan Francišča, Puščava 16, p. Šentrupert
Žagar Anica, Češnjice 1, p. Mokronog
Cizerle Marija, Vel. Mraševo 69, p. Podbočje

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 19. decembra – Urban Petek, 20. decembra – Evgen Sobota, 21. decembra – Peter Nedelja, 22. decembra – Dan JLA Ponedeljek, 23. decembra – Viktorija Torek, 24. decembra – Eva Sreda, 25. decembra – Božidar Četrtek, 26. decembra – Stefan

LUNINE MENE

21. decembra ob 20.43 uri – prvi krajec

KINIO

KOSTANJEVICA: 22. 12. francoski barvni film „Okovi groze“

KRŠKO: 21. in 22. 12. ameriški barvni film „Ne odnehaj – še enkrat poskusi“. 25. 12. nemški barvni film „Klic črnih volkov“. 20. in 22. 12. ameriški barvni film „Bliskovit upor“ in japonski barvni film „Tihotapci zlata“. 25. 12. ruski barvni film „Sedmi naboj“.

MIRNA: 21. in 22. 12. „Tajni vragov agent“. NOVO MESTO: 20. 12. Proslava JLA. od 21. do 23. 12. domači barvni film „Rdeči udar“. Od 24. do 26. 12. ameriški barvni film „Ljubimec velikega stila“.

RIBNICA: 21. in 22. 12. nemški barvni film „Javna hiša“.

SEVNICA: 21. in 22. 12. nemški film „Pepek strah in trepet profesorja“. 25. 12. japonski film „Maševalka z Okinave“.

SENTJERNEJ: 21. in 22. 12. „Nekoč je bil malopridnež“.

TREBNJE: 21. in 22. 12. ameriški barvni avanturistični film „V vrtincu“.

UOBVESTILA

CENJENE stranke obveščam, da bom od 24. decembra 1974 dalje posloval neprekinjeno od 7. do 18. ure. Priporočam se za nadaljnji obisk in želim vsem srečno novo leto 1975! DAVORIN NOVAK, brivec-frizer, Trebnje.

STRANKE OBVEŠČAM, da bo s 3. januarjem 1975 delavnica odprta od 7. do 12. ure in od 13. do 16. ure, v soboto pa od 7. do 12. ure. Vinko-Plankar, TV servis, Krško.

NUDIM VSE VRSTE ROLET, ZALUZIJE, PLATNE NE ZAVESE VSEH BARV. IZVRŠIM VSA POPRAVILA, SPADAJOČA V TO STROKO. KRATKI DOBAVNI ROKI. SOLIDNE CENE. NAROCILA PREVZEMATA BOGO RADI, ZABJA VAS 15. NOVO MESTO, IN IGNAC PRIJATELJ, KVEDROVA 8, KRŠKO.

težkih trenutkih, župniku in patru Mateju za opravljeno obred in ganljivi govor. Se enkrat hvala vsem, ki so pokojnika v tako velikem številu spremlili do njegovega preranega groba.

Zalujoči neotolajžljivi: žena Ani, sinova Franci in Valentin ter sestre Marija, Ana, Terezija in Pepca

Ob boleči izgubi našega očeta in starega očeta

ANTONA ŠIMCA
iz Orehovice pri Šentjerneju

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so pokojniku podarili vence in cvetje, ter ga v tako velikem številu spremlili k zadnjemu počitku. Posebno se zahvaljujemo zdravstvenemu in strežnemu osebju pljučnega oddelka bolnice Novo mesto, Gasilskemu društvu Orehovica, govorniku Jožetu Radeščku ter župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Marija, sestra Julka, otroci: Anica, Stanko, Marija, Pepca in Tončka z družinami

Ob nenadomestljivi izgubi mojega moža in našega očeta

JANEZA AMBROŽIČA
iz Gabrja 124

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za vse podarjene vence in izrečeno sožalje. Posebna hvala Lovskemu društvu Brusnice, gasilskemu društvu Gabrje, ZB NOV Gabrje, vsem govornikom ter za opravljeni obred in godbi na pihala.

Zalujoči: žena Tončka, sin Srečko, hčerke Silva, Olga, Joži ter mali vnucček Zvonko, Sreči in drugo sorodstvo
Gabrje, 11. decembra 1974

Ob boleči izgubi naše drage mame, žene in sestre

VLASTE VIDMAR
iz Regerče vasi 66

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za podarjene vence in izrečeno sožalje, sindikalni podružnici garnizona, tovarni perila Labod, bencinski črpalni v Ločni. Se posebej pa se zahvaljujemo VP Poganci in postaji milice, ker sta si toliko prizadevali pri iskanju naše ljube pokojnice, prav tako Notranji upravi za sodelovanje. Hvala župniku z poslovilne besede ob odprtem grobu.

Zalujoči: mož Stane, sin Tone in hčerka Vlasta, sestra Dragica, brat Stane, oče in mama ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob mnogo prerani izgubi naše ljube žene, mame, hčerke in sestre

ANTONIJE LESAR

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste jo v tako velikem številu spremlili na njeni zadnji poti, ji poklonili toliko vencev in cvetja ter kakorkoli po častili njen spomin. Posebno zahvalo smo dolžni kolektivu Inles Ribnica in tovarišu obratovodji za poslovilne besede ob odprtem grobu. Najlepša hvala dekanu za opravljeni obred in vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani in z nami sočustvovali.

Zalujoči: mož Viktor, sin Viktor, hčerka Marinka z možem, mama ter sestra in brat z družinama

Ribnica, dne 28. novembra 1974

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame in none

FRANČIŠKE TOMAZIN

roj. BARBORIČ

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, zlasti Reziki Struna za vso nego in pomoč v času njene bolezni, in vsem, ki so pokojnico v tako lepem številu spremlili na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje ter nam pismo ali ustno izrazili sožalje. Lepa hvala dr. Lavu Morelu in ostalim zdravnikom, sestram in strežnemu osebju kirurškega oddelka novomeške bolnice za njihovo prizadevanje in pomoč. Posebej se zahvaljujemo sodelavcem TOZD Kosmetike-Krka, župniku p. Petru za pogrebni obred, gdč. Hedviki Švajger za poslovilne besede ob grobu in pevskemu zboru.

Zalujoči: mož Viktor, hčerka Vika, Fanika in Majda z družinama ter njen Peter

ZAHVALA

Ob nenadni in mnogo prerani izgubi drage mame in stare mame

MARIJE JERMAN

iz Kota pri Semiču

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam izrekli sožalje, darovali cvetje in spremlili pokojnico k večnemu počitku. Prisrčna hvala tudi kaplanu za opravljeni obred.

Zalujoči: sinova Jože in Ivan, hčerka Milka z družinami in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage 84-letne mame in stare mame

TEREZIJE REDEK

iz Doljnih Kamenc

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremlili na njeni zadnji poti, ji poklonili cvetje in vence ter nam izrazili sožalje. Iskrena hvala duhovnikom za opravljeni obred. Se enkrat vsem najlepša hvala.

Zalujoči: hčerke in sinova

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

MARIJE KLEMENČIČ

iz Regerče vasi

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremlili na njeni zadnji poti, ji poklonili cvetje in vence ter nam izrazili sožalje. Iskrena zahvala pevcem, Društvu upokojencev, ZB, sindikalni podružnici Gorjanci, duhovščini in sovaščanom.

Zalujoči: sin Drago z družino, hčerka Vera in Joži z družinama in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Na njegov 64-rojstni dan smo pokopali dragega moža in očeta

IVANA BANIČA

kovača iz Šentruperta

Vsem, ki ste z nami sočustvovali in spremlili pokojnika na zadnji poti, se toplo zahvaljujemo. Posebno se zahvaljujemo Gasilskemu društvu Šentrupert za izkazano mu čast.

Zena Pavla in otroci: Pavla, Janez, Dragica, Nada, Ela, Pepca in Tonček z družinami

ZAHVALA

Ob nenadni smrti našega dragega očeta, strica in starega očeta

JANEZA SUKOVIČA

iz Grčvrha pri Mirni peči

se iskreno zahvaljujemo vsem tistim, ki so nam stali ob strani v najtežjih trenutkih, nam izrekli sožalje in darovali cvetje ter pospremili pokojnika k počitku. Prisrčna hvala Novolesu za pomoč in župniku za poslovilne besede.

Zalujoči: hčerka Nežka z družino in Marija z družino ter drugo sorodstvo

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto – USTANOVITELJI LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET: Lojzka Potrč (predsednica sveta), Franc Beg, Viktor Dragoš, Tone Gošnik, Jože Jeka, Vlado Silvester, Franc Lapajne, Tine Molek, Slavko Smerdel, Franc Stajdohar in Ivan Živič. UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Milan Markelj, Janez Pezelj, Jože Primo, Jože Splichal (urednik priloge P), Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik. Oblikovalec priloge Peter Simič.

IZHAJA vsak četrtek – Posamezna številka 3 din – Letna naročnina 119 dinarjev, polletna naročnina 59,50 din, plačljiva vnaprej – Za inozemstvo 240 din ali 15 ameriških dolarjev oz. 45 DM (oz. ustreza druga valuta v tej vrednosti) – Devizni račun: 52100-620-107-32002-009-8-9

UGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 45 din, 1 cm na določeni strani 68 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 90 din. Vsak mali oglas do 10 besed 17 din, vsaka nadaljnja beseda 1,50 din. Za vse druge oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 6 do 1.1. 1974 – Po mnenju sekretariata za informacije IS SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-601-10558 – Naslov uredništva in uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 oz. poštni predal 33 – Telefon: (068) 21-227 – Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo – Časopisni stavek, filmi in prelomi: ČZP Dolenjski list, Novo mesto – Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

ODBOR za medsebojna razmerja Lekarne Novo mesto objavlja prosto delovno mesto snažilke. Kandidat mora poleg splošnih pogojev za pridobitev lastnosti delavca izpolnjevati še naslednje: – da ima smisel za red in čistočo v zdravstvenem zavodu. Objavljeno delovno mesto je delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poizkusno delo je 30 dni. Kandidat za to delovno mesto lahko vloži prijavo v roku 15 dni po objavi pri Lekarni Novo mesto – odbor za medsebojna razmerja. SPREJMEM DEKLE, ki ima veselje do pletenja in šivanja, lahko tudi z nedokončano osnovno šolo za priučitev v pletilstvu. Soba zagotovljena. Pletilstvo Lukačič, Trubarjeva 11, 68270 Krško.

STANOVANJA

SAMSKEMU MOŠKEMU oddam opremljeno, centralno ogrevano sobo. Naslov v upravi lista (2923/74).

ODDAM opremljeno sobo mirnemu stanovalcu. Naslov v upravi lista (2955/74).

Motorna vozila

NUJNO PRODAM osebni avto NSU 1200 C, letnik 1968, za 5.000 din. Poizve se pri Lužar, Orešje 4, Smarješke Toplice.

POCENI prodam karambolirano škodo 1000 MB. Ogled vsak dan. Franc Mesojedec, Češča vas 30, Novo mesto.

PRODAM R 4, letnik 1965 v nevovoznem stanju, lahko tudi po delih. Naslov v upravi lista (2958/74).

PRODAM FIAT 1300 delux, letnik 1970. Informacije na telefonu 22-567.

PRODAM karamboliran fiat 750 in SEAT 850, letnik 1969. Emil Nečemer, Bršlin 18, Novo mesto.

PO UGODNI ceni prodam fiat 750, letnik 1971, prevoženih 36.000 km. Marko Matič, Jerebova 16 a, telefon 21-589, Novo mesto.

UGODNO prodam škodo, letnik 1967, tudi po delih. Ivan Kastelec, M. Cerovec 4. Informacije tudi na podružnici Dela, po 10. uri.

PRODAM dobro ohranjen fiat 750, za ček ali gotovino. Ogled v nedeljo. Telefon 21-544.

PRODAM ŠKODO, letnik 1971, prevoženih 33.000 km. Janez Avsec, Cegelnica 66, Novo mesto.

PRODAM traktor Payal s plugom. Franc Radej, Krško, Poljska pot 5.

PRODAM avto 750, letnik 1972, prevoženih 16.500 km. Poizve se dopoldne na pošti Stopiče.

PRODAM

TERMOAKUMULACIJSKO peč Bauknecht (5 KW), malo rabljeno, poceni prodam. Lado Pavlin, P. Leskovec 72 a pri Krškem.

KUBIK smrekovih desk (3 cm) prodam. Mačkovec št. 3.

PO ZELO UGODNI ceni prodam elektrovarilni aparat, motorno žago Huszarna S 180 in prikolico za osebni avto. Franc Zibert, Lukovec n. h., p. Boštanj.

PRODAM frezo za motokultivator Maček, Pepca Levičar, Trška gora 46, 68270 Krško.

PRODAM mlatinico v zelo dobrem stanju z elektromotorjem luščilec za deteljo in snopvezalko. Voklo 38, Senčur pri Kranju.

PRODAM rabljen električni štedilnik Tobl. Olga Spilar, Novo mesto, Zagrebska 12.

PRODAM mizo 120 X 80 cm, obložena z ultrapasom, hrastova vhodna vrata 105 X 215 cm in hrastova garažna vrata 240 X 210 cm. Naslov v upravi lista (2934/74).

PRODAM mlatinico na trosila v dobrem stanju. Marko Mesojedec, Češča vas 6, Novo mesto.

PRODAM stroj za obdelavo ultrapasa (frezer). Flašj, Kettejev drevored 49, Novo mesto. Ogled popoldne po 14. uri.

UGODNO PRODAM spalnico. Gradisar, Trdinova 5, Novo mesto.

UGODNO prodam nov gumi voz 13, 14 in 15 colski. Tomc, Lavrica 14, p. Skofljica.

DVE LETI rabljeno peč EMO 8 in kombinirano kopalno peč ugodno prodam. Ferkoj, Kronovo, Smarješke Toplice.

PRODAM kopalno peč na drva. Koščialova 7, Buk.

PRODAM rabljeno visečo kuhinjsko omaro (2,86 m) pomivalno mizo z odcejalnikom (1,40 m) in kombinirano peč za kopalnico. Zabja vas 41, Novo mesto.

UGODNO prodam kosilnico znamke Agria z žetveno napravo in 5 rezervnih klin. Prodaj tudi trofazni hidrofor znamke LEVE (nemški). Justin Oberč, Gmajna 20, p. Raka pri Krškem.

POSEST

HIŠO z vrtom in zemljiščem na Mirni 68 na Dolenjskem prodam. Informacije: Zvonko Bajec, Groharjeva 9, Maribor.

PRODAMO dvostanovanjsko hišo v Krškem, zgrajeno leta 1962, izven centra. Lepa lega, primerna za vsako obrt. Voda, elektrika in telefon v hiši. Cena zelo ugodna. Naslov v upravi lista (2918/74).

PRODAM vinograd v Vajndolu pri Orchovici. Možen dostop z avtomobilom. Anton Pirkovič, Gor. Vrhopolje 48, Šentjernej.

POCENI prodam vinograd na lepem sončnem kraju. Dostop z vsakim vozilom. Naslov v upravi lista (2943/74).

PRODAM enodružinsko hišo. Naslov v upravi lista (2946/74).

PRODAM zidanico in nekaj zemlje, primerno za vikend, v Gori proti Ljubnu. Dostop z avtomobilom. Naslov v upravi lista (2956/74).

RAZNO

PRSTANI! – Če želite osrečiti in razveseliti svoje dekle, ženo ali nevesto, ji kupite lep prstan! Dobite ga pri Otmarju Zidarču, zlatarju v Ljubljani, Gosposka 5 (poleg univerze). – Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

PODJETJA IN ZASEBNIKI V ČRNOMLJU! Za nekaj posojila vam odstopim v Črnomlju komfortno dvosobno stanovanje. Ponudbe na naslov: Pošta Črnomelj, p. p. št. 7.

POROČNI PRSTANI! – Če želite osrečiti in razveseliti svoje dekle, ženo ali nevesto, ji kupite lep prstan! Dobite ga pri Otmarju Zidarču, zlatarju v Ljubljani, Gosposka 5 (poleg univerze). – Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

V OKOLICI NOVEGA MESTA ali Trebnjega vzamem v najem gostilno. Pozneje odkupim. Naslov v upravi lista (2942/74).

VSAK DAN: Poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00. 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00

CETRTEK, 19. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.30 Iz glasbenih sol. 10.15 Po Talijinskih poteh. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Tone Robič: Uspehi pospeševanja živinoreje v letu 1974. 12.40 S pihalnimi godbami. 13.30 Priporočajo vam...

PETEK, 20. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - Zivljenje lovcev v dobi praskupnosti. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Milica Oblak: Strojno obriranje ribeza. 12.40 Popevke brez besed. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 „Vrtljak“. 16.50 Človek in zdravje. 18.15 „Signali“. 19.40 Minute z ansambлом Mihe Dovžana. 19.50 Lahko noč, otroci! 20.00 Stop-pops 20.22.20 Besede in zvoki iz logov domačin.

SOBOTA, 21. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski tednik. 10.15 Sedem dni na radiu. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Miran Brinar: Od dobrega semena do dobrega gozda. 12.40 Ob bistrem potoku. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji. 15.45 „Vrtljak“. 17.20 Gremo v kino. 19.40 Minute z ansambлом Mojmirja Sepeta. 19.50 Lahko noč, otroci! 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden.

NEDELJA, 22. DECEMBRA: 8.07 Radijska igra za otroke - Andre Maurois - Lojze Krakar: „Dežela 36.000 želja“. 9.05 Se pomnite, tovariši. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.15-14.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 14.05-18.00 Nedeljsko popoldne. 18.03 Radijska igra - Rainet Puchert: Ponoči so vse mačke črne. 19.40 Glasbene razglednice. 19.50 Lahko noč, otroci! 23.05 Literarni nokturno.

PONEDELJEK, 23. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Franc Ušeničnik: Oskrba s semenom za spomladansko setev vrtnin. 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 „Vrtljak“. 19.50 Lahko noč, otroci! 22.20 Popevke se vrstijo.

TOREK, 24. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - Kdo brani naše meje. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - mag. Jože Osvald: Problemi krmne osnove na Primorskem. 12.40 Po domače. 13.30 Priporočajo vam... 15.45 „Vrtljak“. 18.05 V tork navdneženje! 19.40 Minute z ansambлом Silva Stingla. 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 23.05 Literarni nokturno.

CETRTEK, 26. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo - Partizansko gledališče - III. 10.15 Po Talijinskih poteh. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Tugomir Cajnko: Naloge gozdarstva v luči zakona o gozdovih. 13.30 Priporočajo vam... 15.45 „Vrtljak“. 19.40 Minute z ansambлом Dorka Skoberneta. 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov. 23.05 Literarni nokturno.

NEDELJA, 22. decembra: 10.30 reklame, oglasi in obvestila - 11.00 po domače - 11.15 obiskali smo vzorno kmetijo - 11.30 22. december - Dan JLA - 11.45 naš razgovor - 12.00 za vsakogar nekaj - 12.30 poročila - 12.45 čestitke in pozdravi naših poslušalcev - 14.30 zaključek sporeda

SREDA, 25. decembra: 16.00 poročila - 16.10 reklame, oglasi in obvestila - 16.30 po domače - 16.45 iz diskoteke naših poslušalcev - 17.30 Mi mladi, kakšni smo, kaj hočemo, kaj moremo in kaj moramo: boštanski mladinci pred uprizoritvijo Domna - 18.00 zaključek programa

SOBOTA, 28. decembra: 16.00 SOBOTNI VRTILJAK - 16.15 pet minut za... - 16.20 EPP I. del - 16.30 poročila - 16.35 EPP II. del - 16.45 mini anketa - 17.00 zaključek SV in napoved sporeda za teden

SREDA, 25. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Julija Smole: Zimska rez koščičarjev. 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 Loto vrtljak. 19.40 Minute z ansambлом Weekend. 19.50 Lahko noč, otroci! 22.20 S festivalov jazz.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški bolnišnici rodile: Josipa Poslek iz Draš - dečka, Zorica Totarvaj iz Brežic - dečka, Anka Šoič iz Zg. Molvice - dečka, Neža Petan iz Vel. Dola - dečka, Božena Lopatič iz Laduča - Vido, Štefanija Bašič iz Gredic - dečka, Katarina Jazbinski iz Kraja Gornjega - dečka, Štefanija Vranekovič iz Samobora - deklico, Rozalija Povh iz Brezja - dečka, Vera Kršlin iz Grdanjcev - Darka, Stefanija Hočevar iz Jerpejke - dečka, Zdenka Katanec iz Samobora - Krešimira, Berta Grubišič iz Obrežja - Zvonko, Anica Tomazin iz Mrzlega polja - dečka, Urbanč Ivanka iz Mrzlake vasi - dečka, Franciška Bogolin iz Sp. Dul - dečka, Zofija Ban iz Krškega - deklico, Franciška Levčič iz Krškega - deklico, Ljubica Obhodjaš iz Brežic - Almiro, Kristina Kunej iz Trebč - deklico, Zvezdana Pužar iz Laduča - Davorko. CESTITAMO!

vas vabi

na razgovor in predvajanje filma

O NOVIH PROMETNIH PREDPISIH v DOLENJSKIH TOPLICAH

21. dec. ob 17.30 uri v kinodvorani

v ŠKOCJANU

22. dec. ob 7.30 uri v kinodvorani

postanite član

RADIO BREŽICE

CETRTEK - 19. decembra: 16.00-16.30 - Napoved programa, poročila, šport in turistični napotki. Nove plošče RTB. 16.30-17.00 - Aktualnost tedna, obvestila in reklame. 17.00-18.00 - Glasbena oddaja Izbrali ste sami.

SOBOTA - 21. decembra: 16.00-16.30 - Malo za vas - nekaj za vse. 16.30-17.00 - Radijska univerza - Jugoton vam predstavlja. 17.00-17.30 - KRONIKA, Medzabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam. Za naše najmlajše, iz naše glasbene šole. 17.30-18.00 - Domače zabavne na valu 192 m.

NEDELJA - 22. decembra: 10.30 - Domače zanimivosti. - Ob dnevu JLA - armada smo vsi! - Za naše kmetovalce: inž. Vlado Kovarčič: Kako negujemo vina letnik 1974. - Magnetofonski zapis ob obisku Franca Šetince v Posavju. - Obvestila, reklame in spored kinematografov. 12.00-15.30 - Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK - 24. decembra: 16.00-16.30 - Napoved programa in srečanje s Celjskim instrumentalnim kvintetom, Poročila, Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista, Novo v knjižnici. 16.30-17.00 - Tedenski športni komentar, obvestila, reklame in filmski pregled. 17.00-18.00 - MLADI ZA MLA-DE.

CETRTEK, 19. DECEMBRA: 8.10 TV v šoli (Zgb) - 9.35 Francoščina (do 10.10) (Bgd) - 14.10 TV v šoli - ponovitev (Zgb) - 15.35 Francoščina - ponovitev (Bgd) - 16.30 Madžarski TVD (Pohorje, Plešivec) (Bgd) - 17.30 T. Seliškar: Bratovščina sinjega galeba - TV nadaljevanka (Lj) - 18.00 Obzornik (Lj) - 18.15 Mozaik (Lj) - 18.20 Svet v vojni - serijski dokumentarni film (Lj) - 19.10 Barvna risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.05 M. Vitezović: Dimitrije Tucović - barvna TV nadaljevanka (Lj) - 20.50 Kam in kako na oddih (Lj) - VELESALOM za moške - barvni posnetek iz Kranjske gore (Lj) - 17.35 Otroci pojo o zimi (Lj) - 17.50 Obzornik (Lj) - 18.05 Etnomuzikologija - Spoznavajmo ameriško narodno glasbo (Lj) - 18.30 Mozaik (Lj) - 18.35 Začetki življenja - III. del (Lj) - 18.50 Človek in okolje (Lj) - 19.10 Barvna risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.05 G. Verdi: Macbeth - opera v barvah (Lj) - 22.30 TV dnevnik (Lj).

PONEDELJEK, 23. DECEMBRA: 14.10 TV v šoli - ponovitev (Zgb) - 17.30 E. Majaron: V znamenju dvojčkov - 7. del (Lj) - 17.50 Mozaik (Lj) - 17.55 Obzornik (Lj) - 18.10 Naši zbori: Cerknica - barvna oddaja (Lj) - 18.40 Davek na hojo po dveh - barvna oddaja (Lj) - 19.00 Odločamo (Lj) - 19.10 Barvna risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.05 G. Verdi: Macbeth - opera v barvah (Lj) - 22.30 TV dnevnik (Lj).

TOREK, 24. DECEMBRA: 8.10 TV v šoli (Zg) - 10.05 TV v šoli (do 11.20) (Bgd) - 17.30 F. Baum: Čarovnik iz Ozza - II. del barvne oddaje (Lj) - 17.55 Obzornik (Lj) - 18.10 Življenje v gibanju, barvni film (Lj) - 18.35 Mozaik (Lj) - 18.40 Ne prezrite (Lj) - 19.10 Barvna risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.05 Pogovor o... (Lj) - 20.55 Propagandna oddaja (Lj) - 21.05 A. Ivanov: Sence izginjajo opoldne - barvna TV nadaljevanka (Lj) - 22.15 TV dnevnik (Lj).

SREDA, 25. DECEMBRA: 8.10 TV v šoli (Zg) - 15.25 TV v šoli (Bgd) - 17.25 Viking Viki - barvni film (Bgd) - 17.50 Obzornik (Lj) - 18.05 Po sledeh napredka (Lj) - 18.35 Mozaik (Lj) - 18.40 Mladi za mlade - oddaja TV Sarajevo (Lj) - 19.10 Barvna risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.05 Film tedna: Angela - barvni film (Lj) - 21.45 Propagandna oddaja (Lj) - 21.50 Miniature: J. S. Bach: Simfonija v G-molu št. 6 (Lj) - 22.05 TV dnevnik (Lj).

CETRTEK, 26. DECEMBRA: 8.10 TV v šoli (Zg) - 14.10 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 17.30 Vse je okroglo od sreče - barvna oddaja (Lj) - 17.45 Obzornik (Lj) - 18.00 Mozaik (Lj) - 18.05 Svet v vojni - serijski dokumentarni film (Lj) - 18.55 Ključec pri dedku Mrazu (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.05 M. Vitezović: Dimitrije Tucović - barvna TV nadaljevanka (Lj) - 21.00 Kam in kako na oddih (Lj) - 21.10 Četrtkovi razgledi: Moja prva knjiga (Lj) - 21.40 Božič: Vogelnik: Okna sama gluha okna, barvna oddaja (Lj) - 22.10 TV dnevnik (Lj).

NEDELJA, 22. DECEMBRA: 9.25 Svet v vojni - serijski dokumentarni film (Lj) - 10.15 Otroška matineja: Viking Viki, Življenje v gibanju, barvna filma (Lj) - 11.10 Poročila (Lj) - 11.15 Kmetijska oddaja (Sa) - 12.00 Mozaik (do 12.05) (Lj) - Nedeljsko popoldne: Partizanski pevski zbor iz Trsta, Akordi Kosova, Mladi za mlade - oddaja TV Skopje, Za konec tedna. 16.20 Poročila (Lj) - 16.25 Moda za vas - barvna oddaja (Lj) - 16.40 Košarka Jugoslavija: Bolgarija (ženske) (Bgd, Lj) - 18.15 Vidocq - serijski barvni film (Lj) - 19.10 Barvna risanka (Lj) - 19.20 Cirkak (Lj) - 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 3-2-1 (Lj) - 20.05 M. Vitezović: Dimitrije Tucović - barvna TV nadaljevanka (Lj) - 21.00 Kam in kako na oddih (Lj) - 21.10 Četrtkovi razgledi: Moja prva knjiga (Lj) - 21.40 Božič: Vogelnik: Okna sama gluha okna, barvna oddaja (Lj) - 22.10 TV dnevnik (Lj).

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO

Ivo pirkovič: o svobodni republiki pod gorjanci in njenem kirovskem junaku piparju bakšetu

22

Hrvati so prihajali iz težkih bojev z ustaši in Nemci na Zumberku. Paveličeve tolpe so v ofenzivi pred tremi dnevi poklale ranjence v bolnišnici na Priseki. Isti dan so postrelile vse odrasle vaščane, več kot trideset moških na Planini nad Sv. križem (Podbočjem), drugi dan pa so gorsko vas, ki je štela šestnajst domačij, polile z bencinom in požgale. Iz kupa mrličev se je ponoči izlekel edini preživeli odrasli vaščan Stipič, ki je bil majhne rasti in mu je rafal ustaške strojnice posnel samo kožo z lasmi na temenu.

Vdove v črnini, begunce, otroke in ranjence sta spremljala Četrta kordunaška brigada in Zumberški odred v varna zavetišča. Pri gozdni žičnici nad Kostonjicem so se srečali z Gorjanskim bataljonom. Ustanovili so skupen operativni štab in pripravili načrte za boje.

Od Cerovega loga sta kolono vodila Janez Šiško in Alojz Gorjanc - Herbanec, oba s Tolstega vrha. V Dolenjem Suhadolu sta trube predala novim vodnikom in bila okoli devetih dopoldne že zopet doma.

Vaški zaščitnik Jože Franko, ki so mu legisti pred dobrim tednom dni na Loki vzeli konja in se je drugi dan umaknil v partizane, je že okoli sedmih zjutraj ta dan prišel s Prežeka pogledat domov v Hrastje. Naglo se je okrepčal in prebral pošto. Ob štirih zjutraj mu je bela patrolja pustila sporočilo, da ga je iskala. Naročila mu je, naj jih počaka doma, češ da mu bodo konja vrnili. „Se zahvalim!“ je zabredel hrastovski zaščitnik.

Hotel se je nemudoma vrniti k terencem. Prestregel ga je kurir s pošto: V Orehoviči stoji zaščitnica hrvaške kolone, Šimičev bataljon kordunaške brigade; treba mu je kaj skuhati in ga voditi na Suhadol za kolono.

Ko Franko hiti z doma, vidi pri Gracarjevem turnu hrvaške patrolje. (Ta hip na gradu torej še ni belih.) Šimičev štab najde na cesti pri orehovski cerkvi. Da bi zbral nekaj hrane, mu da do četo, s katero se vrača v Hrastje. Prišli pa so le do studenca pod vasjo, ko se jim s pobočij Tolstega vrha usuje nad glavami toča krogel. Iz vinogradov so legisti odprli ogenj na hrvaški bataljon, ki je stal na cesti pred Orehovičo. Hrvati so naglo odgovorili.

Frankova četa se je znašla v križnem ognju. Sklonjenih glav se je pognala v strmi breg in poiskala varen prostor za Frankovim skednjem.

V vas so vdrla že tudi legisti. Komaj dober lučaj od položajev Frankove čete so zasedli zaklonišče, ki so ga bili nedavno pred napadi iz zraka vaščani vkopali v pobočje Tolstega vrha in obložili z deskami.

Kaki dve uri je nenéhoma pokalo. Oboji so poskušali zasedi ugodnejše položaje. Okoli njih so Kordunaši jurišali in zavzeli Hrastje. V protiletalskem zaklonišču sta ubita obležala dva legista, drugi so bežali v grad. Še vedno pa so držali beli pobočje Tolstega vrha in od tam zadrževali prodiranje Hrvatov. Ko se je hrastovski zaščitnik okoli dveh umikal k terencem proti Ostrasu, so letele vso pot za njim svinčenke.

Medtem so v Šiškovo hišo na Tolstem vrhu vstopili trije Kordunaši. Gospodarja, ki se je pravkar vrnil iz Suhadola, kamor je vodil hrvaško kolono, so legitimirali in prosili, naj jih povede na kako razgledno višino. Bili so iz štaba. Iz Danielskega boršta so z daljnogledom pregledali in prečevali bojišče. Na povratku med deseto in enajsto uro so v „strmem klancu“ na cesti proti Suhadolu srečali patroljo, ki jim je povedala, da se bijejo

„za leseno hišico v majhnem gozdičku“. Bil je to Žužkov vinski hram iz Gradišča na vinorodnih rebreh Tolstega vrha, visoko nad gradom.

Odpor je bil tudi tam hitro strl. Ob rezkih zvokih trobente in bojnih klicih so Kordunaši jurišali. Legisti so se s težko strojnico pognali v beg. Vsa je iskal svojo pot, nekateri so drli proti Mokremu polju, drugi pritisnili v grad. Težka trdnjavska vrata so zapahnila in jih od znotraj podprli s tramovi. Do vrat vodi čez globok in širok jarek samo ozek nasip, ki ga je iz gradu lahko braniti. (Janez Šiško, Tolsti vrh 7, in Franc Koželj, Loka 1, 3. maja 1964. - Jože Franko, Hrastje, 1. nov. 1956. - Pismo Vlaste Schoepl - Rudežev, Gracarjev turn, 20. sept. 1947.)

Legisti so se naglo utrjevali na podstrešju trdnjavskega stolpa. Pod privzdignjeno opeko so porinili cev strojnice, ki pa jo je hitro našla kordunaška krogla, da je zgrmela po stopnicah. Iz gradu so svigale v zrak rakete in klicale pomoč z Dolža in iz Novega mesta.

Šimičevi Kordunaši so z dvema ranjencema in mogoče tudi enim padlim okoli treh popoldne krenili za kolono, ki so jo morali na pohodu varovati. Okoli gradu je zavladala grobna tišina. Legisti so se prikradli do ugaslih kotlov na maroflu. Tam ni bilo nikogar. Iz kupa desk se je pripilzil zmeden legist, ki ni mogel povedati, ali so bili partizani pri kotlih. Neodločeni so jih prevrnili, saj bi bilo kosilo lahko zastrupljeno.

Iz Hrastja so prinesli padla legista Martina Fabijana, najstarejšega sina trdnega gruntarja iz Čadrez ob Krki, in Jožeta Avsca z Gorenje Gomile; s tremi brati so ga Italijani šele pred tremi tedni s silo pripeljali iz zaporov v legijo v Št. Joštu. Nekaj je bilo tudi ranjenih, narednik Avgust Cvelbar laže v roko, Stanka Švalja iz Šentjerneja, ki ga je Katoliška akcija pozimi izsolala v ljubljanskih Krizankah, pa je na begu ranila krogla v levo stran zadnjice (ferita alla natica sinistra) in so ga prepeljali v italijansko vojaško bolnišnico v Novem mestu. Neki težji ranjenec je pozneje umrl.

Pozno popoldne je prišla na grad močna italijanska patrolja, kakih štirideset mož, da zbere vznemirljiva poročila o boju in Hrvatih. Drugi dan dopoldne je šmihelski kaplan Nande Babnik v novi, modri legistični uniformi prihitel z močnimi okrepitevami z Dolža. Kranjc in Cvelbar sta popoldne s petdesetimi ali šestdesetimi svojimi možmi na Valetovem v Šentjerneju pripravila skladišče orožja za oboroževanje novincev. Izro-

čila sta ga upravniku klerikalne konsumne trgovine Jošku Komljanču. Dodelila sta mu dvanajst legistov, z ostalimi pa sta se še isti večer vrnila na grad. Kaplan Babnik se je drugi dan, v soboto, 19. septembra, vrnil na Dolž. Sodili so, da je na gradu nevarnost minila; silovito pa je bil ponoči napaden Dolž, da so ga morali beli z izgubami izprazniti.

Nad upornim Šentjernejem in njegovimi kraji so se zbirali temni oblaki. Potuhnjeni begunec Franc Pregelj, nebrzdano nasilni mesar Martin Rangus, drzni in nevarni brigadir obmejnih finančarjev Gualtiero Rotelli in surovi posadni zdravnik podporočnik dr. Calvi, tat, ki so ga nedavno zalotili v Recljevi gostilni pri kraji žarnic, so snovali čiščenje. Župnik Franc Cerkovnik je pripravil obsežno kartoteko vseh faranov, za katero so mu dekleta iz Katoliške akcije že leto dni znašala podatke, v kateri stranki je kdo, kaj bere, govori in misli.

Začeli so pravzaprav že pred tednom dni, ko je (10. septembra) brigadir Rotelli z nekim vojakom sredi vasi z dumdumaricami streljal v hrbet sodniku dr. Viktorju Brežniku, ko se je mož brez srca na domačem dvorišču sončil. Z razbito ramo in razmesarjenimi pleči se je sodnik po čudežnem naključju rešil. Čeprav je spoznal bežeča morilca, ki sta sedaj že drugič streljala nanj, je pozneje italijanskemu vojaškemu sodišču rajši tajil, da bi vedel za hudodelca. Ubiti pa so ga hoteli, je dejal mesar Rangus pekovskemu mojstru Rudiju Lampetu, ker „sodnik veruje manj kakor pes“.

Dva dni po bitki na Gracarjevem turnu, v soboto, 19. septembra, so v Šentjerneju zopet gonili na zbirališče v šoli nove jetnike, med njimi sedaj vse učiteljice z družinami in sodnikovo sestro, gostilničarko Anko Majzljivo s hčerko Karmen, ki sta morali veliko hišo na trgu prepustiti belim plenilcem.

Upravniku pošte Antona Škerla pa so videli z dvignjenimi rokami in bledega obraza šepati s trga proti gorenjemu koncu vasi. Surovi podporočnik dr. Calvi je invalida iz prve svetovne vojne z naperjeno pištolo gnal na komando fašistične milice na občini. Po dolgem zaslišanju o povsem izmišljenih Rangusovih obdolžitvah in mučenju je visoki, črnolasi in tihi poštar, ves črn od podplutb, okrutneže na kolenih in z dvignjenimi rokami prosil usmiljenja, pa so ga, podprtega od straneh, ker se ni mogel več držati na nogah, odvedli k vaškemu potoku in potokli.

Ameriški Slovenec odlikovan

Predsednik Tito odlikoval J. Blatnika z redom jugoslovanske zastave

Predsednik republike Josip Broz-Tito je odlikoval najuglednejšega ameriškega politika slovenskega rodu Johna Blatnika z redom jugoslovanske zastave.

John Blatnik je bil 28 let po vojni demokratiški kongresman iz Minnesote, dolgo predsednik kongresnega odbora za javna

delo in opravljal vrsto drugih pomembnih dolžnosti. Ves čas se je zavzemal za prijateljske odnose s socialistično Jugoslavijo. Med svojimi obiski v stari domovini je bil vselej gost naših najvidnejših predstavnikov, vsakokrat pa je našel tudi kaj časa za obisk sorodnikov in prijateljev.

Nedavno je sprejel delegacijo slovenskega izvršnega sveta, ko

je ta obiskala združene države. Z našimi predstavniki se je zadržal dalj časa, predsednik Andrej Marinc pa mu je ob tej priložnosti čestital za odlikovanje. Predsednik Tito je odlikoval Johna Blatnika na predlog SR Slovenije.

Blatniku je visoko odlikovanje izročil naš veleposlanik v ZDA Toma Granfil, pri podelitvi pa so bili navzoči številni ugledni senatorji in poslanci. O dogodku so poročali tudi vsi vodilni ameriški dnevnikarji.

PRED DNEVOM JLA: SKUPNA AKCIJA

Vojaki iz enote starešine Stojana Sonca že dalj časa gradijo vodovod na trasi Dobljice-Crnomelj. V okviru praznovanja ob letosnjem dnevu JLA pa so 18. decembra organizirali še skupno delovno akcijo: vojaki, mladina in vaščani tamkajšnjih krajev. Po delu so domačini pripravili pogostitev, ki se je razvila v prijetno tovariško srečanje.

S hitrostjo v smrt

V ponedeljek, 16. decembra ob 15.45 je cesta čez Gorjance terjala smrtno žrtev. Franc Avguštin Leskovca pri Krškem je vozil tovornjak s prikolico iz metliške smeri proti Novemu mestu, v ovinku pa odcepil za Podgrad pa je naproti pripeljal z osebnim avtom karlovske registracije Josip Trbušič, star 52 let iz Hrzišča.

Karlovec je po spolzki cesti prehitro pripeljal v ovinek, zato je pri srečanju zaneslo in je tresel v prikolico tovornjaka. Trčenje je bilo tako silovito, da je bil voznik Trbušič na mestu mrtev, njegov sopotnik 21-letni Ivan Brletič pa leži v kritičnem stanju v novomeški bolnišnici.

TATINSKA AKCIJA

Na Zagrebški cesti v Novem mestu so vlomilci in tatovi obiskali kar več hiš in stanovanj. Dne 16. decembra so občani prijavili več kaznivih dejanj.

Ivan Simonič je ugotovil vlom v drvarnico, iz katere mu je zmanjkalo ribiški pribor, vreden 500 din. Milan Klanjčec je opazil, da se je iz podstrešne sobe, v kateri stanuje Ivan Zorc, nekdo odnesel odejo, tranzistor in dežnik, ter ga oskodoval za 1.590 din. Anton Novak je bil ob potovalko, dežnik, razna oblačila, vredna 800 din. To mu je zmanjkalo iz sobe v stanovanju. V tej hiši pa je bilo sicer vlomljeno še v 4 sobe podnajemnikov.

Za storilci poizvedujejo.

Nikoli zviška k ljudem

Eno od plaket občine Novo mesto so letos prisodili straškemu podjetju Gorjanci. Ob podelitvi, kjer so še posebej poudarili gospodarski prispevek tega kolektiva v njegovi 20-letni rasti k skupnemu razvoju, so se od ponosa oči še najbolj svetile direktorju Stefanu Galiču. Prav gotovo je tudi njegova osebna zasluga, da je ta „samorastnik pod Srobotnikom“, kakor včasih imenujemo Gorjance, prišel tako daleč. Leta 1966 je prvič prebil „magično“ mejo – milijardo starih dinarjev bruto prometa, letos bo to število desetkrat večje. Gorjanci pa ne živijo samo za lastno podjetnost. Težko bi našli primer, da sta se OZD in krajevna skupnost tako organsko zrasla. „Plaketo moramo zdaj seveda upravičiti z novimi dejanji in te vezi še bolj razpresti ter okrepiti,“ pravi Galič.

Za napredek podjetja, strahke krajevne skupnosti, novomeške občine in se za marsikaj je Galič bolj zagret kot prenekateri rojeni Dolenjec. Doma je iz brežiške občine, vendar se tja vrača le še na obiske. „Zdaj živim v Novem mestu, delam v Straži, mislim po dolenjsko in nameravam tu tudi ostati.“

Za Novo mesto se je odločil, ko je bil še pri vojaki. „Kraj mi je bil všeč, ljudje tu, pa nisem veliko razmišljal. Kot izkušen voznik sem sedel za krmilo tovornjaka. V tovornem prometu sem bil do leta 1951, ko sem predsedal na avtobus. Devet let je bila moja proga Novo mesto – Dobropole. Dve leti sem vozil potnike proti Mariboru in Ljubljani. V kolektiv sem se vživel in rasel s samoupravljaljskimi dolžnostmi.“

V Gorjancih je bil Stefan Galič prvi predsednik delavskega sveta. V delavskem svetu in drugih upravnih organih je bil potem še večkrat. Nedvomno si človek z leti nabere izkušnje. „V podjetju in izven njega so to pri meni gotovo videli in mi ponudili druga delovna mesta. Nisem se mogel odločiti. Naposled je prišlo leto 1961, ko sem na pobudo in željo kolektiva postal v. d. direktorja. To je bila zame velika prelomnica v življenju in huda preizkušnja.“

Galič se spominja, da je pristal šele po daljšem premisleku. „Nisem vedel, kako naj se vedem, saj sem na direktorski položaj padel tako rekoč izza volana. Ni me motilo tedanje gospodarsko stanje v podjetju. Bolj me je preganjalo, ker si nisem bil na jasnem, kako me bodo poklicnega voznika na direktorskem položaju gledali tovariši, sovozniki. Šele zdaj, po trinajstih letih, lahko mirne duše rečem, da sem se pravilno odločil. To dokazuje tudi dejstvo, da so mnogi iz takratne generacije ostali, to pa je slej ko prej znak, da odnosi med nami niso bili najslabši.“

Večkrat je slišati, da je s šoferji težko sodelovati. Galič to zanika. „Treba jim je videti v dušo, se z njimi pogovarjati kot njim enak, ne zviška, pa ni težav.“ Pri samoupravljanju je to še posebno pomembno, kajti: „Ves čas smo se držali načela, da vse stvari sami urejamo. Nikoli nismo klicali pomoči od zunaj, ker to, naj še enkrat ponovim, tudi ni bilo potrebno. Tako je to.“

I. ZORAN

Pokal JLA ekipi Pionirja

V počastitev dneva JLA je bil na kegljišču „Gorjanci“ na Loki v Novem mestu odigran kegljaški turnir v borbenih igrah. Na turnirju je nastopilo kar 16 sindikalnih ekip, ki so igralo osem setov s šestimi igralci. Najbolje so igrali tekmovalci Pionirja, ki so imeli najbolj izenačene kegljače. Pohvalo zasluži tudi ekipa upokojencev, ki je pokazala solidno igro.

Vrstni red: 1. Pionir 673, 2. Novotek 625, 3. Krka 616, 4. „Upokojenci“ 609, 5. Družbene službe 590 kegljev.

Prvoplasirana ekipa bo prejela lep pokal, druga in tretja pa diplomi.

B. BRATOŽ

TEKME OB DNEVU JLA

V počastitev dneva JLA je komanda novomeške garnizije s sindikalnim svetom organizirala tekmovalne med delovnimi organizacijami, vojaki in starešinami novomeške garnizije. V streljanju z zračno puško je zmagala „Krka“ s 634 krogi. Najboljši kegljači so bili tekmovalci Pionirja, ki so podrli 670 kegljev. Tekmovanje v šahu in namiznem tenisu se bo končalo te dni.

M. D.

Gospodinj in naši naročnici Neži Umek z Malega vrha pri Globokem je domača kokoš pripravila prijetno presenečenje. Žival se je potrudila in znesla dvojce velikih jajc, ki obe skupaj tehtata kar pol kilograma. Večje jajce tehtata namreč 30 dkg, manjše pa 20 dkg. (Foto: Milan Bavec)

Med zadnjo vojno je bil John Blatnik član ameriške vojaške misije pri Vrhovnem štabu NOV. Posnetek je iz Dobindola pri Uršnih selih, ko je jeseni 1945 obiskal svoje sorodnike.

Tahi pod bizeljskim gradom

Croatia film snema »Kmečki punt 1573« - Scenarij in režija Vatroslav Mimica - Na Bizeljskem so postavili živahno prizorišče vaškega sejma

Pred grajsko kletjo v Orešju je čez noč zrastle naselje izpred starih starih. Prvi hip marsikdo niti ne opazi, da vodnjak, cerkva, kovačnica in nekatera druga poslopja niso resnična. Tako stara so videti in tako nevsiljivo vabijo radovedneže v krog živahnega sejemskega vzdušja tiste davne jeseni pred puntarskim izbruhom.

Trgovci razstavljajo pisano robo in jo ponujajo vsem, ki imajo kaj pod palcem. Prava paša za oči. Kmet pripelje mimo težko naložen voz s parom volov. Med sejmarji se potikajo cukci. V grajski kletki je krčma, v kateri so prizori še zanimivejši. Skozi trg prijezdi skupina z belim konjem na čelu. To je Franjo Tahi s spremstvom – osvraženi plemič, ki je svoje podložnike tako zatiral, da so videli v uporu edini izhod.

„Seljačka buna 1573“ je naslov filma, ki ga snemamo. Scenarij je napisal Vatroslav Mimica, ki film tudi režira – je pojasnil glavni direktor filma Branko Lustig in ljubezno nadaljeval:

— Franja Tahija igra Pavle Vujsić, Matijo Gubca Fabijan Sovagović, Ilijo Gregorič Bata Živojinović, voditelja kmečke vojske Pavla Sterca iz Kunšperka pa Velimir Hitič. Tole tukaj se dogaja pod gradom Franja Tahija v jeseni pred puntom. Nastopa okoli 30 igralcev iz zagrebškega in beogradskega dramskega gledališča. Pri realizaciji filma sodelujejo vse republike, a največji delež ima Hrvaška. Izveske za krčmarja in roko-

delce je narisal slovenski slikar Maks Sedaj, Slovenka Berta Megličeva pa je naš glavni masker.

Konje imamo iz Mokric, grajsko klet in dvorišče je odstopilo Slovenija-vino, pa tudi krajevna skupnost Bizeljsko nam je veliko pomagala. Povsod smo naleteli na razumevanje.

— Nekaj prizorov smo posneli tudi v Čateških Toplicah. Tu ostane do srede, 18. decembra. Potem gremo v Desenič in v Veliki Tabor. Samo še osem dni snemanja imamo predvidenih brez snega.

— Kje boste uprizorili stubiško bitko?

— V Gorskem kotaru, kjer je več možnosti, da bo zapadel sneg. Če nas bo vreme ukanilo, nam bo po-

magal inštitut begunjske tovarne Elan z umetnim snegom.

Tokrat, ko snežnih scen niso potrebovali, jo je sneg filmarjem posteno zagodel. Pobehil je pokrajino in hiše na Bizeljskem. Preden so lahko snemali, so morali pripeljati iz Čateških Toplic več tisoč litrov tople vode, da so z njo polili strehe. Tla so potrosili s kompostom. Včeraj so se namenili zapustiti filmsko prizorišče, kjer so snemali pet dni. Škoda bi ga bilo podreti, mi je ob koncu omenil direktor Branko Lustig. Po njegovem mnenju bi ga lahko še nekaj časa ohranili kot turistično atrakcijo.

JOŽICA TEPPEY

Filmarji so pričarali v Orešju na Bizeljskem barvitost življenja pred 400 leti.

(Kozerija)

DOBRO SI GA, ČESTITAM!

Dobro si ga. Zelen je od jeze. Vsa Repičeva draga se smeje. Pekovka ga odlično pozna. Pravi, da je res takšen. Da se pretvarja, kako je bolan, ko ima doma delo. Pa da rad žre na državne stroške, da drugače ne gre v gostilno, če kdo drug ne plača. Po takih je treba udrihati, po takih, da. Razkrinkati jih je treba. Maske dol, da. Frc.

— Ne vem, o čem govorite. — Ha, ha. Že veš, veš, bral sem. Dobro napisano. V začetku malce trapasto, zaključek pa odlično. Zebelj na glavo. Če ima malo soli v glavi, se bo našel. O, našel se bo,

brez skrbi. Toda ne boj se. Mi smo za tabo. Brez skrbi. Po takih je treba, da. Naj se ve, kdo je bob in kdo pop. Naj se ve, kdo opravlja svoje delo med službenim časom. Kdo sedi na dveh stolčkih hkrati. Dobro, dobro.

— Še zdaj mi ni jasno ...

— Telefoniral mi je takoj jutraj. Pa je vprašal, če sem bral. Pa sem takoj vedel, na kaj misli. Izdal se je. Da, izdal. Če bi molčal, bi človek ne vedel stoodstotno. Tako si je pa sam nataknil zanko na vrat. Čestitam. Kar tako naprej. Brez strahu, pogumno.

— Koga sem to?

— No, njega. Tisto na zadnji strani. Zgrajeno kot bajta. Že po treh stavkih sem vedel, na koga leti. Nima se pravice rediti na tuj račun. Več takih, ki bi razkrinkovali njemu podobne, nam je treba. Več. V šali povedano, kar je res. Da, on je tisti, ki se tolče po prsih, delajo pa drugi.

— Še zdaj vas ne razumem.

— Dobro razumeš, dobro. Menda se ne bojiš te gnide? Položaj resda ima, pameti pa manj kot kura. Manj. Naj mi kokiši ne zamerijo, ker jih primerjam z njim. Le tako naprej, le tako naprej. Pogumno, strastno. Kot lev.

— Povejte mi, za vraga, o čem teče beseda!

— Hitim. Ura je deset. Moram še k dohtarju. Dobim obisk. Po bolniško. Popoldne sem v delegaciji, ki sprejme tujo delegacijo, seveda, od mi-ze bo teklo. Plača občina. Dobro je biti zraven. Jutri pa v Ljubljano. Raztrgati me hočejo. Človek bi se moral razpoloviti, toliko je dela. Toda le od plače se ne da živeti. Moraš še kaj od strani ... Le tako naprej. Čestitam. Le tako naprej. Dobro si ga. Lepo mi je pri sreju.

TONI GAŠPERIČ